

Methode voor Wereldoriëntatie & Kunstzinnige Vorming

Whizz-Art

Ideeënboek

1b

Samen leven

Colofon

Titel:	Whizz-Art: Thema 1b Samen leven
Vak:	Wereldoriëntatie/Kunstzinnige Vorming
Ontwikkelaars:	Esther den Hartog, Carola Peeters
Projectleider:	Carola Peeters
Met dank aan:	Miriam Baiz, Amely Bennaars, Dirk-Jan Boerwinkel, Nishenou Felix, Ruthlyn Fradll, Daisy Franken, Adrielle Geerman, Juanita Gomez-Rasmijn, Niurca Herrera, Ludwina Koolman, Marietje Martinus, Wiljan Megens, Gislène Semerel, Laura Tonk, Rino Wentwoord
Eindredactie:	Departamento di Enseñansa Aruba Gina Ramsbottom (Nederlands)
Inhoud:	Activiteitenboek voor Wereldoriëntatie/Kunstzinnige Vorming
Uitgever:	Departamento di Enseñansa Aruba, Seccion Desaroyo di Curiculo

In opdracht van: Scol Arubano Multilingual

Voorwoord

Whizz-Art is de methode Wereldoriëntatie en Kunstzinnige vorming voor het primair onderwijs, ontwikkeld door de Afdeling Curriculumontwikkeling van de Directie Onderwijs Aruba. Wereldoriëntatie is een verzamelnaam voor onderwijs gericht op kennis van de wereld en omvat verscheidene leergebieden die in samenhang worden aangeboden zoals: Mens & Maatschappij, Natuur & Techniek, Persoonlijke Vorming en Gezondheidseducatie.

Binnen de methode Whizz-Art worden Wereldoriëntatie en Kunst op geïntegreerde wijze in thema's aangeboden en gaat het om de persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de natuur, de samenleving, kunst en cultuur.

Er is gekozen voor de Engelse naam Whizz-Art omdat 'Translanguaging' gedurende de hele methode een plek heeft en omdat de methode zowel in het Papiamentu als het Nederlands ontwikkeld is. De naam Whizz-Art is opgesplitst in twee woorden; namelijk 'Whizz' en 'Art'. Een Whizz is iemand die heel slim en vaardig is. Het woord 'Art' is om aan te geven dat 'Arte' (kunst) zowel als doel en als middel een plek heeft in de methode. De methode Whizz-Art focust zich niet zozeer op het leren van kennis, maar vooral op het aanleren van vaardigheden. Deze vaardigheden worden op een geïntegreerde wijze met behulp van verschillende thema's en in verschillende situaties door de kinderen toegepast.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Inleiding.....	6
Overzicht van activiteiten	8
Startactiviteit: Mijn eerste schooldag ★.....	9
Deelvraag 1: Hoe stel je een nieuw kind op zijn gemak?	12
Activiteit 1.1 Ik ben ik.....	13
Activiteit 1.2 Stacey uit Haïti	16
Activiteit 1.3 Kennismaken	19
Activiteit 1.4 Pindakaas en jam	21
Activiteit 1.5 Wattenbollen en schuurpapier	23
Deelvraag 2: Waar kan ik alles vinden? (in de klas en op school)	25
Activiteit 2.1 Howard luistert niet.....	26
Activiteit 2.2 De school verkennen.....	29
Activiteit 2.3 Wat hoort waar?.....	31
Activiteit 2.4 Waar ben je?	33
Activiteit 2.5 Regels in de klas	35
Deelvraag 3: Hoe gaan we met elkaar om?	37
Activiteit 3.1 Pas op je woorden.....	39
Activiteit 3.2 Vriendschap en groepsdruk.....	41
Activiteit 3.3 Macaco crepchi.....	44
Activiteit 3.4 Lachen of iemand uitlachen?	46
Activiteit 3.5 Gevoelens op muziek	48
Activiteit 3.6 Zelf oplossen?	50
Deelvraag 4: Wat is bijzonder aan ieder kind?.....	52
Activiteit 4.1 Just Say 'Hello'	53
Activiteit 4.2 Mijn knuffel.....	55
Activiteit 4.3 Ik ben uniek	57
Activiteit 4.4 Een echte Picasso	59
Activiteit 4.5 Wie ben ik?.....	62
Deelvraag 5: Hoe kun je met elkaar samenspelen?.....	64
Activiteit 5.1 Samen delen.....	65
Activiteit 5.2 Shake It Up.....	67
Activiteit 5.3 Cirkel van vriendschap	69
Activiteit 5.4 Geen weg meer terug	72

Activiteit 5.5 Wij werken samen.....	74
Slotactiviteit: Presentatie klassenboek ★	77
Bijlage 1 Brief voor ouders.....	79
Bijlage 2 Benodigde materialen.....	80
Bijlage 3 Kopieerbladen	83
Bijlage 4 Planningsformulier	141

Inleiding

Over dit thema

De kinderen leren in dit thema om zichzelf aan anderen voor te stellen. Ze leren over gezonde en vriendschappelijke relaties. Er wordt met de kinderen nagedacht over regels en afspraken in de klas en op school, en deze zullen worden vastgelegd in het klassenboek. Ze leren hun (school) omgeving kennen. De kinderen zullen de nodige vaardigheden aanleren om relaties met andere kinderen, vrienden en familie op te bouwen en te onderhouden. Er worden kansen geboden om te oefenen met onder andere de volgende vaardigheden: zichzelf voorstellen, zich inleven in de gevoelens van een ander, een eigen mening vormen en uitleggen van een mening, et cetera. De kinderen zullen worden uitgenodigd om in 'de spiegel' te kijken. Ze zullen worden aangemoedigd om te denken en praten over wat zij het leukst vinden aan zichzelf.

Vakgebieden en kerndoelen (Cyclus 1)

Kunstzinnige Vorming:	1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.2, 3.2a, 3.2b, 4.2, 4.2a, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.1d, 6.2, 6.2a
Mens en Maatschappij:	4.1, 4.1a, 4.1b, 4.1c, 4.2, 4.2a, 4.1b, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.3, 5.3a, 5.3b, 6.1, 6.1b, 8.1, 8.1a, 8.2, 8.2a, 8.3, 8.3a
Natuur en Techniek:	2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a
Persoonlijke Vorming:	1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.2c, 1.2d, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1b, 3.2, 3.2b, 4.1, 4.1a, 4.1b, 4.1c, 4.2, 4.2a, 4.2b, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 5.3b, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b

21^e-eeuwse vaardigheden

- Communiceren.
- Computational thinking.
- Creatief denken.
- Kritisch denken.
- Probleemoplossen.
- Samenwerken.
- Sociale en culturele vaardigheden.
- Zelfregulering.

Vorbereiding

- Stuur een mail naar de ouders, om hen te informeren over dit thema. In bijlage 1 vindt u een conceptbrief.
- Zorg voor de materialen die nodig zijn bij de activiteiten die u gekozen heeft.

Startvoorwerp

Als startvoorwerp wordt in dit thema de pop Stacey als nieuwe leerling in de klas geïntroduceerd.

Startactiviteit: Mijn eerste schooldag

Stacey is de nieuwe leerling in de klas. Wat betekent het, om nieuw te zijn in een klas? Het is best leuk, maar ook wel spannend. Aan de hand van de videoclip 'First Day at School' wordt dit gedemonstreerd.

Kernactiviteit: Een klassenboek

In dit thema werken de kinderen aan een klassenboek voor Stacey. In dit klassenboek komen de gegevens van de kinderen te staan, maar ook allerlei weetjes over de klas en de school en foto's van werkjes of activiteiten die zijn gedaan.

- De 'Ik ben ik'- formulieren (activiteit 1.1);
- Foto's van de vier posters van Aruba (activiteit 1.2);
- Een plattegrond en tekeningen van de school (activiteit 2.2);
- Een plattegrond van de klas (2.3);
- Foto's van de regels van de klas (activiteit 2.5);
- Een waslijn (activiteit 3.4);
- Een herstelmuur (activiteit 3.6);
- Foto's van knuffels (activiteit 4.2);
- Zelfportretten van de kinderen van de klas (activiteit 4.3 en 4.4);
- Schilderijen van een hart of een bloem (activiteit 5.4);
- Foto's van de mandala groepswerken (activiteit 5.5).

Gedurende het thema zullen al deze gegevens verzameld worden in het klassenboek.

Slotactiviteit: Presentatie klassenboek

Aan het einde van dit thema wordt in het bijzijn van de ouders het gemaakte klassenboek aan Stacey gegeven. Daarnaast zullen de kinderen ook de ingestudeerde liedjes en dansjes een plek in het programma geven.

Denk aan:

- Het lied 'First Day of School' (startactiviteit);
- Het lied 'I Am Special - Yes I Am' (activiteit 1.1);
- Het lied 'Hello Song' (activiteit 1.3);
- Het lied/de dans 'I Can Follow the Rules' (activiteit 2.5);
- Een rollenspel 'De herstelmuur' (activiteit 3.6);
- Het lied 'Countries Hello Song' (activiteit 4.1);
- Het lied/de dans 'Sharing Song' (activiteit 5.1);
- Het filmpje 'the Secret Handshake' (activiteit 5.2);
- Het lied 'A Circle is Round' (activiteit 5.3).

De kinderen zullen aan hun ouders laten zien wat zij gedurende het thema gemaakt en geleerd hebben.

Deelvragen in dit thema

1. Hoe stel je een nieuw kind op z'n gemak?
2. Waar kan ik alles vinden? (In de klas en op school)
3. Hoe gaan we met elkaar om?
4. Wat is bijzonder aan ieder kind?
5. Hoe kun je met elkaar samenspelen?

Overzicht van activiteiten

Startactiviteit: Mijn eerste schooldag ★				
Deelvraag 1: Hoe stel je een nieuw kind op z'n gemak?				
1.1 Ik ben ik	1.2 Stacey uit Haiti 	1.3 Kennismaken	1.4 Pindakaas en jam	1.5 Wattenbollen en schuurpapier
Deelvraag 2: Waar kan ik alles vinden? (in de klas en op school)				
2.1 Howard luistert niet	2.2 De school verkennen	2.3 Wat hoort waar?	2.4 Waar ben je?	2.5 Regels in de klas
Deelvraag 3: Hoe gaan we met elkaar om?				
3.1 Pas op je woorden	3.2 Vriendschap en groepsdruk	3.3 Macaco crepchi	3.4 Lachen of uitlachen	3.5 Gevoelens op muziek
3.6 Zelf oplossen? 				
Deelvraag 4: Wat is bijzonder aan ieder kind?				
4.1 Just Say 'Hello'	4.2 Mijn knuffel	4.3 Ik ben uniek	4.4 Een echte Picasso	4.5 Wie ben ik?
Deelvraag 5: Hoe kun je met elkaar samenspelen?				
5.1 Samen delen	5.2 Shake It Up	5.3 Cirkel van vriendschap	5.4 Geen weg meer terug	5.5 Wij werken samen
Slotactiviteit: Presentatie klassenboek ★				

- ★ verplichte activiteiten
 (online) thuisactiviteiten

Startactiviteit: Mijn eerste schooldag ★

Tijdens deze activiteit maken de kinderen kennis met een nieuwe leerling in de klas; Stacey. Ze gaan zich voorstellen aan Stacey en krijgen een filmpje te zien van een liedje dat over de eerste schooldag van een kind gaat.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c, 4.1c, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 5.2, 5.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- zich voor te stellen;
- na te denken en te praten over eigen gevoelens;
- zich in te leven in de gevoelens van een ander;
- gevoelens van blijheid en nervositeit te herkennen en te benoemen;
- het refrein van het lied 'First Day of School' te zingen.

Wat heb je nodig?

- De pop 'Stacey'.
- De videoclip 'First Day of School' (zie webpagina Whizz-Art) (3.10 minuten).

De activiteit:

● Zet voordat de school begint, Stacey op een stoel in de kring. Wanneer de kinderen binnenkomen zegt u verder niets over Stacey. Bij het lezen van de namen noemt u ook Stacey op. Laat de kinderen zelf over Stacey beginnen. Vertel dat het nieuwe kind Stacey heet en dat het vandaag haar allereerste schooldag is. U laat het filmpje van het lied 'First Day of School' zien.

REFREIN:

Today's the day! It's the first day of school

So many new things to learn and do

I'm so excited, but nervous too

But it will be ok on my first day of school

Do you have your backpack? Yes I do!

Do you have your shoes? Yes I do!

Do you have your lunch? Yes I do!

Do you have your Teddy? Yes I do!

REFREIN:

Will you greet your teacher? Yes I will!

Will you make new friends? Yes I will!

Will you play some games? Yes I will!

Will you learn new things? Yes I will!

REFREIN:

Are you excited? Yes I am!

Are you nervous? Yes I am!

Are you smiling? Yes I am!

Are you ready? Yes I am!

REFREIN:

Did you find your cubby? Yes I did!

Did you hang your backpack? Yes I did!

Did you give a hug? Yes I did! (lovingly)

Did you say goodbye?

Yes I did!

Stel na afloop van het filmpje, vragen aan de kinderen:

- *Wie had ook zo'n zin om vandaag naar school te gaan?*
- *Wat heb jij allemaal in je tas gestopt?*
- *Wie heeft jou gebracht en uitgezwaaid?*
- *Wie vond het vanochtend een beetje spannend?*
- *Hoe denk je dat Stacey zich voelt?*

● Vertel dat Stacey het, net als het kind in de film, vanochtend best een beetje spannend vond om naar school te gaan, omdat zij helemaal niemand in de klas kent en dat zij de taal nog niet goed spreekt.

U vertelt dat u een spelletje gaat spelen zodat Stacey de kinderen in de klas een beetje leert kennen.

U begint bij uzelf. U neemt Stacey op schoot en zegt:

- *Ik ben ... en ik houd van zingen.*

Vervolgens geeft u Stacey aan een kind die dan zijn/haar naam zegt en ook aangeeft waar hij/zij van houdt.

Zo wordt Stacey doorgegeven aan iedereen in de klas.

Vertel de kinderen dat zij gedurende dit thema ervoor gaan zorgen dat Stacey zich in de klas en op school goed gaat voelen.

- *Wie weet hoe zij Stacey kunnen helpen om zich goed te voelen in de klas?*
- *Wat zou jij willen dat er in het klassenboek komt te staan als jij als nieuwe leerling in een klas/school/land kwam?*

Vertel de kinderen dat u een klassenboek voor Stacey wilt gaan maken, waarin alle informatie over de kinderen, de klas en over de school in komt te staan. Aan het einde van het thema krijgt Stacey het klassenboek mee.

- Laat de videoclip van het lied 'First Day of School' nog een keer zien en horen en laat de kinderen meezingen met het refrein.

*Today is the day, it's the first day of school
So many new things to learn and do
I'm so excited, but nervous too
But it will be okay on my first day of school*

Wijs de kinderen erop dat het kind in de film blij is om naar school te gaan, maar ook wat nerveus is.

- *Hoe ziet je gezicht eruit als je blij bent?*
- *Wat gebeurt er met je mond en je ogen?*
- *Hoe kijk je als je nerveus bent?*
- *Wat voel je als je nerveus bent?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Zing het liedje nog een (paar) keer. Kijk blij bij het zingen van het lied, en kijk nerveus bij het zingen van 'but nervous too'. Laat de kinderen uit zichzelf meedoen.

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen hoe zij zich vanochtend voelden. Vraag aan het eind van de dag hoe de kinderen zich voelen nu de eerste dag voorbij is.

Didactische tips:

- Er zitten wellicht kinderen bij u in de klas, die al eerder bij u in de klas hebben gezeten. Laat hen de andere kinderen helpen om zich op hun gemak te laten voelen, door bijvoorbeeld te vertellen waar wat is in de klas.
- Oefen het liedje 'First Day of School' regelmatig gedurende het thema.

Begrippen: blij, eerste schooldag, je voorstellen, klassenboek, nerveus

Deelvraag 1: Hoe stel je een nieuw kind op zijn gemak?

Doel:

De kinderen leren om zichzelf aan anderen voor te stellen. Ze leren over gezonde en vriendschappelijke relaties.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 1.1. Ik ben ik

PV & KV (Beeldende vorming/Muziek)
Zelfregulering
45 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen hun uiterlijke kenmerken bekijken. Verschillen en overeenkomsten tussen elkaar worden besproken. De kinderen gaan zelfstandig een kopieerblad over hun eigen uiterlijke kenmerken invullen.

- Activiteit 1.2. Stacey uit Haïti

PV, M&M & KV (Beeldende vorming)
Sociale en culturele vaardigheden
60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen iets over het leven van Stacey in Haïti. De kinderen gaan posters voor Stacey maken over typische Arubaanse dingen (eten, muziek en dans, huizen en dieren).

- Activiteit 1.3. Kennismaken

PV & KV (Theater/Muziek)
Sociale en culturele vaardigheden
60 minuten

In deze activiteit gaat het over kennismaken. De kinderen leren hoe ze kennis kunnen maken met iemand die ze nog niet kennen. Ze leren daarbij de juiste stem en lichaamshouding te gebruiken

- Activiteit 1.4. Pindakaas en jam

PV
Kritisch denken
30 - 45 minuten

In deze activiteit, gaat het over dingen die niet hetzelfde zijn, maar die wel bij elkaar horen. Dat kan ook zo zijn met vrienden. Een vriend hoeft niet per se precies hetzelfde te zijn als jij bent.

- Activiteit 1.5. Wattenbollen en schuurpapier

PV & KV (Theater)
Kritisch denken
60 minuten

Bij deze activiteit gaan de kinderen fysiek de verschillen tussen fijne en nare woorden voelen. Zij gaan fijne en nare gebeurtenissen of situaties (op plaatjes), categoriseren en plaatsen bij schuurpapier (naar) en wattenbollen (fijn).

Activiteit 1.1 Ik ben ik

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen hun uiterlijke kenmerken bekijken. Verschillen en overeenkomsten tussen elkaar worden besproken. De kinderen gaan zelfstandig een kopieerblad over hun eigen uiterlijke kenmerken invullen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Zelfregulering
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming/Muziek
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.2c, 1.2d KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- uiterlijke kenmerken van zichzelf te benoemen;
- te kijken naar zichzelf (kleur van de huid, ogen en haren);
- verschillen en overeenkomsten tussen elkaar te benoemen;
- een kopieerblad zelfstandig in te vullen;
- een lied te zingen.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 1: Ik ben ik!
- Kleurpotloden (of Crayolo krijt) met meerdere (huidskleur) tinten.
- (Hand) spiegels.
- De videoclip 'I Am Special – Yes I Am' (zie webpagina Whizz-Art) (1.51 minuten).

De activiteit:

● Kom terug op de vorige activiteit waarin Stacey werd geïntroduceerd. Vraag aan de kinderen hoe zij de eerste schooldag vonden.

- *Wat heb jij thuis verteld over je eerste schooldag?*
- *Wat denk je dat Stacey van haar eerste schooldag vond?*

● Vertel dat in het klassenboek alle namen van de kinderen komen te staan. Geef alle kinderen een kopie van kopieerblad 1 'Ik ben ik!' en laat hen dit in eerste instantie zelfstandig invullen. Laat hen de (hand) spiegel gebruiken om de juiste kleur voor haar, ogen en huid te vinden. Laat vervolgens een klasgenootje het formulier checken om te kijken of het klopt.

- *Kloppen de haarkleur, oogkleur en huidskleur?*

● Verzamel na afloop alle kopieerbladen. Laat de kinderen in de kring gaan staan en neem een kopieerblad uit de stapel. Noem de kenmerken, die het kind heeft aangegeven op het kopieerblad. Leg uit dat als de kinderen niet voldoen aan het genoemde kenmerk, ze moeten gaan zitten.

- *Dit kind is een jongetje.* (Alle meisjes gaan zitten.)
- *Dit kind heeft bruine ogen.* (Alle kinderen met een andere kleur ogen gaan zitten.)

- *Dit kind heeft blond haar.* (Alle kinderen met een andere kleur haar gaan zitten.)
- *Dit kind heeft een bruine huidskleur.* (Alle kinderen met een andere huidskleur gaan zitten.)
- *Wie blijven erover?*
- *Lijken deze kinderen op elkaar?*

Concludeer dat ook al is je oog, haar en huidskleur gelijk, je nog steeds verschilt van een ander.

Check of het kind van wie het kopieerblad is, nog steeds staat, door de naam van het kind te noemen.

Herhaal dit een aantal keer met verschillende kopieerbladen.

Na afloop mogen de kinderen hun ingevulde 'Ik ben ik!' kopieerblad in het klassenboek plakken.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de videoclip 'I Am Special - Yes I Am' zien.

REFREIN:

I am special, yes I am

I am special, yes I am

You are special, yes you are

You are special, yes you are

We are all made differently

That's the way it's meant to be

So unique in every way

Let us celebrate today

REFREIN:

Different color eyes and skin

We can all do different things

To be us is truly great

Let's enjoy let's celebrate

REFREIN:

Hair is curly, hair is straight

Some like pizza, some like cake

We are all made differently

That's the way it's meant to be

REFREIN:

Bespreek met de kinderen waar het lied overgaat. Wie in de klas is ook speciaal? Concludeer dat iedereen in de klas speciaal is. Laat de kinderen het refrein van het lied proberen mee te zingen en daarbij uit te beelden hoe het voelt als je speciaal bent.

Reflectie en terugkoppeling:

Doe navraag naar hoe het invullen van het 'Ik ben ik'- formulier gegaan is.

- *Heb je het formulier zelf kunnen invullen?*
- *Heb je alles kunnen invullen?*
- *Wat heb je gedaan toen je niet wist wat je moest doen?*

Didactische tips:

- Bij het invullen van het formulier is het de bedoeling dat de kinderen dit zelfstandig doen of elkaar helpen. Schiet niet meteen te hulp, maar laat hen zelf zoeken naar een oplossing als zij het niet weten.
- Laat kinderen die hun naam nog niet kunnen schrijven hun naam na stempelen van een naamkaartje.
- Oefen het liedje 'I Am Special – Yes I Am' regelmatig gedurende het thema.

Begrippen: haar, huid, kleur, lichaam, naam, ogen

Activiteit 1.2 Stacey uit Haïti

Tijdens deze activiteit leren de kinderen iets over het leven van Stacey in Haïti. De kinderen gaan posters voor Stacey maken over typische Arubaanse dingen (eten, muziek en dans, huizen en dieren).

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 2.2, 2.2a, 4.1c, 6.1, 6.1a, M&M: 5.1, 5.3, 5.3a, 5.3b, 8.1 KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- om zich in te leven in de gevoelens van een kind dat verhuisd is;
- op een kaart Aruba en Haïti te herkennen;
- de leefsituatie van een kind in een ander land kennen;
- hoe jij je kunt verplaatsen tussen de eilanden;
- een poster te maken van typische dingen op Aruba.

Wat heb je nodig?

- De pop 'Stacey'.
- Kopieerblad 2: Foto's van Haïti.
- De film:
 - o 'Peppa Pig - Suzy ta bay' (Papiamentu) (zie webpagina Whizz-Art) (5.01 minuten).
 - o 'Peppa Pig - Suzy Goes Away' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (5.12 minuten).
- A3-formaat (stevig) papier.
- Scharen en lijm.
- (Toeristische) informatiefolders van Aruba of kopieerblad 3.
- De website: Parke Nacional Arikok (zie webpagina Whizz-Art).
- Instructieblad 1 (voor ouders).

De activiteit:

● Laat de film 'Suzy ta bay' zien. Na het bekijken van de film stelt u vragen over wat de kinderen hebben gezien.

- *Suzy zou gaan verhuizen. Wie is er ook weleens verhuisd?*
- *Wat is leuk aan verhuizen?*
- *Wat is niet zo leuk aan verhuizen?*
- *Is jouw vriendje ook weleens verhuisd? Wat vond je daarvan?*

Vertel de kinderen dat Stacey ook is verhuisd. Niet alleen naar een ander huis, maar ook naar een ander land.

- Vertel over de achtergrond van Stacey en laat daarbij de foto's van kopieerblad 2 'Foto's van Haïti' zien.
- *Stacey is een meisje van 5 jaar oud. Stacey is niet geboren in Aruba, maar in Haïti. Zij is naar Aruba gekomen omdat haar land een tijd geleden helemaal kapot is gegaan door een aardbeving. Zij woonde daardoor in een klein tentje samen met haar ouders en haar broertje. Iedere dag hadden ze honger omdat er niet genoeg eten was. Stacey kon niet naar school omdat die ook kapot was. Schone kleren had zij niet. Nu woont zij met haar ouders en haar broertje in Aruba. Zij heeft een huis, schone kleren en eten. Maar zij mist haar vriendjes. Want hier op Aruba kent zij nog helemaal niemand.*
- *Wat vind je ervan om dit verhaal van Stacey te horen?*
- *Kun jij je voorstellen hoe het is om in een land als Haïti te wonen?*
- *Waarom denk je dat Stacey nu in Aruba woont?*

● Wijs de kinderen (op een kaart, globe of Google Earth) het land waar Stacey vandaan komt, aan. Laat ze ook op zoek gaan naar waar Aruba ligt.

- *Wat ligt er tussen Aruba en Haïti? (zee)*
- *Hoe denk je dat Stacey vanuit Haïti naar Aruba gekomen is?*
- *Is zij komen lopen? Met de auto?*

Concludeer dat je vanuit Haïti alleen per vliegtuig of per boot naar Aruba kunt komen.

● Vertel de kinderen dat het voor Stacey best moeilijk is, helemaal nieuw in een klas, in een land dat zij nog niet kent en met kinderen die een taal spreken die zij nog niet goed spreekt. Vertel de kinderen dat zij vier posters gaan maken voor Stacey waarop typische dingen van Aruba staan.

- Poster 1: Arubaans eten
- Poster 2: Arubaanse muziek en dans
- Poster 3: Arubaanse huizen
- Poster 4: Arubaanse dieren

Laat de kinderen in informatiefolders van Aruba (of kopieerblad 3) op zoek gaan naar typische Arubaanse dingen. Laat hen dit uitknippen en bij de goede poster plakken. Maak foto's van de posters en plak deze foto's in het klassenboek. Hang de posters op in de klas.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Vraag of de kinderen redenen weten, waarom mensen vanuit andere landen naar Aruba verhuizen.

(Denk aan overplaatsing vanwege werk, vluchten vanwege oorlog, gezondheidssituatie van een land, Covid 19, et cetera.)

Reflectie en terugkoppeling:

- *Weet Stacey aan de hand van de posters nu meer over Aruba?*
- *Hoe ging het samenwerken aan de posters?*

Didactische tips:

- Vraag de kinderen een aantal dagen van tevoren of zij boekjes en folders met informatie over Aruba mee kunnen nemen (denk aan promotiemateriaal dat aan toeristen gegeven wordt).
- Als u niet genoeg folders heeft kunnen verzamelen voor de posters, dan kunt u kijken op websites als Google images, Parke National Arikok of Wikipedia waar ook informatie over Aruba te vinden is.

(Online) thuisactiviteit

Instructieblad 1 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het thema 'verhuizen naar een ander land' aan de slag kunnen.

Begrippen: Haiti, aardbeving, arm, honger, taal, verhuizen

Activiteit 1.3 Kennismaken

In deze activiteit gaat het over kennismaken. De kinderen leren hoe ze kennis kunnen maken met iemand die ze nog niet kennen. Ze leren daarbij de juiste stem en lichaamshouding te gebruiken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater/Muziek
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2b, 2.3, 2.3a, 4.1, 4.1a, 4.1b, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- hoe hij/zij kennis moet maken met een onbekend iemand;
- een liedje over kennismaken;
- op bepaalde momenten in een liedje een muziekinstrument te spelen;
- de juiste lichaamshouding aan te nemen bij het kennismaken met een onbekend iemand;
- Zijn/haar stem op de juiste manier te gebruiken bij het kennismaken met een onbekend iemand.

Wat heb je nodig?

- De pop 'Stacey'.
- De videoclip 'Hello Song', (zie webpagina Whizz-Art) (3.25 minuten).
- Muziekinstrumenten (voor ieder kind 1).

De activiteit:

- Laat de videoclip van het liedje 'Hello Song' zien en horen. Benadruk dat dit een manier is om met anderen kennis te maken.

*Hello, hello, hello hello hello,
Nice to meet you, nice to greet you
Say hello
Hello, hello, hello hello hello,
Nice to meet you, nice to greet you
Say hello*

*Hello new friend, hello new friend
What's your name?
I am ... I am ... That's my name
Hello Hello
What do you like?
I like ... I like ... That's what I like*

Vraag de kinderen waar het liedje over gaat. Concludeer dat het liedje gaat over kennismaken met iemand. Leg uit dat je kennismaakt met iemand, als je iemand nog niet kent.

- *Heb jij weleens kennisgemaakt met iemand die je nog niet kent? Hoe gaat dat?*
- *Wie in de klas ken je nog niet?*

Benadruk dat het bij kennismaken gaat om jezelf voor te stellen maar dat je ook iets van de ander te weten wilt komen.

● Oefen vervolgens met 'kennismaken' door de kinderen kennis te laten maken met Stacey of met een klasgenoot die ze nog niet kennen. Vertel de kinderen dat het belangrijk is, als je kennismaakt met iemand, dat je rechtop staat, elkaar aankijkt en dat je vriendelijke kijkt. Doe het eerst voor.

- *Ik ben juf/meester Hoe heet jij?*
- *Ik hou van voetballen. En jij?*

Laat de kinderen het kennismaken in de klas oefenen door middel van een rollenspel. Laat alle kinderen door elkaar lopen, en op uw teken maken de kinderen die op dat moment het dichtst bij elkaar staan kennis met elkaar.

Voer een kort rollenspel uit waarbij u op een boze manier met harde onvriendelijke stem kennismaakt met een kind.

- *HALLO, IK BEN JUF/MEESTER HOE HEET JIJ?*
- *Hoe voelt dat als ik zo kennismaak met jou?*

Laat de kinderen ook ervaren hoe het is om op een boze manier kennis te maken met iemand. (Eventueel ook op een blij, verdrietige en verlegen manier.) Wissel dit telkens af. Bespreek na afloop met de kinderen hoe dit voelde.

● Laat de videoclip van het lied 'Hello Song' nog een keer zien en laat de kinderen meezingen of meeneuriën.

- *Welk woord komt steeds terug in het lied? (hello)*

Laat de videoclip nog een keer zien, en laat de kinderen alleen als het woord 'Hello' wordt gezongen hun muziekinstrument gebruiken. Laat de kinderen het liedje ook op een boze manier zingen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen allerlei varianten van kennismaken bedenken. De kinderen kunnen bijvoorbeeld zeggen waar zij wonen en of zij broers en/of zussen hebben.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat wist je nog niet over kennismaken?*

Didactische tips:

- Als een kind echt te verlegen is, help hem/haar dan of laat een ander kind voor hem of haar praten.
- Als u niet genoeg muziekinstrumenten heeft, geef dan steeds een groepje kinderen instrumenten en laat de rest alleen neuriën.
- Oefen het liedje 'Hello Song' regelmatig gedurende het thema.

Begrippen: blij, boos, kennismaken, lichaamshouding, verlegen, vriendelijk

Activiteit 1.4 Pindakaas en jam

In deze activiteit gaat het over dingen die niet hetzelfde zijn, maar die wel bij elkaar horen. Dat kan ook zo zijn met vrienden. Een vriend hoeft niet per se precies hetzelfde te zijn als jij bent.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 - 45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 4.1c, 5.1, 5.1a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat vrienden verschillend kunnen zijn;
- zich te verplaatsen in de gedachtengang van een vriendje;
- eigenschappen van vrienden te herkennen.

Wat heb je nodig?

- De film 'Elmo and Rosita Teach Friendship' (zie webpagina Whizz-Art) (2.45 minuten).
- De pop 'Stacey'.
- Kopieerblad 4: Wat hoort bij wat?
- Tien verschillende speelgoedvoorwerpen (b.v. auto, bal, pop, et cetera).

De activiteit:

● Laat de kinderen de film 'Elmo and Rosita Teach Friendship' zien. Controleer of de kinderen de film begrepen hebben door vragen te stellen. Voer vervolgens een gesprek over vriendschap.

- *Heeft Stacey een vriend?*
- *Wie van jullie heeft een vriend/vriendin?*
- *Waarom is hij/zij je vriend/vriendin?*
- *Lijken jullie op elkaar? Doen jullie dezelfde dingen?*
- *Hoe kun je een vriend krijgen?*

Concludeer dat je hele goede vrienden kunt zijn met iemand die totaal anders is dan jij bent. Net als in de film zien de kinderen dat Rosita spaghetti lekkerder vindt dan pizza, maar Elmo vindt pizza lekkerder dan spaghetti. Zij houden niet altijd van hetzelfde, maar zijn wel hele goede vrienden.

- *Waarin verschil jij met je vriendje?*
- *Is dat vervelend of juist fijn?*

● Leg de kaartjes van kopieerblad 4 'Wat hoort bij wat?' in de kring. Laat de kinderen benoemen wat ze zien op de kaartjes.

Laat één kind een kaartje naar keuze pakken. Vraag een ander kind om het kaartje te pakken dat bij dit kaartje hoort. Laat de kinderen naast elkaar staan met hun kaartje. Herhaal de opdracht met twee andere kinderen. Ga zo door totdat alle kaartjes op zijn. (schoen-veter, mes-vork, hamburger-frites, zon-zonnebril, regen-paraplu, voetbal-goel, kopje-schotel, potlood-gum, soep-lepel, snorkel-flippers, pindakaas-jam).

Herhaal de combinaties en benadruk dat dit dingen zijn die heel verschillend zijn, maar die je toch samen kunt gebruiken. Een soep kun je niet eten zonder lepel, lopen met een schoen zonder veter is niet handig. Pindakaas en jam smaken heel anders, maar samen is het heerlijk op je boterham, et cetera.

Leg de link met vriendschap. Ook vriendjes die verschillend zijn kunnen elkaar aanvullen. Wat de één niet kan, kan de ander misschien wel.

● Leg allerlei speelgoed in de kring. Laat twee bevriende klasgenootjes naar voren komen. Laat ze om beurten (zonder dat de andere kijkt) kiezen wat zij het leukste speelgoed vinden.

- *Hebben jullie hetzelfde gekozen?*
- *Kiezen vriendjes altijd hetzelfde?*

Herhaal de opdracht een aantal keer met andere vriendjes en concludeer dat je net als Elmo en Rosita, niet altijd hetzelfde leuk hoeft te vinden om vriendjes te zijn. En dat je ondanks dat je niet hetzelfde leuk vindt, toch bij elkaar hoort.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen nu uit de stapel speelgoed kiezen wat zij denken dat hun vriendje/vriendinnetje het leukste speelgoed vinden.

- *En wat is het stomste speelgoed?*

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen wat ze geleerd hebben in deze les.

- *Wat wist je nog niet van je vriendje of vriendinnetje?*

Begrippen: anders, bij elkaar horen, hetzelfde, vriendschap

Activiteit 1.5 Wattenbollen en schuurpapier

Bij deze activiteit gaan de kinderen fysiek de verschillen tussen fijne en nare woorden voelen.

Zij gaan fijne en nare gebeurtenissen of situaties (op plaatjes), categoriseren en plaatsen bij schuurpapier (naar) en wattenbollen (fijn).

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 4.2, 4.2a, 4.2b, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillende woorden op te noemen die aardig zijn;
- verschillende woorden op te noemen die niet aardig zijn;
- oplossingen te bedenken voor conflictsituaties;
- dat situaties fijne of nare gevoelens kunnen oproepen.

Wat heb je nodig?

- Wattenbollen.
- Schuurpapier.
- Een pot.
- Kopieerblad 5: Verschillende situaties.

De activiteit:

● Laat de wattenbollen zien. Laat de kinderen ze aanraken, en over hun arm wrijven.

- *Hoe voelen wattenbollen?*

Gebruik beschrijvende woorden als zacht, donzig en licht.

- *Als woorden wattenbollen waren, hoe zou het dan voelen om ze over je arm te laten wrijven?*

Laat het stuk schuurpapier zien. Veeg met het schuurpapier over de arm van ieder kind.

- *Hoe voelt schuurpapier?* Gebruik beschrijvende woorden zoals ruw, grof of scherp.
- *Als woorden schuurpapier waren, hoe zou het dan voelen om ze op je arm te laten stuiteren?*

Vraag de kinderen om woorden of zinnen te bedenken die bij de wattenbollen of het schuurpapier horen.

- Wattenbollenwoorden en zinnen: *Alsjeblieft, Dank je wel, Wat heb je mooie schoenen, Kan ik je helpen? Lief. Fijn. Goed gedaan!*
- Schuurpapierwoorden en zinnen: *Nee, jij mag niet meedoen, Ik vind je stom, Je hebt lelijke haren.*

Leg de wattenbollen en het stuk schuurpapier voor u.

● Neem kopieerblad 5 'Verschillende situaties' voor u. Laat een plaatje zien en vraag aan de kinderen wat erop te zien is.

- *Wat zie je op het plaatje?*
- *Wat denk je dat daar gebeurt?*

Vraag kinderen deze situatie na te spelen.

- *Hoe vond je het om dit uit te beelden?*
- *Is dit een wattenbollen of schuurpapier situatie?*
- *Waarom vind je dat?*
- *Heb je dit zelf ook weleens meegemaakt?*

Doe dit met alle plaatjes van het kopieerblad.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Geef de kinderen een scenario dat zich heeft voorgedaan in de klas waarin ze een probleem hebben gehad. Bijvoorbeeld een ruzie tussen kinderen of iets dergelijks. Bespreek hoe deze situatie toen is opgelost.
 - *Zijn er schuurpapier of wattenbollen woorden gebruikt?*
 - *Wat zou jij de volgende keer zeggen?*
- Wanneer de kinderen het concept van de schuurpapier- en wattenbollenwoorden goed door hebben, kunt u bespreken of de kinderen woorden kunnen bedenken die zowel bij de wattenbollen als bij het schuurpapier kunnen horen. Een voorbeeld kan zijn van iets dat het ene kind heel leuk of lekker vindt en een ander kind vindt dat juist heel vies of eng of niet leuk om te doen.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen wat ze geleerd hebben in deze les.

- *Wat wist je nog niet?*
- *Gebruik jij weleens schuurpapierwoorden?*
- *En wattenbollenwoorden?*

Didactische tips:

- Grijp de komende dagen terug naar de wattenbollenwoorden en schuurpapierwoorden wanneer de kinderen bijvoorbeeld ruzie hebben of als u uw stem moet verheffen om kinderen te corrigeren.
- Plaats een pot op een prominente plaats. Elke keer als uw kinderen wattenbollen woorden gebruiken, laat u ze een wattenbol in de pot doen. Als het vol is, kunt u een 'Wattenbollenwoorden feestje' organiseren om het gebruik van vriendelijke woorden te vieren!

Begrippen: schuurpapier, wattenbollen, woorden

Deelvraag 2: Waar kan ik alles vinden? (in de klas en op school)

Doel:

De kinderen leren hun (school)omgeving kennen. Zij leren de verschillende locaties op school kennen zodat ze hun weg weten op school. Er wordt met de kinderen nagedacht over regels en afspraken in de klas en op de school, en deze zullen worden vastgesteld.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 2.1. Howard luistert niet

PV & KV (Muziek/Dans)

Communiceren

60 minuten

In deze activiteit maken de kinderen kennis met Howard; een konijn dat niet luistert en daardoor thuis en in de klas in allerlei problemen raakt. De kinderen leren een liedje over luisteren.

- Activiteit 2.2. De school verkennen

PV, M&M & KV (Beeldende vorming/Muziek)

Creatief denken

45 - 90 minuten

Tijdens deze activiteit verkennen de kinderen de klas en het schoolgebouw net als Pete, in het prentenboek 'Pete e pushi, bailando den mi sapat'i scol'. Ze maken een rondleiding op school en lezen een simpele plattegrond van de school.

- Activiteit 2.3. Wat hoort waar?

PV, M&M & KV (Beeldende vorming)

Zelfregulering

60 minuten

De kinderen gaan aan Stacey laten zien waar alle spullen in de klas staan en zij bespreken met elkaar hoe het is om iemand te helpen en om zelf geholpen te worden. Ook gaan zij met blokken een plattegrond namaken van de klas.

- Activiteit 2.4. Waar ben je?

M&M & KV (Theater)

Kritisch denken

30 - 60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat naast school en thuis er nog meer locaties op Aruba zijn waar je dingen kunt doen. Denk aan een bioscoop, een ziekenhuis, een supermarkt, een vliegveld, een tandarts, een sporthal, et cetera. De kinderen gaan voorwerpen bij de juiste locatie zoeken en een rollenspel spelen op de diverse locaties.

- Activiteit 2.5 Regels in de klas

PV, M&M & KV (Muziek/Dans)

Samenwerken

60 minuten

In deze activiteit gaan de kinderen leren waarom er regels zijn. Zij gaan zelf bepalen welke regels zij in de klas van belang vinden. Ze gaan gezamenlijk een poster maken met pictogrammen waarop alle regels komen te staan die in de klas gelden.

Activiteit 2.1 Howard luistert niet

In deze activiteit maken de kinderen kennis met Howard; een konijn dat niet luistert en daardoor thuis en in de klas in allerlei problemen raakt. De kinderen leren een liedje over luisteren.

Waar:	in de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- het belang van goed luisteren aan te geven;
- goed en slecht gedrag van elkaar te onderscheiden;
- consequenties van niet goed luisteren aan te geven;
- een lied te zingen en dansen;
- een muziekinstrument te bespreken;
- het ritme van muziek te volgen.

Wat heb je nodig?

- De film:
 - o 'Howard B Wigglebottom ta siña scucha' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (5.06 minuten).
 - o 'Howard B Wigglebottom Learns To Listen' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (7.17 minuten).
- De videoclip 'Listen Better Song' (zie webpagina Whizz-Art) (2.50 minuten).
- Muziekinstrumenten (triangel, ritme stokjes of belletjes).
- Groot vel papier.
- Beloningsstickers of sterren.

De activiteit:

● Laat de kinderen de film van 'Howard B. Wigglebottom Learns To Listen' zien. Na afloop van het verhaal worden er een aantal vragen gesteld aan de kinderen. Laat dit stuk van de video ook zien. Houd vervolgens een gesprek met de kinderen naar aanleiding van het verhaal.

- *Wie vindt het, net als Howard, ook moeilijk om te luisteren?*
- *Wie heeft er, net als Howard, ook weleens een time-out gehad?*

Laat de film nog een keer zien en vraag telkens:

- *Wat had Howard hier anders kunnen doen?*

In het begin van het verhaal luisterde Howard helemaal niet goed, maar na de 'time out' deed Howard heel goed zijn best om te luisteren.

- *Waarom denk je dat Howard toen wel goed zijn best wilde doen om te luisteren?*

● Laat de kinderen de videoclip van het lied 'Listen Better Song' zien. Verdeel de klas in groepjes, en geef iedere groep een opdracht die ze moeten uitvoeren tijdens het luisteren naar het lied 'Listen Better Song'.

- Groep 1: luister naar het lied, en klap met je handen op het ritme van de muziek.
- Groep 2: luister naar het lied, en stamp met je handen op het ritme van de muziek.
- Groep 3: Luister naar het lied, en dans op het ritme van de muziek.
- Groep 4: Luister naar het lied, en speel op het muziekinstrument op het ritme van de muziek.

REFREIN:

*Listen up... feel what I'm feeling now
I wanna listen up ... yeah I can hear the crowd
Come on and listen up... everybody off the ground
You got to listen up ... yeah I can hear the sound.
Oh, listen up, up, gonna listen up for you (4x)*

*Now Mr. Wigglebottom ... at first he didn't like to listen
and during story time nope he was never sitting
His teacher would always tell him but he was always flipping
Until he hit the fan and then began spinning
And when his friends are talking Howard just wouldn't listen
It's something really important but no he would never give up
Even outside playing his friends would try to help him
Hey Howard watch the ball! But OW that ball nailed him*

REFREIN

*Howard began thinking and thinking about his day
He thought he must try to listen and just change his ways
And then the next day Howard does start to listen
sitting quietly in class Howard wins a gold star
Now Mr. Wigglebottom is doing a lot better
and now he knows he has to listen to put it all together
No matter the weather... no matter what happens
He'll listen forever and ever, ever
Remember to listen and keep your head up*

REFREIN (2x)

Herhaal de opdracht een aantal keer totdat de kinderen de verschillende opdrachten uitgevoerd hebben.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Spreek met de kinderen af dat als ze goed luisteren in de kring, ze net als Howard beloond zullen worden met een sticker of een ster. Hang een groot vel aan de muur waar de namen van de kinderen op staan. Elke keer als een kind goed heeft geluisterd in de kring, dan krijgt hij of zij een ster of een sticker. Bespreek aan het eind van de dag of week hoe het is gegaan, en wat de kinderen ervan hebben gevonden.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Vind jij het moeilijk om goed te luisteren?*
- *Wat heb je geleerd van Howard?*

Begrippen: afspraken, gedrag, goed luisteren, time out, belonen

Activiteit 2.2 De school verkennen

Tijdens deze activiteit verkennen de kinderen de klas en het schoolgebouw net als Pete, in het prentenboek 'Pete e pushi, Bailando den mi sapat'i scol'. Ze maken een rondleiding op school en lezen een simpele plattegrond van de school.

Waar:	In de klas/In de school
Tijdsduur:	45 - 90 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 6.1, 6.1a, 6.1b M&M: 5.1, 5.1a KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- omgaan met nieuwe situaties;
- de school kennen;
- een plattegrond te lezen;
- de tekst van een lied te bedenken;
- een lied te zingen.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Pete e pushi, bailando den mi sapat'i scol' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (3.48 minuten).
 - o 'Pete the Cat, Rocking In My School Shoes' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (4.00 minuten).
- Een plattegrond van de school (gymzaal, waterkoeler, muzieklokaal, speelplaats, bibliotheek, et cetera).

De activiteit:

● Laat het digitale prentenboek 'Pete e pushi, bailando den mi sapat'i scol' zien. Controleer of de kinderen het verhaal begrepen hebben. Vervolgens stelt u de volgende vragen:

- *Wat was voor jou allemaal nieuw toen je op school kwam?*
- *Vond je het spannend?*
- *Hoe gaat Pete om met de nieuwe situaties die hij tegenkomt?*

Laat het digitale prentenboek 'Pete e pushi, bailando den mi sapat'i scol' nog een keer zien. Stop de video tussentijds bij de momenten waarop gevraagd wordt 'Unda Pete ta?' Laat de kinderen antwoord geven op die vraag. Speel de video verder af en laat de kinderen spontaan meedoen na de vraag 'Pete ta worry?' door ze te laten zeggen 'Di mes, cu no!'. Ook het liedje zullen ze al snel mee kunnen zingen. Ga zo door de hele video.

● Maak een rondleiding met de kinderen op school. Vergeet Stacey niet mee te nemen. Bekijk de plaatsen op school die ook in het verhaal van Pete voorkomen (bibliotheek, lunchroom, speeltuin). Laat de kinderen

ook andere plekken op school zien (gymzaal, handvaardigheid lokaal, muzieklokaal, kantoor, toiletten, enz.).

Laat hen ook kennismaken met de mensen die op school werken (directeur, schoonmaakster e.d.)

Stel bij iedere stop de vragen:

- *Unda nos ta?*
- *Nos ta worry? (Di mes, cu no!)*

Maak de kinderen wegwijs op school zodat ze zich op hun gemak voelen in hun nieuwe omgeving.

● Laat de kinderen (terug in de klas) een plattegrond van de school zien. Wijs het klaslokaal waar ze zich nu bevinden aan op de kaart.

- *Wat hebben we allemaal tijdens de rondleiding gezien? Wijs het aan op de kaart.*

Pas het refrein van het liedje telkens aan door bij iedere plek te zingen:

- Bij de waterkoeler: *I'm drinking in my school shoes.*
- Bij de gymzaal: *I'm running in my school shoes.*
- Bij het muzieklokaal: *I'm singing in my school shoes.*
- Et cetera.

● Laat de kinderen een tekening maken van één van de plekken die ze op school gezien hebben (denk aan de waterkoeler, speelplaats, ingang, gymzaal et cetera). Als hun tekening klaar is, zetten de kinderen een nummer op hun tekening. Vervolgens laat u hen aangegeven waar de locatie van hun tekening op de plattegrond is. Laat de kinderen hetzelfde nummer op de plattegrond plaatsen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Verander het refrein van het liedje 'Rocking in my School Shoes' met 'Rocking in my 'Sports Shoes' en laat de kinderen het lied aanvullen met verschillende soorten sport. (I'm playing tennis, in my sports shoes).

Of maak er het lied 'Rocking Without Shoes' van. (I'm swimming, without shoes.)

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag aan de kinderen wat zij ervan vonden om alle plekken van de school te zien.

- *Wat wist je nog niet?*
- *Wat vind je de leukste plek op school?*
- *Waarom?*

Didactische tip:

De plattegrond en bijbehorende tekeningen worden in het klassenboek opgenomen.

Begrippen: bibliotheek, directeur, gymzaal, school, speelplaats, plattegrond

Activiteit 2.3 Wat hoort waar?

De kinderen gaan aan Stacey laten zien waar alle spullen in de klas staan en zij bespreken met elkaar hoe het is om iemand te helpen en om zelf geholpen te worden. Ook gaan zij met blokken een plattegrond namaken van de klas.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking/Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 2.3, 5.3, 5.3b M&M: 5.1, 5.1a, 5.1b KV: 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- algoritmes gebruiken om een plek te vinden (naar voren, naar achteren, naar links, rechts toe te passen);
- elkaar te helpen bij het uitvoeren van een opdracht;
- een medeleerling te vertrouwen bij het uitvoeren van een opdracht;
- een plattegrond van de klas kunnen maken.

Wat heb je nodig?

- Tien verschillende voorwerpen uit de klas (een bouwblok, een legoblokje, een kleurpotlood, een handdoek, de afstandsbediening van de airco, een pannetje uit de huishoek, een puzzel, een map van uw bureau, een verfkwas).
- Een blinddoek.
- Groot vel wit papier en een stift.
- Eventueel stoepkrijt.
- De website: Bouwkaarten (zie webpagina Whizz-Art).

De activiteit:

● U heeft tien verschillende voorwerpen in de kring gelegd. Bespreek met de kinderen waarom het handig is dat spullen allemaal een vaste of eigen plaats hebben.

- *Waarom hebben alle spullen een vaste plaats in de klas denk je?*
- *Wat zou er gebeuren als we alles maar bij elkaar op een hoop of aan de kant zouden leggen?*
- *Stel je voor dat alle lego gewoon los ligt verspreid overal in de klas. Kun je er dan makkelijk mee spelen?*

Bespreek met de kinderen hoe het zou zijn voor Stacey als zij iets op moet ruimen, maar zij weet niet waar het hoort.

- *Hoe zou je Stacey kunnen helpen om te laten zien waar alles hoort?*
- *Wat zou jij doen als je niet weet waar iets hoort?*
- *Hoe voelt het voor jou als iemand anders je helpt?*
- *Hoe voelt het om een ander te helpen?*

Vertel de kinderen dat zij aan Stacey gaan laten zien waar al die spullen horen in de klas.

Houd één voor één de spullen omhoog.

- *Waar in de klas hoort dit?*

Laat een kind het voorwerp met Stacey naar de juiste plaats brengen. Bespreek vervolgens wat de looproute van het kind geweest is.

Bijvoorbeeld:

- *Hij deed eerst 3 stappen naar voren, toen een stap naar links, weer 3 stappen naar voren en toen was hij bij de kast.*

Oefen met de kinderen 'stap naar voren, stop, stap naar achteren, stap naar links, stap naar rechts'.

● Doe nu de volgende opdracht, waarbij een kind geblinddoekt wordt.

- *Waar in de klas hoort dit?*
- *Hoe moet (naam van kind)... lopen?*
- *Wat doet hij eerst?*

Laat de kinderen de begrippen 'naar voren, naar achteren, stop, naar links en naar rechts' gebruiken om zo het kind naar de juiste plek te dirigeren.

● Neem een groot wit vel papier en een stift. Teken daar de muren op van het klaslokaal. Zeg tegen de kinderen dat dat het klaslokaal is, en dat het moet worden gevuld met voorwerpen die in de klas staan.

- *Waar moet de deur?*
- *Waar moet de huishoek of poppenhoek?*
- *Waar moet de bouwhoek?*
- *Waar moet de puzzelkast?*
- *Waar moet mijn bureau?*
- *Waar moet de kring?*
- *Et cetera*

Vul alles in op de plattegrond.

Laat de kinderen vervolgens in groepjes van drie deze plattegrond namaken met kleine blokjes, lego.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen de plattegrond van hun klas met krijt op de speelplaats natekenen (zo groot mogelijk).
- Op de website 'Bouwkaarten' zijn verschillende bouwkaarten te vinden. Laat de kinderen deze bouwkaarten met grote of kleine blokken of met lego namaken.

Reflectie en terugkoppeling:

Stel kinderen vragen over hoe het voelt om elkaar te helpen.

- *Hoe heb je gevraagd of iemand jou kon helpen?*
- *Is het fijn als iemand je helpt? Waarom?*

Didactische tip:

Laat de kinderen de plattegrond van de klas in het klassenboek plakken.

Begrippen: helpen, naar achteren, naar links, naar rechts, naar voren, stop, oplossen, vragen

Activiteit 2.4 Waar ben je?

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat naast school en thuis er nog meer locaties op Aruba zijn waar je dingen kunt doen. Denk aan een bioscoop, een ziekenhuis, een supermarkt, een vliegveld, een tandarts, een sporthal, et cetera. De kinderen gaan voorwerpen bij de juiste locatie zoeken en een rollenspel spelen op de diverse locaties.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 - 60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	M&M: 5.1, 6.1, 6.1b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillende locaties op Aruba kennen;
- de functie van verschillende locaties te benoemen;
- zich in te leven in een alledaagse situatie en dit na te bootsen in een rollenspel;
- elementen te herkennen die te maken hebben met werken en recreatie.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 6: Wat hoort waar?
- Schaar en lijm.
- Voor elke locatie twee spullen die daarmee te maken hebben. Bijvoorbeeld:
 - o Een koffer en een paspoort (vliegveld).
 - o Een tandenborstel en tandpasta (tandarts).
 - o Een bioscoopkaartje en een bakje voor popcorn (bioscoop).
 - o Een portemonnee en een boodschappentas (supermarkt).
 - o Een EHBO doos en een pakje pleisters (ziekenhuis).

De activiteit:

- Bespreek met de kinderen welke locaties op Aruba zij weleens bezoeken.
 - *Waar ga je naar toe om plezier te maken? (Bioscoop, bibliotheek, et cetera.)*
 - *Waar ga je naar toe als je ziek bent?*
 - *Wie gaat er boodschappen doen, sporten, naar het strand, naar de tandarts?*
 - *Waar doe je dat of ga je dan heen?*
 - *Hoe ziet het eruit bij een supermarkt, sportveld, strand, of tandarts?*
 - *Is dit vlakbij je huis? Kun je ernaartoe lopen?*
 - *Wat zou je graag in de buurt van je huis willen hebben?*
 - Et cetera

Laat plaatjes van verschillende locaties zien (kopieerblad 6 of andere plaatjes). Bespreek met de kinderen wat zij op de plaatjes zien. Geef aan dat dit locaties zijn waar mensen bij elkaar komen. Meerdere mensen maken gebruik van deze locatie.

- *Wat zie je op dit plaatje?*
- *Wat kun je hier doen?*
- *Ben jij hier weleens geweest?*

Laat nu de verschillende voorwerpen één voor één zien. Vraag bij elk voorwerp wat de kinderen zien en bij welke locatie zij denken dat het hoort en waarom.

● Doe een rollenspel.

U vertelt twee kinderen (zonder dat de rest van de klas het kan horen), op welke locatie ze zijn. Deze twee kinderen spelen nu een rollenspel op deze locatie. De andere kinderen moeten raden waar de kinderen zijn.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen de ogen dicht doen en laat een voorwerp de kring rondgaan. Kunnen de kinderen raden wat het is en bij welke locatie het hoort?
- U neemt een locatie in gedachte en laat de kinderen vragen stellen zodat zij erachter komen waar u na school naar toegaat.

Bijvoorbeeld:

- *Ben je blij als je daar heen gaat?*
- *Is het er donker?*
- *Zijn er veel spiegels?*
- Et cetera

Reflectie en terugkoppeling:

- *Waar ben je nog nooit geweest maar zou je heel graag een keer naar toe willen gaan?*
- *Waar ben je ooit geweest maar wil je liever niet meer naar toe gaan? Waarom niet?*

Begrippen: bioscoop, gymzaal, kapper, school, ziekenhuis

Activiteit 2.5 Regels in de klas

In deze activiteit gaan de kinderen leren waarom er regels zijn. Zij gaan zelf bepalen welke regels zij in de klas van belang vinden. Ze gaan gezamenlijk een poster maken met pictogrammen waarop alle regels komen te staan die in de klas gelden.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 4.2, 4.2a, 4.2b, 6.1, 6.1c M&M: 4.1, 4.1a, 4.1b, 4.1c, 4.2, 4.2a KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.2, 5.2a, 5.3

Wat leren de kinderen?

Het kind kan:

- regels voor de klas mee helpen bedenken;
- pictogrammen met regels interpreteren;
- klasseregels bedenken en uitvoeren;
- een lied en dans inoefenen.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'I Can Follow the Rules Song' (zie webpagina Whizz-Art) (1.40 minuten).
- Kopieerblad 7: Pictogrammen.
- A3-formaat (stevig) papier.
- Scharen.
- Posters: Reglanan den klas. (zie webpagina Whizz-Art).

De activiteit:

- Laat de videoclip van het lied 'I Can Follow the Rules Song' zien.

*I can follow the rules, I can follow the rules
And we'll have a good day. When we follow the rules!
I can listen to my teacher, Listen to my teacher,
Listen to my teacher. And I follow the rules!*

*I can follow the directions, Follow the directions,
Follow the directions. And I follow the rules!
I keep my hands to myself, Keep my hands to myself,
Keep my hands to myself. And I follow the rules!*

I'm always nice to everybody, Nice to everybody,

Nice to everybody, And I follow the rules!

*It gives us more time to learn, And more time to play,
More time for fun stuff every day! (2x)*

*Then we follow the rules at school, Oh Yeah!
Then we follow the rules at school, Oh Yeah!*

Vraag na afloop aan de kinderen of zij weten waar het liedje over ging.

- *Waarom zijn er regels op school?*
- *Waar zijn nog meer regels? (thuis, in de bioscoop, et cetera)*
- *Welke regels zijn er bij jullie thuis?*
- *Welke regels zijn er op straat?*
- *Welke regels zijn er in de kerk? En bij de sportclub?*
- *Welke regels zijn er op school? In de klas?*

Laat de kinderen nadenken en discussiëren over waarom regels belangrijk zijn.

- *Wat zou er gebeuren als er nergens regels zouden zijn?*

● Maak een poster met hierop de regels die in de klas gelden. Vraag aan de kinderen welke regels zij belangrijk vinden in de klas. U kunt hiervoor kopieerblad 7 'Pictogrammen' gebruiken. Neem de pictogrammen door, laat de kinderen aangeven wat op het pictogram afgebeeld wordt. Laat de kinderen de pictogrammen van regels, die zij belangrijk vinden voor de klas, uitknippen en opplakken op een poster.

- *Wat is het verschil tussen de rode en zwarte pictogrammen? (Rood is wat niet mag)*

Na afloop van elke dag kunt u evalueren aan welke pictogrammen de kinderen zich goed gehouden hebben.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- U kunt elke week meer of juist andere pictogrammen aan de poster toevoegen.
- U kunt met de kinderen een soort contract opstellen waarbij alle kinderen hun naam schrijven of stempelen of zichzelf tekenen als teken dat zij zich zullen houden aan de regels. Op pinterest zijn hier leuke ideetjes over te vinden (Poster: Reglanan den klas).
- Leer de kinderen het liedje 'I Can Follow the Rules Song' en het bijbehorende dansje.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Was het moeilijk om samen met de andere kinderen tot regels voor de klas te komen?*
- *Ben jij het eens met wat afgesproken is? Waarom wel of niet?*

Didactische tips:

- Laat de kinderen het liedje en het dansje 'I Can Follow the Rules Song' opvoeren tijdens de slotactiviteit.
- Laat de kinderen aan het einde van het thema de gebruikte pictogrammen in het klassenboek opplakken.

Begrippen: regels maken, je aan regels houden, oplossen

Deelvraag 3: Hoe gaan we met elkaar om?

Doel:

De kinderen zullen de nodige vaardigheden aanleren om relaties met andere kinderen, vrienden en familie op te bouwen, en te onderhouden. En er zullen kansen worden geboden om de vaardigheden te oefenen.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 3.1. Pas op je woorden

PV & KV (Theater/Beeldende vorming)
Communiceren
60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat je iets op een beleefde of onbeleefde manier kunt vragen. Ze leren de woorden 'alsjeblieft', 'dank je wel' en 'sorry' te gebruiken. Ze gaan zelf vingerpopjes maken waarmee ze gesprekken kunnen nabootsen.

- Activiteit 3.2. Vriendschap en groepsdruk

PV & KV (Theater)
Samenwerken
60 minuten

Tijdens deze activiteit komen sociale dilemma's aan de orde, aan de hand van een prentenboek waarbij iemand zich goed en iemand zich slecht gedraagt. De kinderen zullen in tweetallen elkaars spiegelbeeld gaan volgen en zo ontdekken dat er in relaties 'leiders' en 'volgers' zijn.

- Activiteit 3.3. Macaco crepchi

PV & KV (Theater)
Samenwerken
60 minuten

Tijdens deze activiteit wordt er naar aanleiding van het prentenboek 'Macaco crepchi' gepraat over gevoelens en hoe je aan iemands gezicht kunt zien hoe hij/zij zich voelt. De kinderen gaan een spel spelen met gezichtsuitdrukkingen.

- Activiteit 3.4. Lachen of uitlachen?

PV & KV (Beeldende vorming)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen de tekenfilm 'For The Birds' zien waarin een vogel uitgelachen wordt. Ze ontdekken dat het uitlachen van iemand niet leuk is en kwetsend kan zijn.

- Activiteit 3.5. Gevoelens op muziek

PV & KV (Muziek/Dans)
Communiceren
45 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen bewegen op muziek. Zij krijgen drie verschillende soorten muziek te horen; blij, verdrietige en boze muziek. De kinderen gaan bewegen op gevoel bij de verschillende soorten muziek.

- **Activiteit 3.6. Zelf oplossen?**

PV

Probleem oplossen

45 - 75 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen voor probleemsituaties oplossingen bedenken. Hiervoor leren ze gebruik te maken van een 'herstelmuur' waarop verschillende oplossingsmogelijkheden staan. Ze leren geschikte oplossingen te bedenken voor verschillende problemen.

Activiteit 3.1 Pas op je woorden

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat je iets op een beleefde of onbeleefde manier kunt vragen. Ze leren de woorden 'alsjeblieft', 'dank je wel' en 'sorry' te gebruiken. Ze gaan zelf vingerpopjes maken waarmee ze gesprekken kunnen nabootsen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Theater/Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.2, 1.2b, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 4.2, 4.2a, 4.2b, 6.1, 6.1a, 6.1c KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 5.1, 5.1a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de woorden 'alsjeblieft', 'dank je wel' en 'sorry' op een goede manier te gebruiken;
- zich in te leven in een situatie en dat uit te beelden met handpoppen;
- het verschil te benoemen tussen beleefde/aardige en onbeleefde/onaardige woorden;
- zelf vingerpoppetjes te maken.

Wat heb je nodig?

- De film:
 - o 'Uza palabra cordial' (Papiamento), (zie webpagina Whizz-Art) (2.53 minuten).
 - o 'Use Polite Words' (Engels), (zie webpagina Whizz-Art) (2.50 minuten).
- Twee poppenkast- of handpoppen.
- Gekleurd stevig papier of keukenhandschoenen.
- Schaar, lijm, prikpenen.
- Stiften, kleurpotloden.
- (Eventueel) plastic oogjes).

De activiteit:

● Laat de film 'Uza palabra cordial' zien. Controleer of de kinderen het verhaal begrepen hebben, door vragen te stellen.

- *Wat gebeurde er in de film?*
- *Wat was het verschil tussen hoe de jongetjes tegen de juffrouw van de keuken spraken?*
- *Als jij iets wilt hebben thuis, hoe vraag jij dat dan?*
- *Is er een verschil tussen hoe je iets aan je broertje/zusje vraagt of aan je pappa of mama?*
- *Als iemand iets aan jou vraagt, hoe zou jij willen dat iemand dat doet?*
- *Hoe voel jij je als iemand iets niet beleefd of niet aardig aan je vraagt?*

● Pak de handpoppen en voer een poppenkast-act uit waarbij de ene pop iets aan de andere pop vraagt. Doe dit op verschillende manieren; eerst aardig/beleefd waarbij de woorden 'alsjeblieft' en 'dank je wel' gebruikt worden. En op een niet aardige/onbeleefde manier. Bespreek dit na.

- *Wanneer zeg je 'alsjeblieft' tegen iemand?*
- *Wanneer zeg je 'dank je wel' tegen iemand?*
- *Waarom gebruik je 'alsjeblieft' en 'dank je wel' woorden?*

Speel nu een act waarbij een pop iets onaardigs vraagt en de ander uitlegt dat dat niet aardig is, waarna de eerste zijn excuses aanbiedt door 'sorry' te zeggen. Bespreek met de kinderen wat het betekent om je excuses aan te bieden of sorry te zeggen.

- *Wanneer zeg je 'sorry' tegen iemand?*
- *Waarom zeg je 'sorry'?*

● Kinderen kunnen zelf ook hand of vingerpoppetjes maken waarmee zij zelf, of met andere kinderen kunnen spelen. Laat de kinderen op gekleurd papier een vormpje bedenken voor een vingerpopje. Laat ze de vorm uitknippen en prik twee openingen uit waar de vingers doorheen moeten. Versier de uitgeknipte vorm zodat het een poppetje wordt (met ogen, neus en mond).

Laat de kinderen in tweetallen met elk hun vingerpoppetje bepaalde situaties naspelen, bijvoorbeeld:

- Een kind speelt met iets dat een ander kind graag wil.
- Een kind wil graag meespelen met een ander kind.
- Een kind is in een supermarkt en wil weten waar de koekjes liggen.

Bespreek na het uitspelen van iedere situatie de volgende vragen:

- *Hoe vraag je iets op een aardige manier?*
- *Wie was aardig en vriendelijk?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Maak vingerpopjes van een (oude) rubberen keukenhandschoen. Knip de vingers van de handschoen eraf en versier ze met stiften. Plak er eventueel oogjes op.

Reflectie en terugkoppeling:

Spreek met de kinderen af wat zij kunnen doen als zij in een situatie komen waarbij een ander kind niet aardig of niet vriendelijk is.

Didactische tip:

Gebruik (indien mogelijk) bij het spelen van de poppenkast-act een situatie die zich onlangs in de klas heeft voorgedaan.

Begrippen: aardig, alsjeblieft, beleefd, dank je wel, onaardig, onbeleefd, sorry

Activiteit 3.2 Vriendschap en groepsdruk

Tijdens deze activiteit komen sociale dilemma's aan de orde, aan de hand van een prentenboek waarbij iemand zich goed en iemand zich slecht gedraagt. De kinderen zullen in tweetallen elkaars spiegelbeeld gaan volgen en zo ontdekken dat er in relaties 'leiders' en 'volgers' zijn.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 4.1, 4.1a, 4.1b, 4.1c, 4.2, 4.2a, 4.2b, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 5.3b, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- basiseigenschappen van vriendschap kennen;
- herkennen dat er in vriendschap bepaalde rollen zijn;
- dat je zelf keuzes moet maken;
- bewegingen van iemand anders te imiteren;
- zelf bewegingen te bedenken die een ander moet imiteren.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Hunter su miho amigo na scol' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (9.38 minuten).
 - o 'Hunter's Best Friend at School' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (9.46 minuten).
- Een (pas) spiegel.
- De film 'J T & Robert's Contemporary Dance' (zie webpagina Whizz-Art) (1.43 minuten).

De activiteit:

● Laat de kinderen het digitale prentenboek 'Hunter su miho amigo na scol' zien. Controleer of de kinderen het verhaal begrepen hebben, door vragen te stellen. Voer vervolgens een gesprek over vriendschap waarbij de volgende vragen aan bod komen.

- *Wat vind je leuk aan je vriend of vriendin?*
- *Hoe zijn jullie vrienden geworden?*
- *Doen vrienden alles samen?*
- *Hoe laat je zien dat je zelf een vriend bent?*
- *Kunnen vrienden ook weleens boos zijn op elkaar? Wat kun je daaraan doen?*
- *Als je vriend iets doet wat niet mag, wat doe jij dan?*

Laat het verhaal nog een keer zien en stop telkens en stel de vragen:

- *Wat zou jij doen als je steeds gestoord wordt door een ander kind in de kring?*

- *Wat zouden de kinderen doen als hun vriendje hetzelfde zou vragen als Stripe?*
- *Waarom is Hunter verdrietig?*
- *Wat denk je dat de moeder van Hunter zal zeggen?*
- *Wat denk je dat de moeder van Hunter bedoelt?*

Bespreek na afloop wat de kinderen vonden van de oplossingen van Hunter.

- *Heeft het geholpen zodat Stripe en Hunter niet meer in de problemen komen?*

● Neem de spiegel voor u en bespreek de volgende vragen:

- *Wat zie je in een spiegel?*
- *Wat doet het beeld als je beweegt?*
- *Als jij je hand opsteekt, wat doet het beeld van je hand in de spiegel?*

Vertel dat wat je ziet in de spiegel je spiegelbeeld is. Het doet precies wat jij doet. Jij bent de leider wanneer je voor de spiegel staat, jij leidt en jouw spiegelbeeld volgt jouw bewegingen.

● Laat de film 'J T & Robert's Contemporary Dance' zien waarbij een man en een kind een dans in spiegelbeeld opvoeren. Vertel de kinderen dat ze nu zelf ook gaan doen alsof ze voor een spiegel staan. Kies een kind en laat het tegenover u staan. Zeg dat het kind u precies moet nadoen. Doe eerst een hand omhoog en daarna de andere ook. Draai met uw hoofd of doe een been omhoog. Maak verschillende bewegingen. Het kind blijft uw bewegingen volgen. Draai de rollen om. U volgt de bewegingen van het kind. Doe deze oefening nu met de gehele klas. U beeldt uit en de rest van de klas imiteert u. Varieer in tempo bij het uitvoeren van de bewegingen (langzaam/snel).

Laat de kinderen nu in tweetallen deze oefening uitvoeren. Laat ze zelf bewegingen bedenken die door hun partner geïmiteerd moeten worden.

● Haal het verhaal van 'Hunter en Stripe' weer aan. Vraag de kinderen wie in het verhaal de leider was en wie volgde? (Eerst was het Hunter die Stripe volgde in stoute dingen. Daarna was Hunter de leider en volgde Stripe Hunter met goede dingen.)

Bespreek na afloop of de kinderen het leuk vonden om de leider te zijn of dat ze de voorkeur geven aan volgen, en waarom. Vraag wie zich vaak als Stripe (ondeugend) of als Hunter (gehoorzaam) voelt. Zouden ze zich ook weleens de ander willen voelen en waarom?

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen een alternatief einde van het verhaal verzinnen.
- In het verhaal geeft de moeder van Hunter hem een goede raad. Vraag aan de kinderen of zij ook weleens goede raad hebben gekregen van hun vader, moeder, of iemand anders, en wat dat dan was?

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek de volgende vragen met de kinderen.

- *Wat vond je het leukst aan deze activiteit en waarom?*
- *Had je verwacht dat het boek zo zou aflopen?*
- *Wat vond je het moeilijkst bij het spiegelen? Waarom?*
- *Hoe heb je dat opgelost?*

Didactische tip:

Zorg ervoor dat u, bij het voordoen van het spiegelbeeld, een kind uit de kring kiest waarvan u weet dat hij of zij dit kan en ook durft.

Begrippen: gehoorzaam, leider, spiegelbeeld spiegelen, stout, vriendschap, goede raad

Activiteit 3.3 Macaco crepchi

Tijdens deze activiteit wordt er naar aanleiding van het prentenboek 'Macaco crepchi' gepraat over gevoelens en hoe je aan iemands gezicht kunt zien hoe hij/zij zich voelt. De kinderen gaan een spel spelen met gezichtsuitdrukkingen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

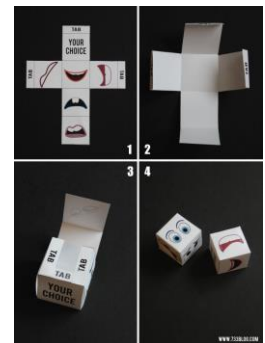
Wat leren de kinderen?

Het kind kan:

- eigen gevoelens en opvattingen benoemen en hierop reflecteren;
- aangeven hoe de emoties, blij, boos, chagrijnig, bang en verdrietig voelen en eruit zien;
- met plaatjes aangeven wat blij, boos, bang en verdrietig is;
- zelf emoties uitbeelden.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Macaco crepchi' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (6.18 minuten).
 - o 'Grumpy Monkey' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (5.52 minuten).
- Kopieerblad 8: Mix It Up.
- Schaar of prikpen met een matje.
- Lijm.
- Krijt of kleurpotloden.

De activiteit:

● Laat de kinderen de kaft van het digitale prentenboek 'Macaco crepchi' zien. Zet het beeld stil en stel de volgende vragen:

- *Wat is er aan de hand met de aap?*
- *Wie weet wat 'crepchi' betekent? (chagrijnig)*

Laat nu het verhaal 'Macaco crepchi' zien. Controleer of de kinderen het verhaal begrepen hebben, door vragen te stellen.

- *Hoe voel je je, als je chagrijnig bent? (nors, nijdig, boos, gemeen, onvriendelijk).*
- *Wie heeft zich ook weleens zo gevoeld?*
- *Waar word jij chagrijnig van?*
- *Waarom voelde jij je chagrijnig? Wat deed je toen?*
- *Hoe ging je chagrijnige bui weer over?*
- *Wat is het tegenovergestelde van chagrijnig? (aardig, vrolijk, aangenaam, kalm, blij, vriendelijk).*
- *Kan iemand goed zien aan jou hoe jij je voelt?*

Zeg tegen de kinderen dat je gevoelens ook aan de buitenkant van je lichaam kunt zien.

Stel de volgende vragen:

- *Wat gebeurt er met je ogen als je verdrietig bent? En met je mond?*
- *Wat gebeurt er met je handen, als je boos bent? En met je mond?*
- *Wat gebeurt er met je mond als je blij bent?*

● Maak en speel het emotiespel in tweetallen.

1. Laat de kinderen de twee dobbelstenen op het kopieerblad 'Mix It Up' uitknippen, vouwen en dichtplakken.
2. Bespreek de verschillende gezichten op de kopieerbladen
 - *Kijken de poppetjes blij, boos, bang, chagrijnig of verdrietig?*
3. Laat de kinderen het 'lege' gezicht voor zich nemen en rollen met beide dobbelstenen.
4. Knip de corresponderende ogen en mond uit met de ogen en de mond waar de dobbelsteen op komt.
5. Plak de ogen en mond op het kopieerblad met het lege gezicht.

Bespreek na afloop met de kinderen welke emoties op de gezichten kloppen en welke niet.

- *Klopt het gezicht?*
- *Op welke gezichten hebben de ogen en mond dezelfde emoties?*

Laat de kinderen nu zelf oefenen met het uitbeelden van emoties.

- *Kun jij lachen met je mond en verdrietig kijken met je ogen?*
- *Of chagrijnig kijken met je mond en lachen met je ogen?*

Concludeer dat dat heel moeilijk is en dat je meestal aan het gehele gezicht kunt zien hoe iemand zich voelt.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Speel het emotiespel. Laat een kind een emotie uitbeelden. U fluistert in het oor van het kind wat hij/zij moet uitbeelden. Of het kind kiest zelf een emotie. Laat de andere kinderen raden welke emotie uitgebeeld wordt.

- *Welke emotie zie je?*
- *Waar kun je dat aan zien?*

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen hoe de samenwerking ging bij het maken van het gezicht.

- *Hoe hebben jullie de taken verdeeld?*
- *Ben je tevreden over hoe het ging?*
- *Wat kan beter?*

Begrippen: bang, blij, boos, chagrijnig, droevig, vrolijk, samenwerken

Activiteit 3.4 Lachen of iemand uitlachen?

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen de tekenfilm 'For The Birds' zien waarin een vogel uitgelachen wordt. Ze ontdekken dat het uitlachen van iemand niet leuk is en kwetsend kan zijn.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 2.3, 2.3a, 3.2, 3.2b, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- luisteren naar en praten over gevoelens van zichzelf en anderen;
- hoe het voelt om uitgelachen te worden;
- hoe het voelt om buitengesloten te worden;
- zijn eigen uiterlijke kenmerken aan te geven;
- oplossingen te bedenken om iemand niet buiten te sluiten.

Wat heb je nodig?

- De film 'For The Birds' (zie webpagina Whizz-Art) (3.25 minuten).
- Waslijn en wasknijpers.
- Tekenpapier.
- Schaar.
- Kleurpotloden.

De activiteit:

● Laat de film 'For The Birds' zien. Bespreek na het kijken wat de kinderen hebben gezien. Ga na of zij de boodschap van de film hebben begrepen door gerichte vragen te stellen.

- *Wie wordt uitgelachen?* (De grote vogel.) *Waarom?* (Omdat hij anders is dan de rest.)
- *Wat is iemand buitensluiten?* (Iemand niet mee laten doen.)
- *Is Stacey ook anders dan de rest?*
- *Hoe voelt het voor Stacey als wij haar zouden uitlachen?*

Concludeer dat als je iemand uitlacht of buitensluit, omdat hij anders is dan de rest, je die persoon een slecht of verdrietig gevoel geeft.

- *Wie is ook weleens uitgelachen of buitengesloten?*
- *Wie heeft weleens iemand uitgelachen of buitengesloten?*
- *Wat doe je als je ziet dat iemand uitgelachen wordt?*
- *Wat doe je als je ziet dat iemand buitengesloten wordt?*

Laat de kinderen vertellen hoe het voelt om uitgelachen of om buitengesloten te worden.

● Vertel de kinderen dat ze, net zoals in het filmpje, een koord gaan spannen waarop iedereen komt te zitten.

Geef elk kind een vel tekenpapier en laat hen zichzelf tekenen en uitknippen.

- *Hoe kun je laten zien dat jij het bent?*
- *Hoe teken je dat?*

Laat de kinderen hun specifieke uiterlijke kenmerken in de tekening aangeven.

U tekent Stacey na en knipt haar uit. Span een waslijn door het lokaal of langs een muur. Hang alle tekeningen van de kinderen naast elkaar aan de waslijn (met wasknijpertjes), net zoals de vogeltjes in de film. Laat de kinderen bepalen waar de tekening van Stacey komt te hangen. U geeft drie opties:

- *Komt Stacey hier?* (naast de waslijn)
- *Of hier?* (onder de waslijn, op de grond)
- *Of zetten we Stacey hier?* (in het midden aan de waslijn tussen alle kinderen).

Laat één van de kinderen een foto maken van de waslijn voor in het klassenboek.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen de film naspelen met de tekeningen die aan de waslijn hangen. Daarbij is Stacey de grote vogel. Bespreek vervolgens hoe het moet voelen voor Stacey als zij uitgelachen en buitengesloten wordt.
- Beslis met elkaar of er een regel of afspraak moet worden gemaakt over uitlachen en buitensluiten in de klas. Stel met elkaar de afspraak op.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag aan de kinderen wat zij vonden van de film.

- *Werd je vrolijk of verdrietig van het zien van de film?*
- *Wat vind je ervan dat de grote vogel op het einde de andere vogels uitlacht?*

Didactische tips:

- Let op, dit kan een gevoelige activiteit zijn voor kinderen. Zeker kinderen die in de klas weleens buitengesloten of uitgelachen worden.
- Plak de foto van de waslijn in het klassenboek voor Stacey.

Begrippen: iemand uitlachen, iemand buitensluiten, erbij horen

Activiteit 3.5 Gevoelens op muziek

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen bewegen op muziek. Zij krijgen drie verschillende soorten muziek te horen; blij, verdrietige en boze muziek. De kinderen gaan bewegen op gevoel bij de verschillende soorten muziek.

Waar:	In de gymzaal
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- met zijn of haar lichaam te laten zien hoe het zich voelt;
- op muziek te dansen;
- verschillende soorten muziek te onderscheiden;
- muziek te koppelen aan gevoel;
- een muziekinstrument te bespelen;
- dat muziek invloed kan hebben op hoe jij je voelt.

Wat heb je nodig?

- Boze muziek, (zie webpagina Whizz-Art) (3.00 minuten).
- Vrolijke muziek, (zie webpagina Whizz-Art) (3.52 minuten).
- Verdrietige muziek, (zie webpagina Whizz-Art) (1.51.35 minuten).
- Diverse muziekinstrumenten bijvoorbeeld belletjes, een trom, schellenraam.

De activiteit:

● Vertel de kinderen dat ze naar verschillende soorten muziek gaan luisteren. U laat telkens een stukje van één van de verschillende muzieksoorten horen, dan stopt u de muziek en vraagt aan de kinderen of zij denken dat de muziek blij, verdrietig of boos klonk.

- *Waarom vind je dat de muziek verdrietig klinkt?* (Langzaam, lage geluiden.)
- *Hoe klinkt boze muziek?* (Veel harde geluiden.)
- *Hoe klinkt blij muziek?* (Gezellig, snel ritme.)

Vertel dat u de muziek weer laat horen en dat de kinderen nu mogen bewegen naar hoe zij vinden dat de muziek klinkt. Laat vervolgens de verschillende muziekfragmenten horen en de kinderen dansen op de muziek.

- *Hoe ziet dansen op blij muziek eruit?*
- *En op boze/verdrietige muziek?*

Vraag de kinderen of ze ook blij kunnen dansen op verdrietige muziek. Of boos op blij muziek of verdrietig op boze muziek.

- *Hoe voelt het om blij te dansen op verdrietige muziek?*

- *Of boos op blij muziek?*

● Laat een kind blij, boos of verdrietig dansen (zonder muziek). Laat de rest van de klas raden of het een blij, boze of verdrietige dans is.

- *Hoe kun je dat zien?*

● Laat de kinderen de muziekinstrumenten zien, benoem ze en laat zien hoe deze instrumenten bespeeld kunnen worden. Laat een aantal kinderen dit ook proberen.

- *Welk instrument hoort bij boze muziek?*
- *Welke bij blij of verdrietige muziek?*
- *Hoe speel je een muziekinstrument boos (hard slaan) of juist blij?*

Laat dit telkens uitvoeren door een aantal kinderen.

Besprek de effecten die muziek op het gevoel van de kinderen heeft. Concludeer dat wanneer de kinderen zich boos of verdrietig voelen, zij het beste naar blij muziek kunnen luisteren. Wellicht dat hun boze of verdrietige gevoel dan verdwijnt.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Vraag of de kinderen zelf een liedje weten waar zij blij, verdrietig of boos van worden. Zoek het liedje op en laat het aan de rest van de klas horen. Welk gevoel roept het liedje bij de andere kinderen op?

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag aan de kinderen wat zij het allerleukste vonden van deze activiteit.

- *Waarom vond je dat het leukste?*

Didactische tips:

- Kies zelf hoe lang u fragmenten laat horen van de blij en verdrietige muziek.
- Het is aan te raden om de 'boze' muziek niet als laatste te laten horen in verband met het effect dat het kan hebben op de gemoedstoestand en daarmee het gedrag van de kinderen.
- Iedereen ervaart muziek op zijn of haar eigen manier. In die zin is er bij deze les dan ook geen goed of fout antwoord mogelijk bij het koppelen van gevoel aan muziek.

Begrippen: bewegen, blij, boos, muziek, instrumenten, verdrietig

Activiteit 3.6 Zelf oplossen?

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen voor probleemsituaties oplossingen bedenken. Hiervoor leren ze gebruik te maken van een 'herstelmuur' waarop verschillende oplossingsmogelijkheden staan. Ze leren geschikte oplossingen te bedenken voor verschillende problemen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 - 75 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 4.2, 4.2a, 4.2b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillende oplossingsmethoden bij problemen te benoemen;
- zelf een juiste oplossing in te zetten bij een probleem;
- in een groep samen te werken;
- dat een probleem soms op verschillende manieren opgelost kan worden;
- een oplossingsmethode te zoeken die hem/haar het meest aanspreekt.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 9: De herstelmuur (digiboard of kopiëren in A3 formaat).
- Kopieerblad 10: Dat is niet leuk!
- Instructieblad 2 (voor ouders).

De activiteit:

● Vertel de kinderen dat u gisteren twee kinderen die allebei met dezelfde bal wilden spelen, hebt zien ruziemaken. Vraag de kinderen naar ideeën hoe zij dit probleem zouden hebben opgelost.

● Laat het kopieerblad 'De herstelmuur' zien.

- *Wat zie je op deze plaat?* (Oplossingsmogelijkheden voor probleemsituaties)
- *Wat is een herstelmuur?*

Leg uit dat als je een probleem hebt met iemand, dat je dan op de herstelmuur oplossingen kunt vinden voor dat probleem. Daarmee kun je een probleem oplossen (herstellen).

Bespreek de plaatjes van de herstelmuur: Laat de kinderen zelf bedenken welke oplossing zij denken dat op ieder plaatje afgebeeld wordt.

- *Wat zie je op dit plaatje? Hoe wordt het probleem opgelost?* (Zeg stop!, een hand geven, een vuistje geven, een tekening maken, elkaar helpen, een high-five geven, een kusje geven, een knuffel geven, niet naar luisteren, draai je om.)
- *Op welk plaatje staat 'een high-five'? Wijs het aan. Et cetera*

Bespreek op die manier alle afbeeldingen op de herstelmuur.

- *Welke oplossing heb jij weleens gebruikt als je een probleem met iemand had?*

● Laat de kinderen nu oefenen met de herstelmuur. U geeft een probleem en u laat de kinderen uit de herstelmuur dit probleem naspelen en daarbij de goede oplossing(en) voor het probleem kiezen. Geef aan dat een probleem soms meerdere oplossingen kan hebben.

- Je hebt ruzie met een kind omdat je allebei met de bal wilt spelen.
- Iemand pakt iets van je af.
- Je ziet dat iemand anders verdrietig is.
- Je hebt samen met je team een wedstrijd verloren.
- Je hoort dat iemand anders jou uitlacht.
- Je wilt iets van de kast pakken, maar het is te zwaar voor jou alleen.

Vertel de kinderen dat Stacey niet zo goed begrijpt wat er op de herstelmuur staat.

- *Wie kan voordoen aan Stacey hoe je problemen oplost?*

Kies telkens 2 of 3 kinderen die één van de oplossingen op de herstelmuur naspelen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen in groepjes van vier de probleemsituaties van kopieerblad 10 'Dat is niet leuk!' bekijken.

Laat hen aangeven welke oplossingen op de herstelmuur gebruikt kunnen worden bij de afgebeelde probleemsituaties. Bespreek de antwoorden klassikaal.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Welke oplossing van de herstelmuur denk jij het meest te gaan gebruiken?*
- *Welke oplossing zal jij niet snel gebruiken?*

Didactische tips:

- U kunt bij de inleiding ook een ander probleem bedenken in plaats van het voorbeeld dat er nu staat. Kies iets dat in uw klas speelt of toepasselijk is.
- Hang de herstelmuur na afloop van de activiteit, op ooghoogte van de kinderen. Als er een probleem speelt tussen kinderen dan gebruikt u de herstelmuur om het probleem op te lossen.
- Plak een kopie van het kopieerblad 'De herstelmuur' in het klassenboek voor Stacey.

(Online) thuisactiviteit

Instructieblad 2 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het thema 'Problemen oplossen' aan de slag kunnen.

Begrippen: herstelmuur, oplossing, probleem oplossen, ruzie

Deelvraag 4: Wat is bijzonder aan ieder kind?

Doel:

De kinderen zullen worden uitgenodigd om in 'de spiegel' te kijken. Zij worden aangemoedigd om te denken en praten over wat zij het leukst vinden aan zichzelf. Zij leren om verschillen in nationaliteit, uiterlijk, eten et cetera te accepteren en respecteren van elkaar.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 4.1. Just Say 'Hello'

M&M & KV (Muziek)
Sociale en culturele vaardigheden
60 minuten

Deze activiteit richt zich op verschillende talen die over de hele wereld worden gesproken. Kinderen leren 'Hallo' te zeggen in verschillende talen. Ze leren dat op Aruba ook veel talen gesproken worden.

- Activiteit 4.2. Mijn knuffel

PV & KV (Beeldende vorming)
Creatief denken
45 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen iets bijzonders van henzelf aan de klas laten zien; hun knuffel. De kinderen bekijken een video over Simon en zijn broertje die een knuffeldoekje heeft. De kinderen gaan zelf ook een knuffel maken.

- Activiteit 4.3. Ik ben uniek

PV, N&T & KV (Beeldende vorming)
Zelfregulering
45 – 60 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen zich richten op hoe hun eigen gezicht eruitziet. Zij gaan een zelfportret maken. Zij proberen dit zo goed mogelijk weer te geven door een gezicht in te kleuren en er ogen, een mond, een neus en wenkbrauwen op te plakken.

- Activiteit 4.4. Een echte Picasso

PV, N&T & KV (Beeldende vorming)
Creatief denken
60 - 90 minuten

De kinderen gaan kijken naar een film van Picasso en naar zijn schilderijen. De kinderen gaan zelf een portret maken zoals Picasso dat zou schilderen.

- Activiteit 4.5. Wie ben ik?

PV
Kritisch denken
30 minuten

Tijdens deze activiteit spelen de kinderen het spel 'Wie ben ik?' Ze leren dat iedereen uniek is, want iedereen ziet er anders uit. De kinderen leren dat er maar één is zoals zij.

Activiteit 4.1 Just Say 'Hello'

Deze activiteit richt zich op verschillende talen die over de hele wereld worden gesproken. Kinderen leren 'Hallo' te zeggen in verschillende talen. Ze leren dat op Aruba ook veel talen gesproken worden.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	M&M: 8.1, 8.1a, 8.2, 8.2a, 8.3, 8.3a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 5.1, 5.1a, 5.2, 5.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat er in één land verschillende talen gesproken kunnen worden;
- dat een taal in verschillende landen gesproken kan worden;
- dat een multi-linguale samenleving veel voordelen heeft;
- het woordje 'hallo' in verschillende talen te zeggen;
- een couplet samen te stellen;
- een lied te zingen.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'Countries Hello Song | Say Hello in (7) Different Languages' (zie webpagina Whizz-Art (2.19 minuten)).

De activiteit:

● Als de kinderen de klas binnenkomen, begroet u ze in het Engels door 'Hello' of 'Good morning', te zeggen. Vraag de kinderen of zij weten welke taal u sprak toen u hen begroette. Vertel de kinderen dat er heel veel talen in de wereld gesproken worden. In sommige landen spreken mensen dezelfde taal.

- *In welke landen zegt men 'bon dia'?*

Concludeer dat 'Bon dia' hallo in het Papiamentu is, en dat dit de taal is die in Aruba, Curaçao en Bonaire gesproken wordt.

- Laat de videoclip 'Countries Hello Song' zien.

Bespreek met de kinderen wat zij in de videoclip zagen.

- *Welke taal in de film, ken jij al?*

Laat de videoclip nog een keer zien en geef de kinderen de opdracht te tellen hoeveel verschillende talen langskomen. Laat de kinderen er zoveel mogelijk opnoemen na afloop.

- Bespreek met de kinderen wie welke taal spreekt.

- *Wie spreekt er Papiamentu? Wie Spaans, Engels, Nederlands of Chinees?*
- *Welke taal spreekt Stacey? (Frans)*
- *Wie kan er ook nog een andere taal spreken? Welke?*

- *Hoe zeg je in die taal 'hallo'?*
- *Van wie heb jij die taal geleerd?*

Vertel de kinderen dat in sommige landen meer talen gesproken worden. Zo worden er in Aruba veel talen gesproken. Papiamentu, Engels, Spaans, Nederlands en nog andere talen.

- *Hoeveel talen spreek jij?*
- *Waarom is het fijn om veel talen te spreken?*

● Leer de kinderen het liedje 'Countries Hello Song' aan. Benoem eerst alle landen en leer de kinderen hoe ze in die taal 'hallo' kunnen zeggen.

- *Amerika & Australië* *Hello*
- *China* *Ni hǎo*
- *India* *Namaste [nuhm-uh-stay]*
- *Italië* *Buongiorno*
- *Korea* *Annyeonghaseyo*
- *Canada* *Bonjour and hello*
- *Japan* *Kon'nichiwa*

Laat de kinderen het liedje mee neuriën, zodat ze de melodie in hun hoofd krijgen. Laat de kinderen vervolgens het liedje helemaal zingen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Breid het liedje uit met 'hallo's' in andere talen.

- *Ken jij ook nog een taal die niet in het liedje voorkomt?*

Denk aan 'Bon dia', 'Buenas Dias' en ook 'Goedemorgen'; deze komen niet in het liedje voor. Voeg deze talen toe in een extra couplet.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Welke taal vind jij het moeilijkste om te begrijpen?*
- *Welke taal vind je heel mooi?*
- *Welke taal begrijp je heel goed? Hoe komt dat?*

Didactische tip:

Oefen gedurende het thema het lied 'Countries Hello Song' zodat aan het einde van het thema het lied gepresenteerd kan worden.

Begrippen: taal, hallo, landen, verschillen, dezelfde

Activiteit 4.2 Mijn knuffel

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen iets bijzonders van zichzelf aan de klas laten zien; hun knuffel. De kinderen bekijken een video over Simon en zijn broertje die een knuffeldoekje heeft. De kinderen gaan zelf ook een knuffel maken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken.
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1b, 3.1, 3.1b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- iets persoonlijks te delen met de klas;
- dat je van een knuffel kan en mag houden;
- te vertellen over hun eigen ervaringen met een knuffel;
- een knuffel te maken.

Wat heb je nodig?

- De film:
 - o 'Simon: e clechi vies' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (5.35 minuten).
 - o 'Simon: The Yucky Blankie' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (5.18 minuten).
- Stukken (wit) laken of servetten van stof met een afmeting van minimaal 20cmx20cm.
- Verf of (textiel) stiften.
- Stukjes touw/lint of elastiekjes.
- Rest stukken stof of proppen papier als vulling.

De activiteit:

● Laat de film 'Simon: e clechi vies' zien. Na het aanbieden van de film, praat u over wat de kinderen hebben gezien.

- *Wat maakt de knuffel zo speciaal voor Simon?*
- *Wie heeft er ook een knuffel?*

Laat de kinderen hun eigen knuffel presenteren aan de klas.

- *Hoe heet je knuffel?*
- *Wat doe je allemaal met je knuffel?*
- *Ben jij ook weleens je knuffel kwijt? Hoe voel jij je dan?*

Concludeer dat een knuffel troost kan bieden als je verdrietig bent, of je beschermen als je bang bent.

● Vertel de kinderen dat ze een knuffel gaan maken. Het kan een knuffel voor zichzelf zijn, maar het kan ook een knuffel voor iemand anders worden (bijvoorbeeld voor Stacey). Geef elk kind een stuk stof. Laat de kinderen dit stukje stof versieren met verf of met stiften. Als de verf droog is leggen ze in het midden een bolletje vulmiddel (stof of papier) en binden ze de stof samen, door het stukje touw eromheen te knopen.

Met stift kunnen de kinderen op hun knuffel eventueel nog een gezichtje tekenen. Laat hen een naam bedenken voor hun knuffel.

Laat hen vervolgens iets vertellen aan de rest van de klas over hun knuffel.

- *Hoe heet de knuffel?*
- *Voor wie is de knuffel die je gemaakt hebt?*
- *Wat vind je het leukste aan de knuffel en waarom?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- *Wat zou Stacey een mooie knuffel vinden?*
- Laat de kinderen vertellen welke kleuren zij denken dat Stacey mooi zou vinden en hoe haar knuffel versierd moet worden. Maak de knuffel voor Stacey met de keuzes van de kinderen of laat een aantal kinderen een knuffel maken voor Stacey.
- U kunt de kinderen meerdere variaties van knuffels laten maken al naar gelang het niveau van het kind.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Ben je tevreden over je knuffel?*
- *Wat zou je graag anders hebben gedaan?*

Didactische tips:

- Kondig tijdig aan dat de kinderen hun knuffel van thuis moeten meenemen voor deze les.
- Maak een groepsfoto van de kinderen met de knuffels en plak de foto in het klassenboek.

Begrippen: helpen, knuffel, kwijtraken, speciaal

Activiteit 4.3 Ik ben uniek

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen zich richten op hoe hun eigen gezicht eruitziet. Zij gaan een zelfportret maken. Zij proberen dit zo goed mogelijk weer te geven door een gezicht in te kleuren en er ogen, een mond, een neus en wenkbrauwen op te plakken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 - 60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Zelfregulering
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a N&T: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de uiterlijke kenmerken van zichzelf te herkennen;
- verfkleuren te mengen zodat er een huidskleur ontstaat;
- ogen, een neus, een mond en wenkbrauwen op de juiste plaats op een gezicht te plakken;
- gedetailleerd te kijken naar zichzelf.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 11: Mijn gezicht is uniek.
- Schaar of prikpen met matje.
- Lijm met kwastje.
- Kleurpotloden.
- (Hand)spiegels.
- Wol in verschillende haarkleuren.

De activiteit:

- Laat de kinderen het klassenboek zien.
- *Wat mist nog aan het klassenboek?*

Laat de kinderen bedenken wat er nog toegevoegd kan worden aan het klassenboek.

Geef aan dat het wel handig zou zijn voor Stacey als zij ook afbeeldingen van alle kinderen in het klassenboek zou hebben. Vertel de kinderen dat zij vandaag een zelfportret gaan maken en dat dit zelfportret in het klassenboek komt, voorzien van hun naam en geboortedatum.

- *Wie weet wat een zelfportret is?*
- *Hoe kun je een zelfportret maken?*

Leg uit dat een zelfportret een zelfgemaakte afbeelding is van jouw gezicht.

1. Laat elk kind van kopieerblad 11 'Mijn gezicht is uniek' een vorm van een gezicht kiezen dat zo veel mogelijk op hen zelf lijkt. Laat hen hierbij gebruik maken van een spiegel om tot een goede keuze te komen.

2. Laat hen dit gezicht uitknippen en vervolgens inverven met de kleur verf die het beste bij hun gezicht past. Laat de kinderen zien hoe ze verf in de juiste kleur kunnen mengen. Gebruik hiervoor de kleuren rood, geel, bruin, zwart en wit. Laat de kinderen zelf experimenteren met de kleuren en vergelijken met hun huid of de kleur correspondeert, alvorens het gezicht in te kleuren.
3. Laat de kinderen vervolgens de ogen, mond, neus en wenkbrauwen die op het kopieerblad 11 'Mijn gezicht is uniek' staan, uitknippen of prikken en inkleuren met kleuren die het best bij hun eigen gezicht passen. Daarna plakken de kinderen de ogen, neus, mond en wenkbrauwen op de juiste plaats op het gezicht.
4. Laat de kinderen daarna gedetailleerd naar hun gezicht kijken.
 - *Heb je sproetjes?*
 - *Heb je een moedervlek?*
 - *Heb je oorbellen?*
 - *Een litteken?*
 Laat de kinderen op hun zelfportret die kenmerken erbij tekenen.
5. Laat de kinderen met wol in een haarkleur die zoveel mogelijk bij die van hen past, opplakken op het portret.

● Houd als iedereen klaar is een aantal zelfportretten één voor één omhoog en ga na of de kinderen kunnen zien wie het is.

- *Waarom denk je dat het ... (naam van het kind) ... is?*
- *Welke portretten zijn precies hetzelfde?*

Concludeer dat geen enkel portret precies hetzelfde is omdat iedereen uniek is.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Geef aan dat het ook handig is voor Stacey om te weten op welke dag de kinderen jarig zijn.

- *Wie weet op welke dag je jarig bent?*

Maak foto's van de gemaakte portretten, print ze uit en plak de foto's op volgorde van verjaardag in het klassenboek. De portretten zelf hangt u op volgorde van verjaardag op in de klas. Begin met de leerling die als eerste in het schooljaar jarig is. Laat de kinderen onder hun foto hun naam schrijven of (na)stempelen.

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen wat ze zelf vonden van hun gemaakte zelfportret.

- *Ben je tevreden over het resultaat?*
- *Wat had je anders willen doen?*

Begrippen: gezicht, haar, mond, neus, ogen, wenkbrauwen, vorm, huidskleur, uniek

Activiteit 4.4 Een echte Picasso

De kinderen gaan kijken naar een film van Picasso en naar zijn schilderijen. De kinderen gaan zelf een portret maken zoals Picasso dat zou schilderen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 - 90 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.1c, 1.2, 1.2b N&T: 2.1, 2.1a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.1d, 6.2, 6.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- een bekende schilder kennen;
- aan te geven wat het verschil tussen een portret en een zelfportret is;
- aan te geven wat kenmerkend is aan de schilderijen van Picasso;
- te experimenteren met de traditionele vormen en kleuren van een gezicht;
- te verven met plakkaatverf;
- te benoemen wat hij/zij het mooiste vindt aan zijn/haar gezicht.

Wat heb je nodig?

- Waterverf, kwasten en verfschorten.
- A3-formaat papier (stevig).
- Kopieerblad 12: Foto van Picasso.
- Kopieerblad 13: Zelfportret van Picasso.
- Kopieerblad 14: Portretten van Picasso.
- De film:
 - o 'Picasso gusta forma' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (3.00 minuten).
 - o 'Picasso Loves Shapes' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (2.46 minuten).

De activiteit:

● Oriënteren:

Vertel de kinderen dat zij vandaag kennis zullen maken met de bekende kunstschilder 'Picasso'. Laat de foto van Picasso van kopieerblad 12 zien. Vertel dat Picasso een schilder is die echt heeft bestaan. Hij is heel lang geleden geboren in Spanje en heeft hele bijzondere schilderijen gemaakt. Zijn talent was schilderen.

- *Wat is een talent?* (iets doen waar je heel goed in bent)
- *Wat is jouw talent?*

Laat het zelfportret van Picasso op kopieerblad 13 zien. Vertel dat dit een schilderij is dat Picasso van zichzelf gemaakt heeft.

- *Hoe kan een schilder zichzelf schilderen? (spiegel of foto)*

Laat de foto van Picasso en het zelfportret naast elkaar zien, en stel de volgende vragen over het schilderij.

Beschrijven: *Wat zie je op het schilderij? Wat valt je op? Wie kan er iets over vertellen?*

Analyseren: *Welke kleuren zie je? Welke vormen zie je? Kijkt het gezicht blij of boos of verdrietig?*

Interpreteren: *Waar moet je aan denken als je dit schilderij ziet? Waarom denk je daaraan?*

Mening geven: *Wat vind je van het portret? Waarom vind je dat?*

Lijkt het zelfportret op de foto van Picasso?

● Onderzoeken:

Leg uit dat een afbeelding van een gezicht van een persoon een portret heet. Als het portret geschilderd is door de schilder zelf, dan heet het een zelfportret. Laat de portretten van het kopieerblad 12 zien en stel de volgende vragen:

- *Welke onderdelen van het gezicht zijn op alle schilderijen te zien? (oren, mond, ogen) Wijs je eigen neus, mond, oren en ogen aan.*
- *Wat valt je op aan de verschillende portretten? Laat de kinderen eerst vrij associëren.*

Vertel dat Picasso een schilder was die van verschillende vormen hield. Laat de film 'Picasso Loves Shapes' zien.

- *Welke vormen zie je allemaal in de film?*
- *Welke vormen zie je teug in de portretten van kopieerblad 12?*

● Uitvoeren/Creëren:

Vertel de kinderen dat zij ook een zelfportret gaan schilderen net als de schilder Picasso. Vertel hen, dat ze het onderdeel dat zij het mooist vinden van hun eigen gezicht gaan uitvergroten.

- *Welke vormen kun je gebruiken voor het maken van je gezicht? (ovaal, vierkant, rechthoek)*
- *En welke vormen voor het maken van de ogen, neus, mond, et cetera?*
- *Wat vind jij het mooiste aan je gezicht?*
- *Welke vorm kun je hiervoor gebruiken?*

Laat de kinderen eerst met potlood een schets maken. Wijs hen erop dat ze gebruik moeten maken van het hele vel papier en dat ze vormen (ovaal, cirkel, vierkant, et cetera) moeten gebruiken voor de onderdelen van het gezicht. Laat hen het onderdeel van hun gezicht waar ze het meest trots op zijn extra groot tekenen.

Laat kinderen nu de vormen van hun tekening met allerlei verschillende kleuren verf inkleuren. Laat hen, net als Picasso, felle en heldere kleuren gebruiken. Vervolgens gaan zij met een dikke zwarte stift alle lijnen extra accentueren.

● Evalueren:

Bekijk de resultaten met de leerlingen.

- *Welk onderdeel van het gezicht is extra groot gemaakt?*

- *Lijkt hun portret op een schilderij van Picasso?*
- *Lijken de kinderen op hun zelfportret?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe voelt het om aan andere kinderen te laten waar je trots op bent?*
- *Welk schilderij vinden de kinderen het mooist en waarom?*

Didactische tips:

- Hang na afloop alle schilderijen in de klas of op de gang.
- Maak foto's van de schilderijen voor in het klassenboek.

Begrippen: Picasso, schilderen, verf, vormen, kleuren, portret, zelfportret

Activiteit 4.5 Wie ben ik?

Tijdens deze activiteit spelen de kinderen het spel 'Wie ben ik?' Ze leren dat iedereen uniek is, want iedereen ziet er anders uit. De kinderen leren dat er maar één is zoals zij.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c, 2.1, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- uiterlijke en innerlijke eigenschappen van zichzelf te herkennen en benoemen;
- dat iedereen anders is;
- wat uniek betekent;
- dat je gelijkenis kunt hebben met een familielid of iemand anders maar toch uniek blijft.

Wat heb je nodig?

- De app 'Stamboompjes'.

De activiteit:

● Vertel de kinderen dat ze een spel gaan spelen waaruit blijkt dat iedereen anders is. Niemand is precies hetzelfde. Sommige kinderen hebben dezelfde kleur haar, maar hebben dan wel een andere kleur ogen.

- *Op wie lijk jij?*
- *Wat zijn jullie overeenkomsten?*
- *Waar in verschillen jullie?*

Laat alle kinderen met groene ogen opstaan.

- *Lijken deze kinderen op elkaar?*

Concludeer dat ook al hebben deze kinderen allemaal groene ogen, ze toch niet op elkaar lijken.

Laat nu alle kinderen met bruin haar opstaan.

- *Lijken deze kinderen op elkaar?*

Concludeer nogmaals dat al hebben deze kinderen allemaal bruin haar, ze toch niet op elkaar lijken.

We hebben allemaal 2 ogen, 1 neus en 1 mond en toch lijken we niet op elkaar. Iedereen is anders.

● Speel het spel 'Wie ben ik?'.

Laat iedereen gaan staan. U noemt een kenmerk, als dit niet past bij het kind, moet het gaan zitten. Begin als volgt:

- *Ik heb een neus.* (alle kinderen blijven staan)
- *Ik ben een meisje.* (alle jongens moeten gaan zitten)
- *Ik heb lang haar.* (alle meisjes met kort haar gaan zitten)
- *Ik heb blauwe ogen.* (alle meisjes met lang haar die geen blauwe ogen hebben gaan zitten)

Ga zo door met het noemen van uiterlijke kenmerken totdat er één kind overblijft.

Concludeer dat niemand hetzelfde is als (Naam van het kind). Iedereen is uniek!

Herhaal het spel een aantal keer.

U kunt er ook voor kiezen om een kind de kenmerken te laten benoemen. Eventueel helpt u dit kind bij het stellen van de vragen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Speel het spel 'Wie ben ik?', maar nu met kenmerken die niet op het uiterlijk van kinderen gericht zijn. (Gedrag, hobby, gezinssamenstelling, voorkeuren voor eten, et cetera.).
- Mocht het spel 'Wie ben ik?' als bordspel in de klas aanwezig zijn, dan kunt u dit uiteraard ook laten spelen door de kinderen.
- Download de Stamboompjes App (afl 5,-) In dit spel moeten de kinderen uitzoeken wie familie is van het konijn. Ze moeten letten op huidskleur, vorm van de mond en op de tanden. En dit moeten ze dan weer combineren met het kind waarvan ze de ouders of opa en oma moeten zoeken. Hierin gaan ze niet zozeer op zoek naar verschillen in uiterlijk, maar juist naar overeenkomsten in uiterlijk.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag aan de kinderen wat zij de moeilijkste vraag vonden om te beantwoorden en waarom.

- *Wat heb je geleerd over een klasgenoot wat je voorheen nog niet wist?*

Begrippen: staan, zitten, wie, kenmerk, uniek, lijken op

Deelvraag 5: Hoe kun je met elkaar samenspelen?

Doel:

Bij deze deelvraag worden activiteiten aangeboden waarbij kinderen leren om met elkaar samen te spelen. Hoe deel je spullen met elkaar, hoe voer je een opdracht gezamenlijk uit. Er wordt een beroep gedaan op de sociale vaardigheden van de kinderen.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 5.1. Samen delen

PV & KV (Muziek/Dans)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Deze activiteit gaat over delen met je vrienden; het rekening houden met de gevoelens van je vrienden; het gebruiken van vriendelijke woorden tegen je vrienden. En je vervolgens realiseren hoe leuk het is als mensen met jou delen, aan jouw gevoelens denken en vriendelijk tegen jou zijn.

- Activiteit 5.2. Shake It Up

PV, M&M & KV (Theater/Media)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat er verschillende begroetingsrituelen bestaan op Aruba maar ook elders in de wereld. De kinderen gaan zelf een geheime handdruk bedenken waar een filmpje van gemaakt zal worden.

- Activiteit 5.3. Cirkel van vriendschap

PV & KV (Muziek)
Samenwerken
45 - 60 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen het liedje 'A Circle is Round'. Ze zullen vriendschap vergelijken met een hoepel (die geen einde kent). Binnen een vriendschapskring gaan de kinderen allerlei oefeningen met elkaar doen.

- Activiteit 5.4. Geen weg meer terug

PV & KV (Beeldende vorming)
Communiceren
30 - 45 minuten

Tijdens deze activiteit ervaren de kinderen dat je woorden nooit meer terug kunt nemen. Als metafoor hiervoor wordt een tube tandpasta gebruikt.

- Activiteit 5.5. Wij werken samen

PV & KV (Beeldende vorming)
Samenwerken
60 - 75 minuten

In de gymzaal worden spelletjes gespeeld waarbij de kinderen moeten samenwerken. In de klas worden gezamenlijk mandala's gemaakt.

Activiteit 5.1 Samen delen

Deze activiteit gaat over delen met je vrienden; het rekening houden met de gevoelens van je vrienden; het gebruiken van vriendelijke woorden tegen je vrienden. En je vervolgens realiseren hoe leuk het is als mensen met jou delen, aan jouw gevoelens denken en vriendelijk tegen jou zijn.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 4.1c, 5.1, 5.1a, 5.1b, 6.1, 6.1c KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.2, 5.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- zich in te leven in de gevoelens van een ander;
- dat samen delen een goed gevoel geeft;
- op een correcte manier aan te geven als het niet wil samenspelen.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'Sharing Song' (zie webpagina Whizz-Art) (3.47 minuten).
- Speelgoed uit de klas (1 bal, een autootje, 1 blokje et cetera).
- Koekjes (voor ieder duo 1).

De activiteit:

- Laat de videoclip van het lied 'Sharing Song' zien.

Can you share? Hmmm. (3x)

Please? Okay!

We can share. Sharing makes us all happy. (2x)

Sharing is caring, oh sharing is fun

We can all share together.

Be kind to everyone

Let's all share. Yay! (4x)

Voer een gesprek naar aanleiding van het lied.

- *Waar gaat het lied over?* (Samen delen.)
- *Wat kun je delen met een ander?* (Eten, speelgoed, vrienden, et cetera.)
- *Kun jij goed delen met een ander? Geef voorbeelden.*
- *Wanneer is het moeilijk om te delen?*
- *Hoe voelt het als iemand niet wilt delen met je?*
- *Met wie in de klas kun jij goed delen?*

- Zet de kinderen in tweetallen bij elkaar. Geef ze ieder een speelgoedje en laat ze er samen mee spelen.

Koppel vervolgens terug hoe het spelen verliep.

- *Wat hebben jullie gedaan?*
- *Konden jullie goed samen spelen en delen?*
- *Hadden jullie afspraken gemaakt?*

U kunt deze oefening ook herhalen met iets wat je kunt eten. Geef ieder duo één koekje en kijk wat er gebeurt.

Bespreek vervolgens met de kinderen dat je soms echt liever even alleen speelt. Voer een rollenspel met de kinderen over wat zij zouden kunnen doen of zeggen als ze niet samen willen spelen en delen.

Betrek de herstellmuur uit activiteit 3.6 hierbij. Het kind kan bijvoorbeeld een afspraak maken, dat het wat later samen zal spelen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de videoclip van het lied 'Sharing Song' nogmaals zien en laat de kinderen meezingen. Zodra ze het zingen onder de knie hebben laat u hen focussen op het dansje. Laat de kinderen zelf het dansje aanleren en oefen dit een aantal keer. Laat hen ook met Stacey erbij dansen.

Sharing is caring,

(handen kruislings op de borst)

oh sharing is fun

(handen naar het midden bij 'fun' handen omhoog)

We can all share together.

(vier stappen naar rechts)

Be kind to everyone

(handen kruislings op de knieën, bij everyONE handen omhoog)

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen wat voor een gevoel zij krijgen van dit liedje.

- *Word je van het lied boos, blij of juist verdrietig?*
- *Hoe kan dat?*

Didactische tips:

- U kunt dit liedje invoeren in het dagelijkse ritueel, bijvoorbeeld voor de speelwerktijd of voor het buitenspelen.
- Oefen gedurende het thema het lied en de dans 'Sharing Song' zodat aan het einde van het thema het lied gepresenteerd kan worden.

Begrippen: delen, samen spelen

Activiteit 5.2 Shake It Up

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat er verschillende begroetingsrituelen bestaan op Aruba maar ook elders in de wereld. De kinderen gaan zelf een geheime handdruk bedenken waar een filmpje van gemaakt zal worden.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale & culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater/Media
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 4.1, 4.1a M&M: 4.2, 4.2a, 4.2b, 8.3, 8.3a KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a. 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.2, 3.2a, 3.2b, 4.2, 4.2a, 5.1, 5.1a, 5.1b, 5.3, 5.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat ieder land zijn eigen begroetingsrituelen kent;
- het begroetingsritueel van Aruba te beschrijven;
- een voorwerp of beest in een handdruk na te doen;
- een eigen geheime handdruk te maken met een ander kind uit de klas.

Wat heb je nodig?

- De film 'Greetings from Around The World' (zie webpagina Whizz-Art) (1.47 minuten).
- De films 'Secret Handshakes 1 t/m 5' (zie webpagina Whizz-Art) (varieert van 1.26 min tot 1.50 minuten).
- De film 'Handshakes With Dr. Jean' (zie webpagina Whizz-Art) (3.47 minuten).

De activiteit:

● U komt de klas binnen en u begroet de kinderen op verschillende manieren. Denk aan een high-five, een handdruk, een kus, een buiging, knielen. Zeg bij ieder begroeting tegen het kind 'bon dia'.

Vraag de kinderen vervolgens wat ze gezien hebben. Concludeer dat je op verschillende manieren iemand kunt begroeten.

- *Hoe begroet jij je opa en oma?*
- *Hoe begroet jij de juf/meester?*
- *Hoe begroet jij iemand op de speelplaats?*
- *Vraag Stacey hoe mensen in Haïti elkaar begroeten?* (Bonjour zeggen en de hand schudden)

● Vertel de kinderen dat ze naar de film 'Greetings from Around The World' gaan kijken waarin allerlei soorten begroetingen heel snel voorbijkomen. Vertel hen van tevoren al, dat ze zoveel mogelijk van deze begroetingen moeten onthouden. Na afloop van de film laat u de kinderen in tweetallen voordoen welke begroetingen ze allemaal gezien hebben. Weten ze ook in welk land op die manier gegroet wordt?

● De kinderen gaan nu zelf een begroetingsritueel bedenken in de vorm van een geheime handdruk, 'a secret handshake'. Vertel dat je een geheime handdruk doet met iemand die je goed kent. Bekijk voordat u deze activiteit doet met de kinderen de 'Secret Handshake – nummer 1' film om een idee te krijgen van hoe zo'n handdruk eruit kan komen te zien. Oefen vervolgens in tweetallen: 'The wave', 'The jellyfish' en 'The icecream'. En de gecombineerde "ice fish on a wave of Jelly cream".

● Laat de kinderen in tweetallen een geheime handdruk bedenken die uit meer dan drie handelingen bestaat.

Laat de kinderen elkaar filmen in het maken van deze handdruk (net als in de voorbeeld filmpjes die ze gezien hebben).

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- U kunt ook de andere filmpjes van 'Secret Handshakes' in de klas uitproberen.
- Probeer samen met de klas tot een eigen geheime handdruk te komen. Vertel de kinderen dat deze handdruk alleen in deze klas geldt en dat ze iedere ochtend deze handdruk zullen gaan gebruiken.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Was het moeilijk om samen tot een handdruk te komen?*
- *Welke handdruk vinden jullie het leukste om te doen?*
- *Hoe hebben jullie samengewerkt?*
- *Werden jouw ideeën ook gebruikt?*

Didactische tips:

- U kunt ook het filmpje 'Handshakes With Dr Jean' bekijken, waarin u nog meer ideetjes krijgt voor verschillende handdrukken.
- Laat tijdens de slotactiviteit de verschillende 'Secret Handshake' filmpjes zien die de kinderen zelf gemaakt hebben.

Begrippen: begroeten, geheim, handdruk, buigen, kussen, knielen

Activiteit 5.3 Cirkel van vriendschap

Tijdens deze activiteit leren de kinderen het liedje 'A Circle is Round'. Ze zullen vriendschap vergelijken met een hoepel (die geen einde kent). Binnen een vriendschapskring gaan de kinderen allerlei oefeningen met elkaar doen.

Waar:	In de gymzaal
Tijdsduur:	45 - 60 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	PV: 5.1, 5.1a, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 5.3b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 5.2, 5.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat hij/zij onderdeel vormt van een groep;
- zich op verschillende manieren te bewegen in een kring;
- samen te werken binnen een vriendschapskring;
- dat je voor vriendschap anderen nodig hebt.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'A Circle is Round' (zie webpagina Whizz-Art) (1.10 minuten).
- Een hoepel.
- Een lege ballon.
- De pop 'Stacey'.

De activiteit:

- Laat de videoclip 'A Circle is Round' zien.

A circle is round

it has no end.

That's how long,

I will be your friend.

Neem de hoepel voor u en vraag een kind om het einde van de hoepel aan te wijzen. Concludeer dat, net als in het liedje, vriendschap geen eind heeft. Bewijs dit door de kinderen de volgende vragen te stellen;

- *Wie is jouw vriend?*
- *Tot wanneer?*

Oefen het liedje een paar keer, totdat de kinderen het mee kunnen zingen.

● Vorm een grote kring met alle kinderen uit de klas en laat ze op de grond plaatsnemen. Vertel de kinderen dat ze in een vriendschapskring zitten. Iedereen is belangrijk in deze kring. Wijs een aantal kinderen aan, die in de hoek van gymzaal moeten gaan staan. Concludeer dat er nu geen vriendschapskring meer is. Laat de kinderen gauw weer plaats nemen om de kring mooi rond te maken. Iedereen hoort in de vriendschapskring. Voer een aantal opdrachten uit binnen de vriendschapskring. Wijs de kinderen erop dat ze ervoor moeten blijven zorgen dat de vriendschapskring intact blijft.

1. U geeft verschillende instructies, die alle kinderen in de vriendschapskring moeten uitvoeren. Denk aan
 - *Houd elkaars handen vast,*
 - *Geef een applaus,*
 - *Schud de handen van de kinderen naast je,*
 - *Geef je buurman of buurvrouw een 'high five',*
 - *Geef je buurman of buurvrouw een 'high ten' met beide handen,*
 - *Zwaai naar de vrienden tegenover je,*
 - *Sta op en houd elkaars hand vast,*
 - *Loop rustig in de kring met de klok mee. Blijf handen vasthouden, Verander van richting,*
 - *Laat elkaars handen los, Beweeg je vingers, et cetera.*
2. Laat de kinderen elkaars handen vasthouden en kom samen naar het midden van de kring. Wanneer de kring heel klein is, gebruikt u een fluisterstem en zegt hoe plezierig het is om zo dicht bij elkaar te zijn, bijvoorbeeld: *Ik kan fluisteren en jullie kunnen me allemaal horen. Ik kan al jullie ogen en heldere glimlach zien.* Maak vervolgens de kring zo groot mogelijk, de handen blijven vast. Herhaal deze oefening een aantal keer.
3. Maak nu een kleine kring. De kinderen staan dicht bij elkaar met de handen vast. U staat zelf in het midden van de kring met een ballon. Pak de ballon en zeg dat de kring een ballon is. Blaas de ballon stapje voor stapje op. Iedere keer dat u blaast doen de kinderen een stap naar achteren. Hoe groter de ballon wordt, hoe groter de kring wordt. Blaas de ballon steeds verder op totdat deze bijna knalt. De kring is nu heel groot. Laat de ballon langzaam leeglopen. De kinderen lopen weer voorzichtig naar elkaar toe totdat de ballon weer leeg is.
 - *Wat gebeurt er met de vriendschapskring als de ballon knalt?*
4. Vraag de kinderen wie er nog ontbreekt in de vriendschapskring (Stacey). Zet Stacey in het midden van de kring. Blaas een kus met jullie handen naar Stacey en zeg '*Bon bini Stacey*'. Laat alle kinderen om de beurt in het midden van de kring zitten en laat de kinderen het bovenstaande herhalen. Blaas een kus en zeg '*Bon bini ...*'
5. Herhaal het liedje 'A Circle is Round' en laat de kinderen rondlopen (met de handen vast) op het ritme van de muziek.

Besprek met de kinderen hoe zij het vonden om steeds de kring intact te houden. Merk op dat het daarbij belangrijk is om steeds goed naar elkaar te kijken en op elkaar te letten. Vraag welke kinderen dat goed is gelukt en welke kinderen het nog moeilijk vonden. Vraag ook hoe de kinderen elkaar kunnen helpen zodat iedereen het de volgende keer goed kan?

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Breid de oefeningen in de kring uit, door een rustige-, giechelende-, luidruchtige-, klappende-, grappige-zingende of dansende kring te maken.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat was de moeilijkste opdracht in de kring?*
- *Waarom?*

Didactische tip:

Oefen gedurende het thema het lied 'A Circle is Round' zodat aan het einde van het thema het lied gepresenteerd kan worden.

Begrippen: kring, samen, apart, oneindig, vriendschap

Activiteit 5.4 Geen weg meer terug

Tijdens deze activiteit ervaren de kinderen dat je woorden nooit meer terug kunt nemen. Als metafoor hiervoor wordt een tube tandpasta gebruikt.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 - 45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 4.2, 4.2a, 4.2b, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat iets dat je zegt, niet meer teruggenomen kan worden;
- dat woorden bij een ander hard kunnen aankomen;
- dat het eerst leert nadenken voordat het reageert met lelijke woorden.

Wat heb je nodig?

- Een aantal tubes tandpasta.
- Een aantal papieren borden.
- Voor elk kind een vel zwart papier.
- Wattenbollen.
- Voor elk kind een kwast(je).

De activiteit:

● Neem een tube tandpasta voor u en een bordje. Terwijl u de tube langzaam leeg knijpt zegt u een aantal zinnen met schuurpapierwoorden. *Ik vind je niet leuk! Je hebt stomme schoenen! Jij kan ook helemaal niks! Wat ben jij dom! Ik heb helemaal geen zin in deze dag. Wat een stomme dag wordt dit, et cetera.*

Wanneer de tube helemaal leeg is krijgt u spijt van wat u heeft gezegd. Maak de kinderen duidelijk dat u dat eigenlijk helemaal niet wilde zeggen. U zou willen dat u het niet had gezegd, maar u kunt het niet meer terugnemen. De woorden zijn al gezegd. Vergelijk het met de tandpasta. De tandpasta is nu al uit de tube. Probeer de tandpasta terug te doen in de tube. Dat lukt niet. Besluit dat u de volgende keer beter zult nadenken voordat u lelijke dingen zegt.

Voer met de kinderen een gesprek over wanneer zij weleens nare dingen hebben gezegd of gemeen waren tegen iemand.

- *Heb jij weleens iets gezegd waar je later spijt van kreeg?*
- *Waarom zei je die dingen?*
- *Hoe had je anders kunnen reageren?* (Denk aan de herstelmuur)
- *Waarom lukte dat toen niet?*
- *Heeft iemand weleens iets gezegd tegen jou waar hij/zij later spijt van kreeg?*
- *Hoe voelde dat?*

Verdeel de kinderen in groepjes. Geef elk groepje een tube tandpasta en een papieren bord. Laat de kinderen één voor één de tandpasta uit de tube knijpen boven het bord. Zij zeggen lelijke dingen terwijl zij de tube leegknijpen. Daarna proberen zij de tandpasta weer terug te doen in de tube.

● Geef de kinderen allemaal een zwart vel papier, een kwast en wattenbollen. Vertel de kinderen dat de tandpasta niet meer in de tube kan, net zoals hun woorden niet meer terug kunnen worden genomen. Maar zij kunnen wel proberen het weer goed te maken. Laat de kinderen met de kwast en tandpasta een mooi hart of een bloem schilderen op het zwarte papier. Daarna plakken zij de wattenbollen op de tandpasta en voor elke wattenbol zeggen zij een wattenbolzin. Enkele voorbeelden zijn: *Wat ben je lief! Ik vind je schoenen heel mooi! Ik wil graag met je spelen. Wat kan jij goed tekenen. Et cetera.* Vraag aan de kinderen hoe het voelde toen zij schuurpapierzinnen zeiden en wattenbollenzinnen.

- *Was er een verschil?*

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag aan de kinderen aan wie zij hun tandpastawerkstuk zouden willen geven en waarom?

Didactische tip:

Maak foto's van de schilderijen en plak deze in het klassenboek.

Begrippen: lieve woorden, nare woorden, tandpasta, terugnemen, spijt

Activiteit 5.5 Wij werken samen

In de gymzaal worden spelletjes gespeeld waarbij de kinderen moeten samenwerken. In de klas worden gezamenlijk mandala's gemaakt.

Waar:	In de gymzaal/In de klas
Tijdsduur:	60 - 75 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 5.3b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat het onderdeel is van het grotere geheel;
- samen te werken;
- hoe je gezamenlijk een doel bereikt;
- dat communicatie belangrijk is;
- dat je met elkaar een mooi groepswerk kunt maken.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 15: Mandala.
- Kleurpotloden of stiften.
- Vijf hoepels.
- Zachte ballen.
- De film:
 - o 'Traha hunto manera un ekipo' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (2.01 minuten).
 - o 'Work Together as a Team' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (1.58 minuten).
- De website: Block Posters (zie webpagina Whizz-Art).

De activiteit:

● Laat de film 'Traha hunto manera un ekipo' zien. Stel na afloop vragen om te zien of de kinderen de boodschap van de film begrepen hebben.

- *Wat gebeurde er in de film?*
- *Wat was het probleem van het meisje?*
- *Wat deed het jongetje om haar te helpen?*

Vertel dat sommige dingen makkelijker en leuker zijn als je het samen doet. Dat heet samenwerken.

● Speel het spel 'Bal doorgeven'

Laat alle kinderen naast elkaar met hun gezicht naar de muur op de grond zitten. Als er geen plek is voor alle kinderen, verdeel de groep dan in tweeën.

1. Laat de kinderen hun schoenen uitdoen en achter hen neer leggen.
2. De kinderen plaatsen hun voeten tegen de muur en liggen op hun rug op de grond.
3. Leg bij het eerste kind een bal onder zijn voeten. Hij moet de bal met zijn voeten doorspelen naar de volgende leerling. *Geef de bal door met je voeten totdat de bal aan het einde van de rij is.*

● **Speel het spel 'De vloer is lava'**

1. Ongeveer 10 kinderen staan aan één kant van de gymzaal met 5 hoepels. De vijf hoepels zijn eilandjes, daar ben je veilig.
2. De kinderen moeten met de hele groep naar de overkant zien te komen maar mogen alleen in de hoepels staan.
3. Staat een kind op het lava (buiten de hoepel), dan moet hij of zij terug naar de start.

● **Speel het spel 'Hoepel doorgeven'**

1. Ga met de kinderen in een kring staan en houd elkaars handen vast. Als u een grote groep heeft, maak dan twee kringen.
2. Doe een hoepel om uw nek en probeer deze door te geven aan het volgende kind zonder de handen daarbij te gebruiken.

Terug in de klas bespreekt u hoe de samenwerkspelletjes verliepen.

- *Welk spel vond je het moeilijkst? Waarom?*
- *Welk spel vond je het leukst? Waarom?*
- *Wat ging er heel goed? Waarom?*
- *Wat ging er minder goed? Waarom?*

● Laat de kinderen in groepjes van zes bij elkaar aan tafel zitten. Vertel de kinderen dat ze samen een mandala gaan maken. Geef elk kind een deel van de mandala van kopieerblad 15 en laat het hen inkleuren met kleurpotlood of viltstift.

Laat de kinderen daarna de stukken van de mandala op de goede plek leggen zodat het een grote ronde mandala wordt.

Maak foto's van de kinderen bij hun mandala en plak dat in het klassenboek.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Op de website 'Block Posters' zijn nog meer posters te vinden die de kinderen gezamenlijk kunnen maken.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vond je van het samenwerken?*
- *Hoe vond je het dat je elkaar moest helpen om de opdrachten uit te voeren?*
- *Wat zou jij de volgende keer anders doen? Waarom?*
- *Werk je liever samen of liever alleen? Waarom?*

Didactische tip:

Stel de groepen dusdanig samen dat u verwacht dat de opdrachten succesvol zullen verlopen.

Begrippen: groep, hoepel, samenwerken

Slotactiviteit: Presentatie klassenboek ★

Tijdens deze activiteit wordt het klassenboek gepresenteerd. De ouders/verzorgers worden uitgenodigd om te komen kijken naar wat de kinderen hebben gedaan om de nieuwe leerling zich goed te laten voelen op school en in de klas.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 - 90 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming/Theater/Dans/Muziek
Kerdoelen:	Alle kerndoelen die aangeboden zijn

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- te presenteren aan ouders en andere genodigden;
- gebeurtenissen na te vertellen in zijn of haar eigen woorden.

Wat heb je nodig?

- Uitnodigingen voor de ouders/verzorgers.
- Het gemaakte klassenboek.
- De pop 'Stacey'.

De activiteit:

● Vertel de kinderen dat ze de presentatie van het thema aan de ouders gaan voorbereiden. Het allerbelangrijkste is dat tijdens de presentatie het klassenboek aan Stacey overhandigd wordt.

- *Voor wie hebben we een klassenboek gemaakt?*
- *Waarom hebben we dat gedaan?*
- *Wat staat er allemaal in het klassenboek?*

Denk terug met de kinderen aan de werkjes die gemaakt zijn en die een plek gekregen hebben in het klassenboek, zoals:

- de 'Ik ben ik' formulieren (activiteit 1.1);
- de posters van typische Arubaanse dingen (activiteit 1.2);
- de plattegrond en tekeningen van de school (activiteit 2.2);
- de plattegrond van de klas (activiteit 2.3);
- de regels van de klas (activiteit 2.6);
- de waslijn (activiteit 3.4);
- de herstelmuur (activiteit 3.6);
- de knuffels (activiteit 4.2);
- de zelfportretten (activiteit 4.3 en 4.4);
- de schilderijen van het hart/de bloem (activiteit 5.4);
- de mandala's (activiteit 5.5);
- *Wie wil er iets vertellen tijdens de presentatie over wat er in het klassenboek staat?*

● Maak samen met de kinderen een programma voor het afsluitingsfeest. Geef hierbij, naast de overhandiging van het klassenboek, ook de ingestudeerde liedjes en dansjes een plek in het programma, denk aan:

- het lied 'First Day of School' (startactiviteit);
- het lied 'I Am Special - Yes I Am' (activiteit 1.1);
- het lied 'Hello Song' (activiteit 1.3);
- het lied/de dans 'I Can Follow the Rules' (activiteit 2.5);
- een rollenspel 'De herstelmuur' (activiteit 3.6);
- het lied 'Countries Hello Song' (activiteit 4.1);
- het lied/de dans 'Sharing Song' (activiteit 5.1);
- het filmpje 'De Secret Handshake' (activiteit 5.2);
- het lied 'A Circle is Round' (activiteit 5.3);

● Tijdens de presentatie zingen de kinderen (eventueel in groepjes) de liedjes en laten zij de gemaakte werkjes zien. Wissel het zingen van de liedjes af met de gemaakte werkjes. Als hoogtepunt van de presentatie neemt Stacey het klassenboek in ontvangst. Na afloop kunnen de ouders nog in de klas rondkijken en kunnen de kinderen eventueel zelf aan genodigden vertellen wat ze allemaal gedaan en gemaakt hebben gedurende het thema.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen een uitnodiging maken voor de presentatie. Op de uitnodiging moet de datum en de tijd komen te staan, samen met een korte beschrijving of tekening over wat er te zien is.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag aan de kinderen wat zij het leukst vonden van dit thema en waarom. Vraag ook wat ze het minst leuk vonden en laat hen uitleggen waarom dat het minst leuk was.

Didactische tips:

- Wat er precies in de presentatie komt is natuurlijk afhankelijk van welke activiteiten u heeft gedaan met de kinderen. Stimuleer alle kinderen om in ieder geval iets te vertellen aan de ouders.
- Bereid het rollenspel 'de herstelmuur' voor met de kinderen.
- Maak de presentatie van het klassenboek digitaal bijvoorbeeld als PowerPoint Presentatie zodat alle ouders en kinderen de bladzijdes goed kunnen zien.

Begrippen: presentatie, samenwerken

Bijlage 1 Brief voor ouders

Geachte ouder/begeleider,

De komende 5 weken zal uw kind op school werken aan het thema 'Biba Hunto'. Gedurende dit thema staan sociale vaardigheden centraal. De kinderen zullen leren hoe ze om moeten gaan met andere kinderen. Ze gaan Stacey (een pop) helpen zich welkom te voelen in de klas.

Uw kind zal de komende weken gevraagd worden om onder andere zijn/haar knuffel mee naar school te nemen. Mocht u informatiebrochures, tijdschriften van Aruba (toeristische folders) hebben, die u niet meer nodig hebt, dan kunt u deze meegeven aan uw kind.

Op (vul datum in) zal de klas van uw kind een bezoek afleggen aan een Kunt u als hulpouder ondersteunen hierbij, laat dat dan even weten.

Op (vul datum in) zal de plaatsvinden. De kinderen zullen u dan een presentatie geven van wat ze in dit thema allemaal gedaan en geleerd hebben. Uiteraard zijn vader, moeder, broertjes, zusjes, opa en oma ook welkom.

Met vriendelijke groeten,

..... (naam leerkracht invullen)

Bijlage 2 Benodigde materialen

Digitale prentenboeken

ACTIVITEIT 2.2

- Papiamento: Dean, J. (2015). Vertaald door Shirley Rafini. *Pete e pushi, bailando den mi sapat'l scol*. DEA. https://youtu.be/0YfNKC_jSys
- Engels: Dean, J. (2015). *Pete The Cat, Rocking In My School Shoes*. Ms. Michelle's Storytime. <https://www.youtube.com/watch?v=hCkdSB1TptU>

ACTIVITEIT 3.2

- Papiamento: Malone Elliott, L. (2021). Vertaald door Natalia El-Hindi. *Hunter su miho amigo na scol*. DEA. <https://youtu.be/K5kE1bXg9-8>
- Engels: Malone Elliott, L. (2020). *Hunter's Best Friend at School*. Mr. Paulson Reeds. <https://www.youtube.com/watch?v=m8ESXOWs6qA>

ACTIVITEIT 3.3

- Papiamento: Lang, S. (2021). Vertaald door Natalia Rodriguez. *Macaco crepchi*. DEA. <https://youtu.be/1d6UXGcAUKI>
- Engels: Lang, S. (2018). *Grumpy Monkey*. Toadstools and Fairy Dust. <https://www.youtube.com/watch?v=wylzbbSL668>

Films

ACTIVITEIT 1.2

- Papiamento: Peppa Pig Asia. (2021). Vertaald door Aimee Rosina. *Peppa Pig – Suzy ta bay*. DEA. <https://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2022/01/Suzy-ta-bay-1.mp4>
- Engels: Peppa Pig Asia. (2019). *Suzy Goes Away*. Peppa Pig Full Episodes, Cartoons for Children. <https://www.youtube.com/watch?v=0IKvFNSGuXw>

ACTIVITEIT 1.4

- Engels: Sesame Street. (2017). *Elmo and Rosita Teach Friendship*. <https://www.youtube.com/watch?v=59tKI37x1d4>

ACTIVITEIT 2.1

- Papiamento: Binkow, B. (2021). Vertaald door Keilah Geerman. *Howard ta siña scucha*. DEA. https://youtu.be/xbakZ_G-vm8
- Engels: Binkow, B. (2015) *Howard B Wigglebottom Learns to Listen*. We Do Listen Foundation, <https://www.youtube.com/watch?v=HH0rQiwKtSs>

ACTIVITEIT 3.1

- Papiamento: WonderGrove Kids. (2021). Vertaald door Lee-Ann Figaroa. *Uza palabra cordial*. DEA. <https://youtu.be/zSmKMzbE-Lo>
- Engels: WonderGrove Kids. (2014). *Use Polite Words*. (Signing Savvy) S3 E23. <https://www.youtube.com/watch?v=efkCkHENTkw>

ACTIVITEIT 3.2

- Engels: Rebutia. (2016). *J T & Robert's Contemporary Dance from 'The Next Generation Top 9 Perform Elimination' SYTYCD o*. <https://www.youtube.com/watch?v=sOiD--UWW-g>

ACTIVITEIT 3.4

- Engels: Pixar Animation Studios. (2013). *For The Birds*. Irina Siman. <https://www.youtube.com/watch?v=pWIVoW9jAOs> (activiteit 3.4)

ACTIVITEIT 4.2

- Papiamentu: Go-n Productions. (2021). Vertaald door Münhayla Jansen. *Simon: e clechi vies*. DEA. <https://youtu.be/4nO0CGzrvHA>
- Engels: Go-n Productions. (2019). *Simon The Yucky Blankie*. Cartoons for Children. <https://www.youtube.com/watch?v=SqmQOPeXcVo>

ACTIVITEIT 4.4

- Papiamentu: Judiee. (2021). Vertaald door Natalia El-Hindi. *Picasso gusta forma*. DEA. <https://youtu.be/7j5pn5GjmPA>
- Engels: Judiee. (2017). *Picasso Loves Shapes*. <https://www.youtube.com/watch?v=yvKd-j5nxDw>

ACTIVITEIT 5.2

- Engels: Travel Channel. (2019). *Greetings from Around The World*. <https://www.youtube.com/watch?v=nANhSfCGAs4>
- Engels: Burpy Burpy. (2017). *Secret Handshakes 1*. Koo Koo Kanga Roo. <https://www.youtube.com/watch?v=Dv4-Y0uYn9Y>
- Engels: Burpy Burpy. (2017). *Secret Handshakes 2*. Koo Koo Kanga Roo. <https://www.youtube.com/watch?v=zHzJnRSGnTw>
- Engels: Burpy Burpy. (2017). *Secret Handshakes 3*. Koo Koo Kanga Roo. <https://www.youtube.com/watch?v=BKNLYx7QbM4&t=3s>
- Engels: Burpy Burpy. (2017). *Secret Handshakes 4*. Koo Koo Kanga Roo. <https://www.youtube.com/watch?v=NZCUoPu8ZhM&t=6s>
- Engels: Burpy Burpy. (2017). *Secret Handshakes 5*. Koo Koo Kanga Roo. https://www.youtube.com/watch?v=YByx_Szg-UI
- Engels: ESC Region 13. (2017). *Handshakes with Dr. Jean*. https://www.youtube.com/watch?v=cGVdPT_rkT4

ACTIVITEIT 5.5

- Papiamentu: WonderGrove Kids. (2021). Vertaald door Natalia Rodriguez. *Traha hunto manera un ekipo*. DEA. https://youtu.be/UqDcs_U35dk
- Engels: WonderGrove Kids. (2014). *Work Together as a Team*. S4 E5. <https://www.youtube.com/watch?v=TZqFYtWCWXg>

Videoclips

STARTACTIVITEIT

- Engels: CoCoMelon Nursery Rhymes. (2019). *First Day of School*. <https://youtu.be/Oq61TxejZ5g>

ACTIVITEIT 1.1

- Engels: Gee, J. (2018). *I Am Special – Yes I am*. Kids Song, <https://youtu.be/JL36Pq3Ra4o>

ACTIVITEIT 1.3

- Engels: CoCoMelon Nursery Rhymes. (2019). *Hello Song*. <https://youtu.be/fxVMqaViVaA>

ACTIVITEIT 2.1

- Engels: The Wiggle Tales. (2015). *Listen Better Song*. Howard B. Wigglebottom. <https://www.youtube.com/watch?v=lq90MY57O3c> (activiteit 2.1)

ACTIVITEIT 2.5

- Engels: HeidiSongs. (2015). *I Can Follow the Rules Song*. Music for Classroom Management. <https://www.youtube.com/watch?v=iQxK-Ah7has>

ACTIVITEIT 4.1

- Engels: Maple Leaf Learning. (2018). *Countries Hello Song | Say Hello in Different Languages*. <https://www.youtube.com/watch?v=NAvc-NLVo7U>

ACTIVITEIT 5.1

- Engels: CoCoMelon Nursery Rhymes. (2018). *Sharing Song*. <https://www.youtube.com/watch?v=96fq4YmYjzQ>

ACTIVITEIT 5.3

- Engels: APPUSERIES. (2014). *A Circle is Round*. Nursery Rhyme with Karaoke. <https://www.youtube.com/watch?v=z-mArlLy4ls>

Muziek

ACTIVITEIT 3.5

- 19stefanietje. (2013). *Boze muziek*. <https://youtu.be/TyUUBrqkfjY>
- keet0007. (2017). *Vrolijke muziek, Achtergrondmuziek vrolijk*. Blijje Afrikaanse tropische Caribische dansmuziek. <https://youtu.be/KQIGfAs5xk>
- Halidonmusic. (2017). *Sad, Melancholic Classical Music*. <https://www.youtube.com/watch?v=E4l5sXC3Lu0>

Websites/Apps

- De website: Parke Nacional Aruba. <https://www.arubanationalpark.org/main/> (activiteit 1.2)
- De website: *Bouwkaarten*. Kleuteridee.nl. <https://kleuteridee.nl/downloads-2/bouwkaarten/> (activiteit 2.3)
- Posters: Reglanan den klas. <https://nl.pinterest.com/pin/271975264983932022/> of <https://nl.pinterest.com/pin/292171094559578442/> (activiteit 2.5)
- De app: Stamboompjes (activiteit 4.5)
- De website: Block Posters. <https://www.blockposters.com/create/> (activiteit 5.5)

Bijlage 3 Kopieerbladen

Kopieerblad 1: Ik ben ik!	(activiteit 1.1)
Kopieerblad 2: Foto's van Haïti	(activiteit 1.2)
Kopieerblad 3: Eten, muziek, dansen, huizen en dieren	(activiteit 1.2)
Kopieerblad 4: Wat hoort bij wat?	(activiteit 1.4)
Kopieerblad 5: Verschillende situaties	(activiteit 1.5)
Kopieerblad 6: Wat hoort waar?	(activiteit 2.4)
Kopieerblad 7: Pictogrammen	(activiteit 2.5)
Kopieerblad 8: Mix It Up	(activiteit 3.3)
Kopieerblad 9: De herstelmuur	(activiteit 3.6)
Kopieerblad 10: Dat is niet leuk!	(activiteit 3.6)
Kopieerblad 11: Mijn gezicht is uniek	(activiteit 4.3)
Kopieerblad 12: Foto van Picasso	(activiteit 4.4)
Kopieerblad 13: Zelfportret van Picasso	(activiteit 4.4)
Kopieerblad 14: Portretten van Picasso	(activiteit 4.4)
Kopieerblad 15: Mandala	(activiteit 5.5)

Kopieerblad 1: Ik ben ik!

Ik ben ik!

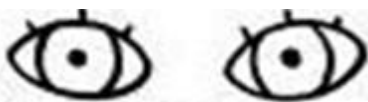

Ik heet

Ik ben een jongen

Ik ben een meisje

Dit is de kleur van mijn ogen.

Dit is mijn haarkleur.

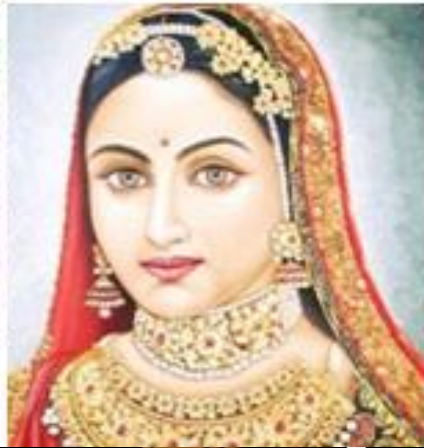
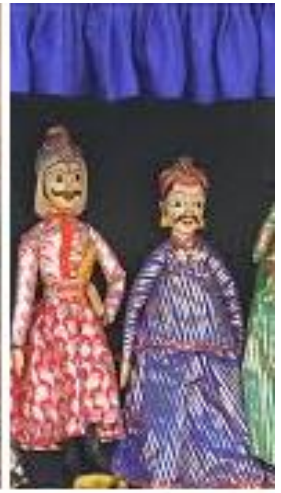
Dit is mijn huidskleur.

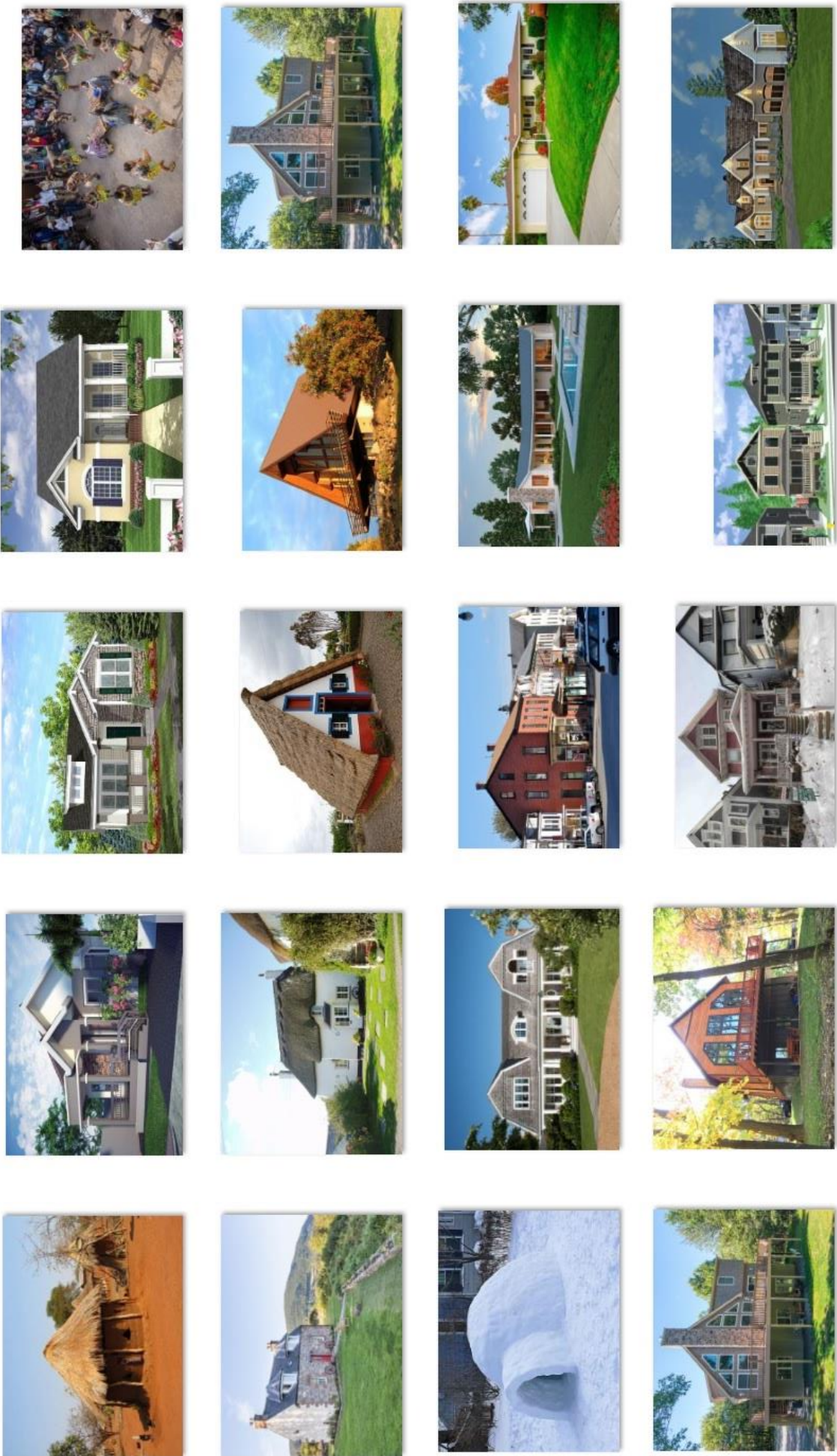
Kopieerblad 2: Foto's van Haïti

Kopieerblad 3 Eten, muziek, dans, huizen en dieren

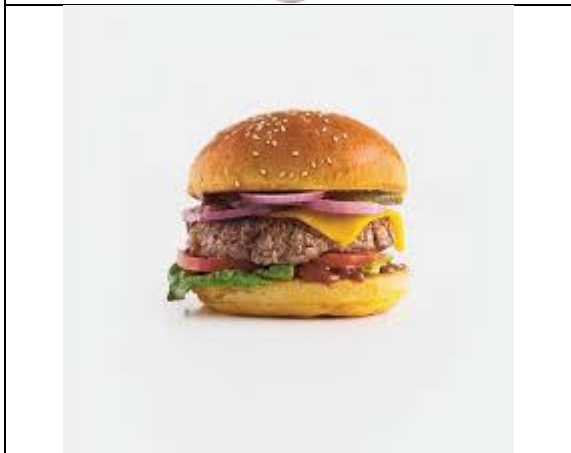

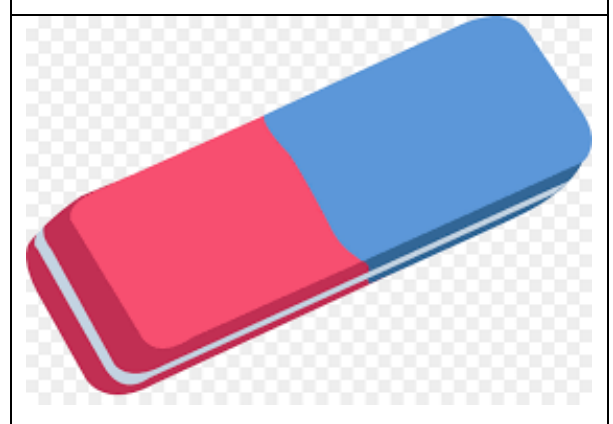

Kopieerblad 4: Wat hoort bij wat?

Kopieerblad 5: Verschillende situaties

Kopieerblad 6: Wat hoort waar?

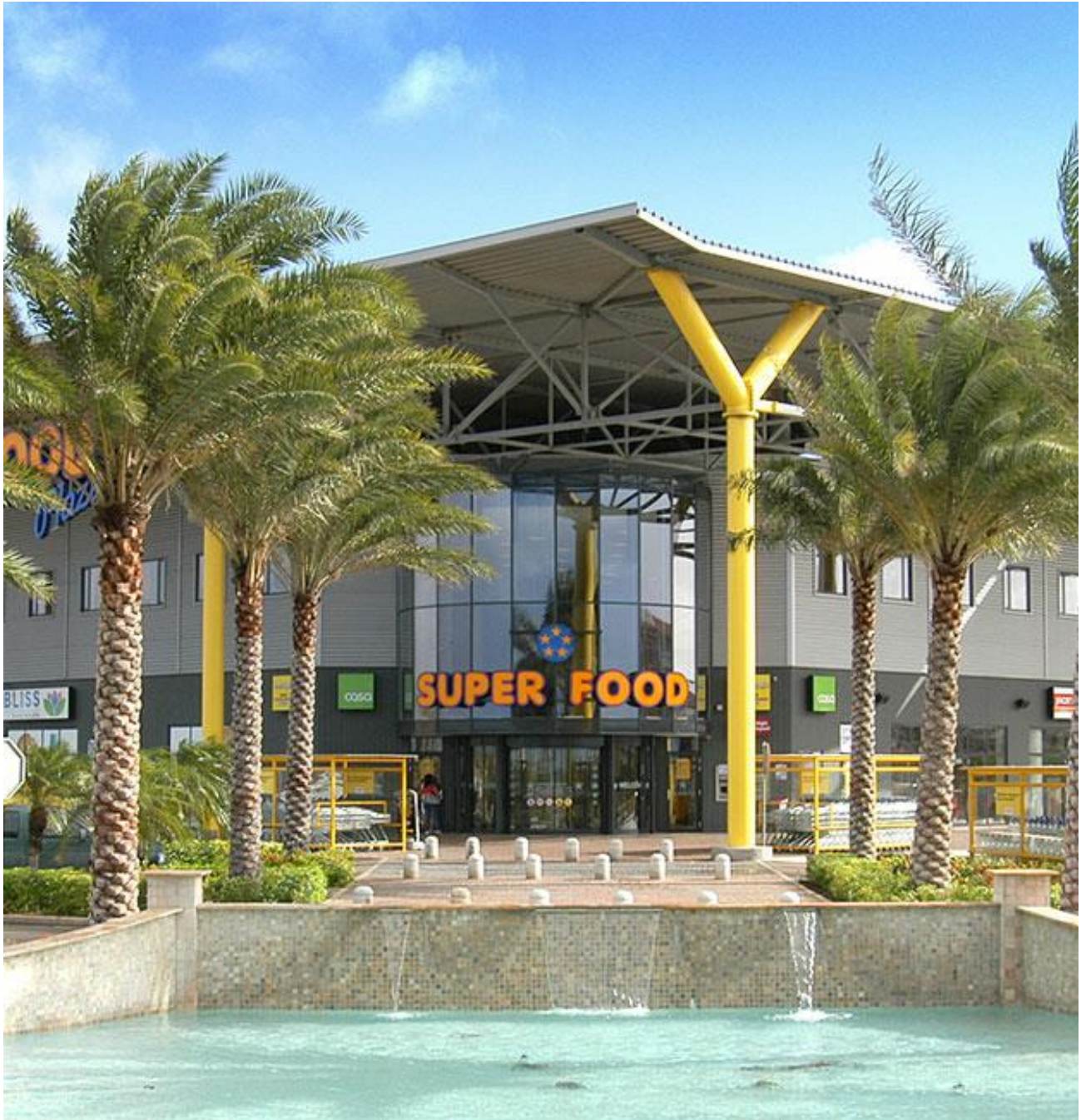
Bioscoop

Ziekenhuis

Tandarts

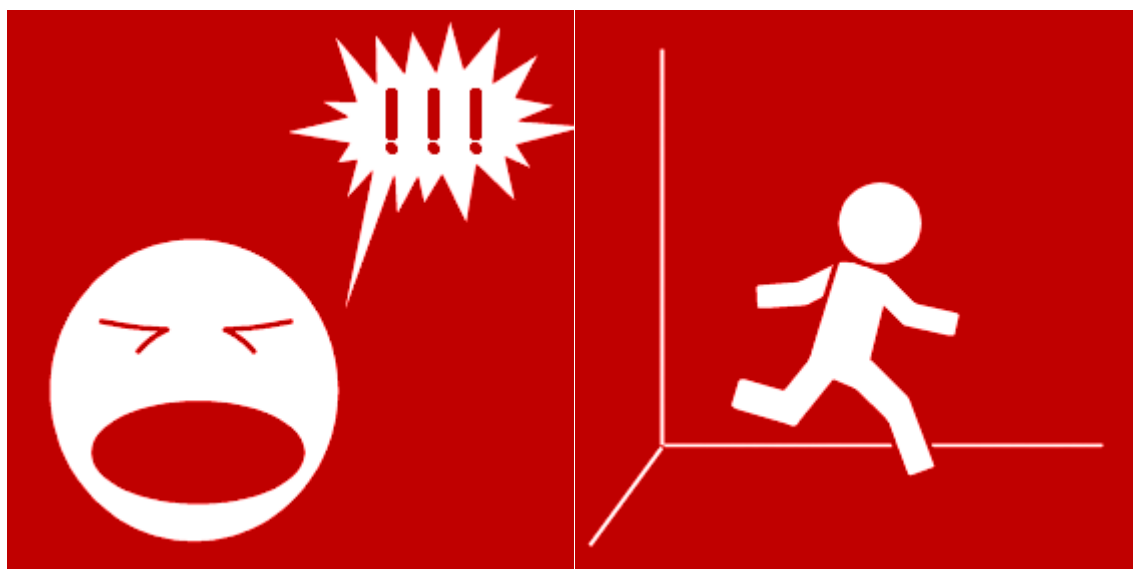
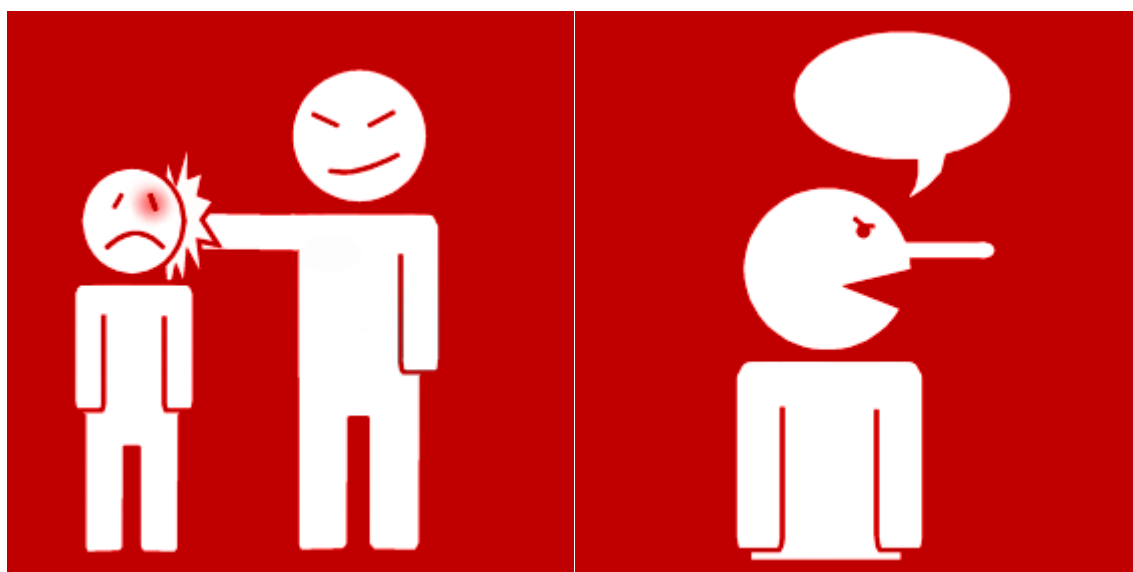

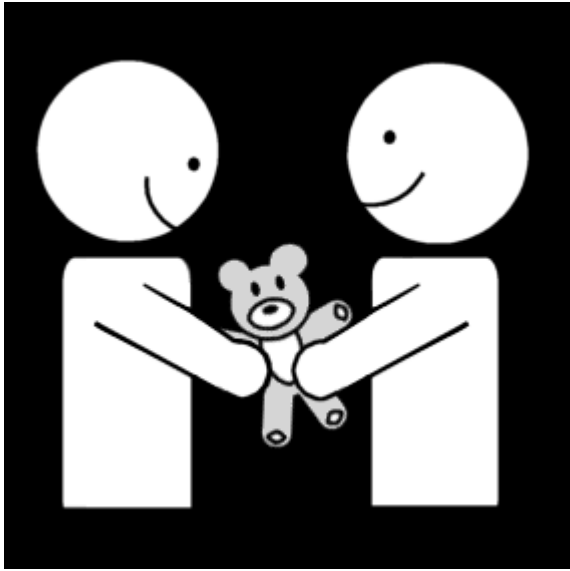
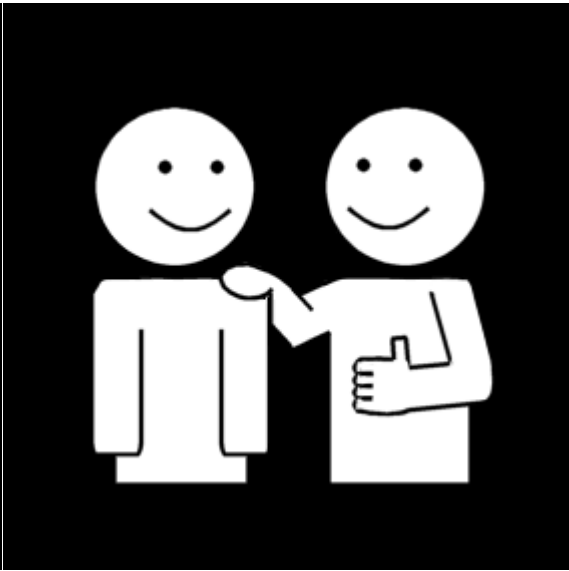
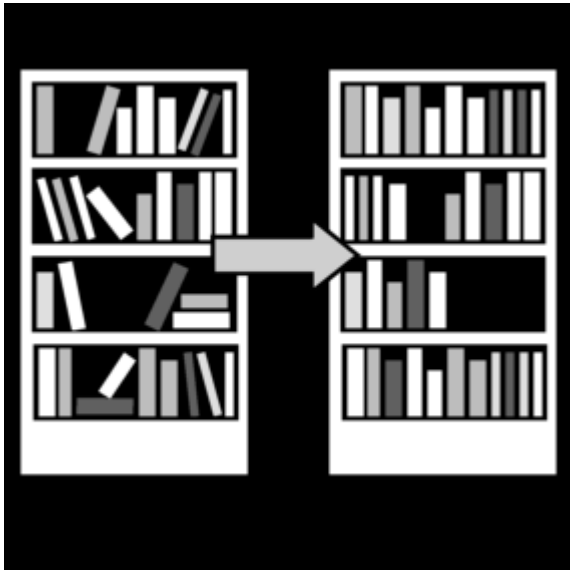
Supermarkt

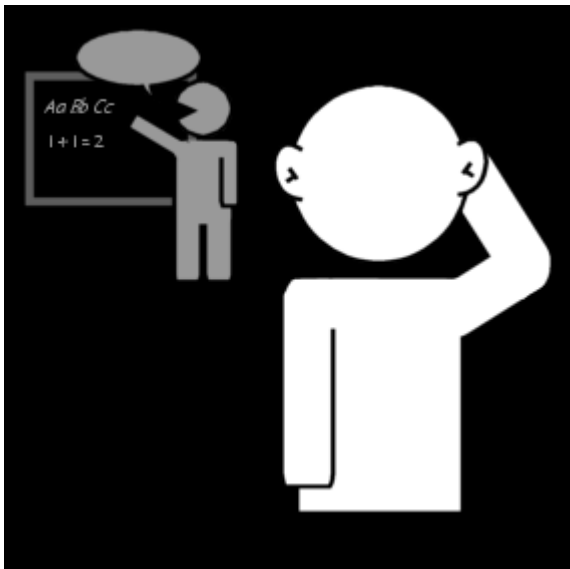
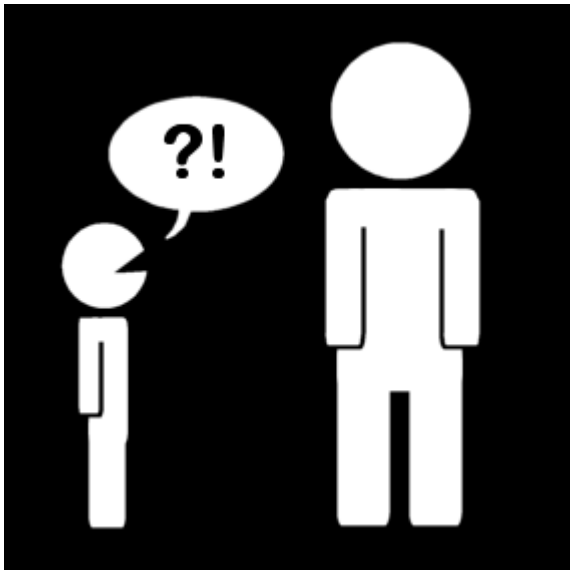

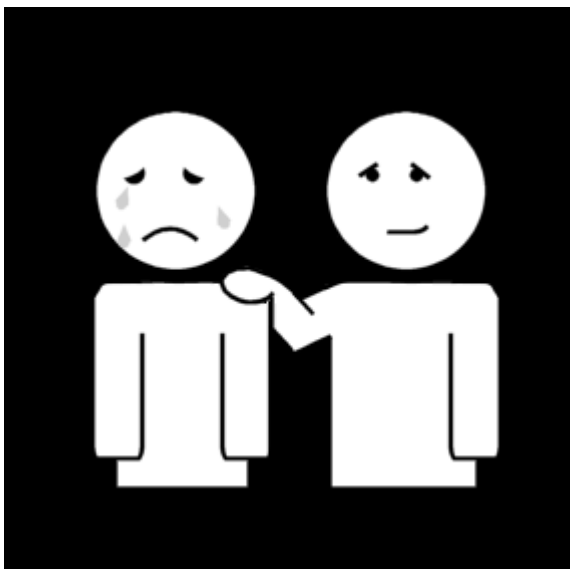
Vliegveld

Kopieerblad 7: Pictogrammen

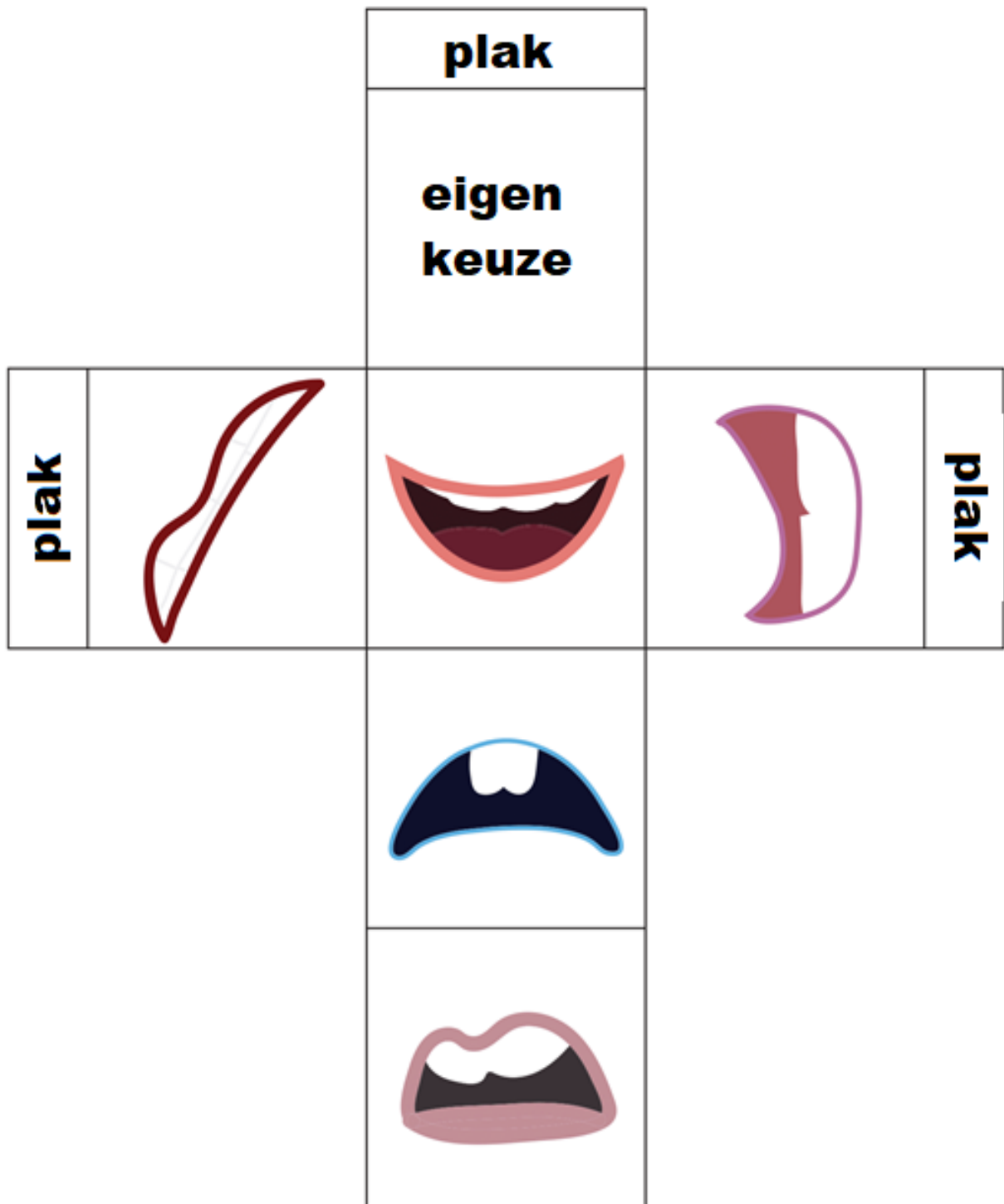

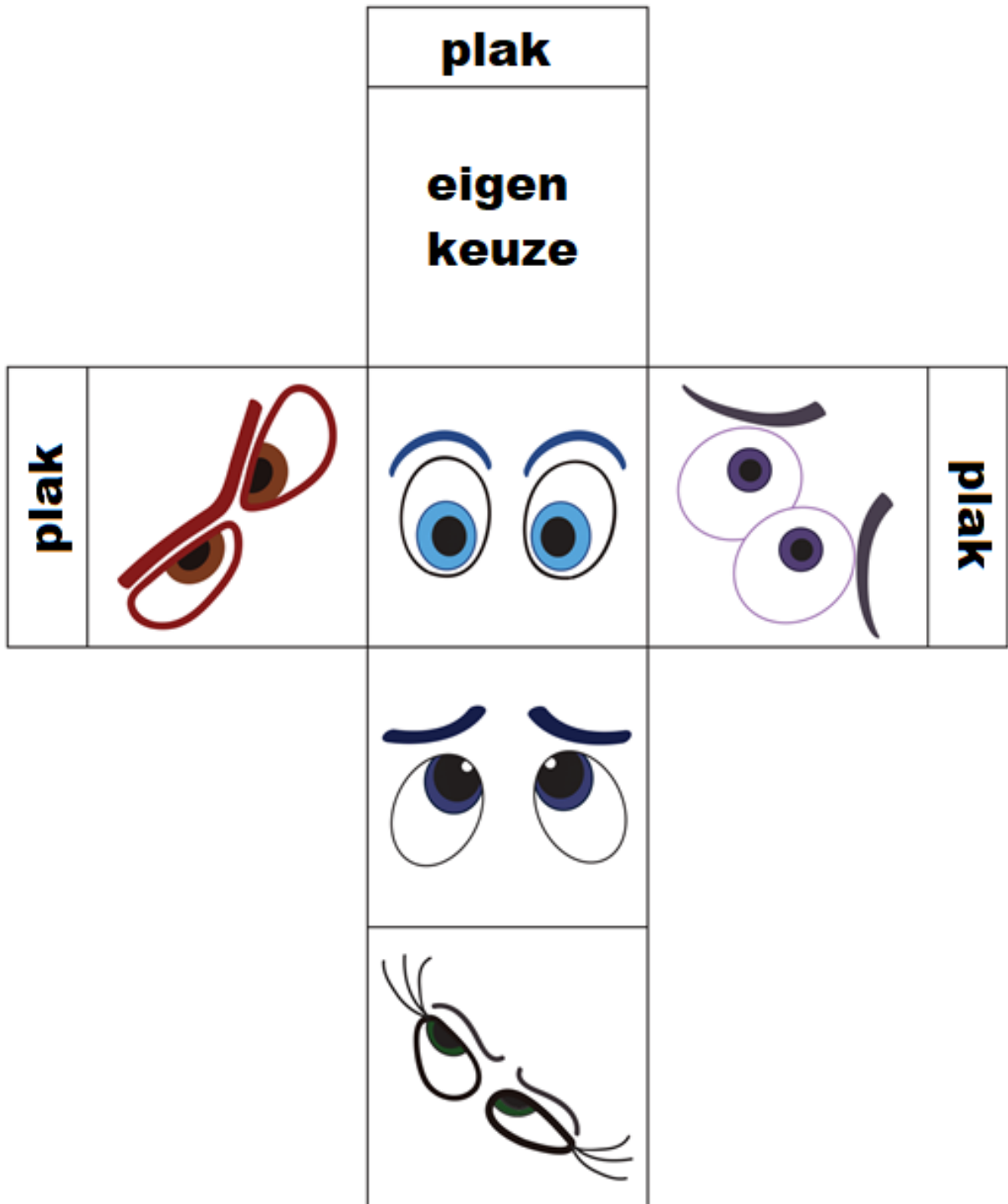

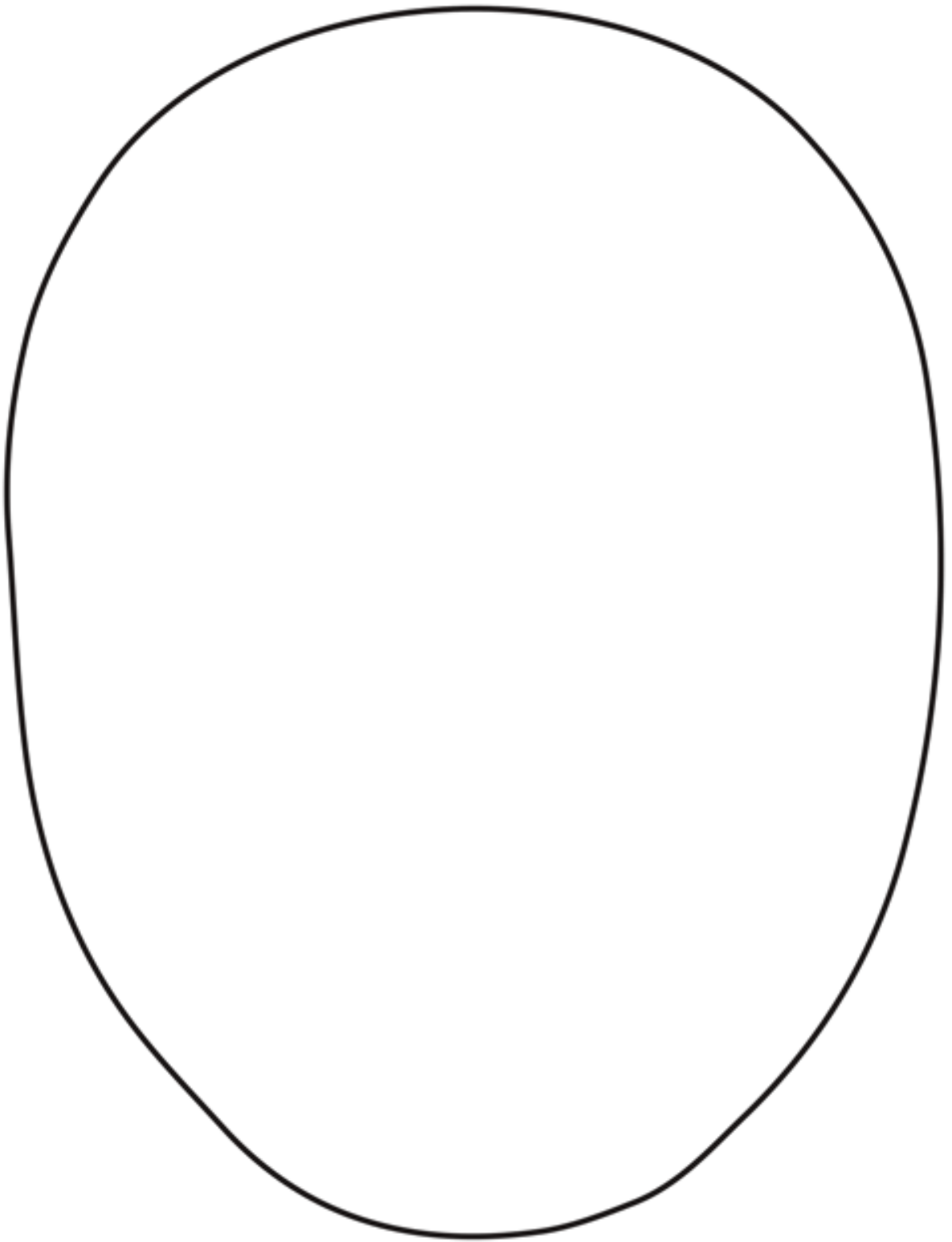

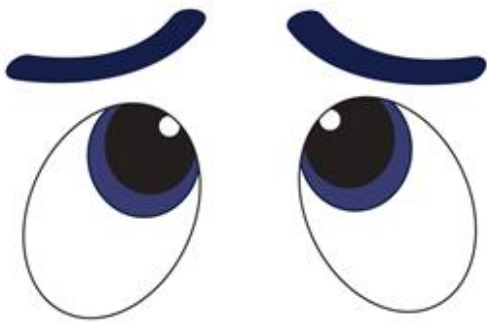
Kopieerblad 8: Mix It Up

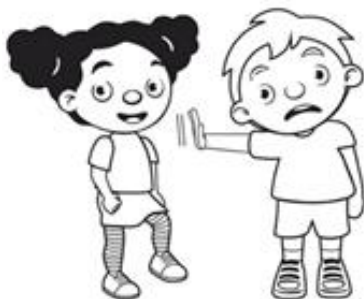

DE HERSTEMUUR

ZEG: STOP!

EEN HAND GEVEN

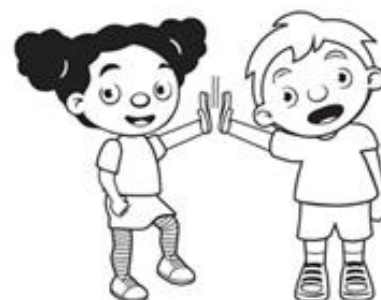
EEN VUISTJE GEVEN

EEN TEKENING MAKEN

ELKAAR HELPEN

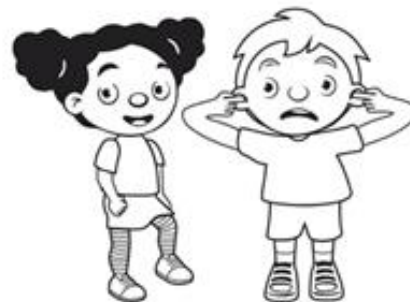
EEN HIGH-FIVE GEVEN

EEN KUSJE GEVEN

EEN KNUFFEL GEVEN

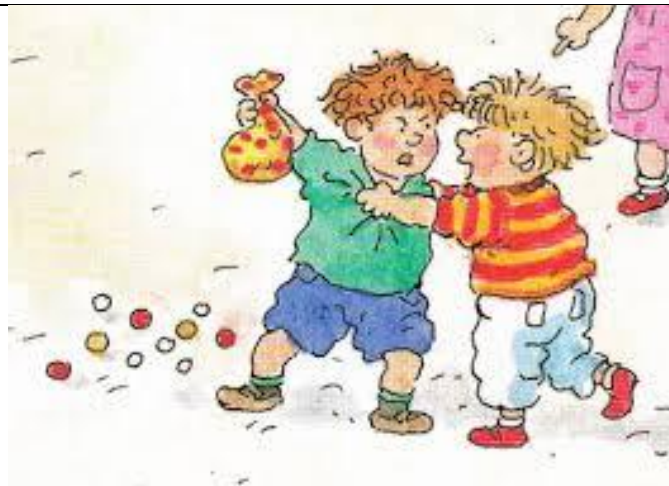

NIET NAAR LUISTEREN, DRAAI JE OM

Kopieerblad 10: Dat is niet leuk!

Je wilt niet samen delen

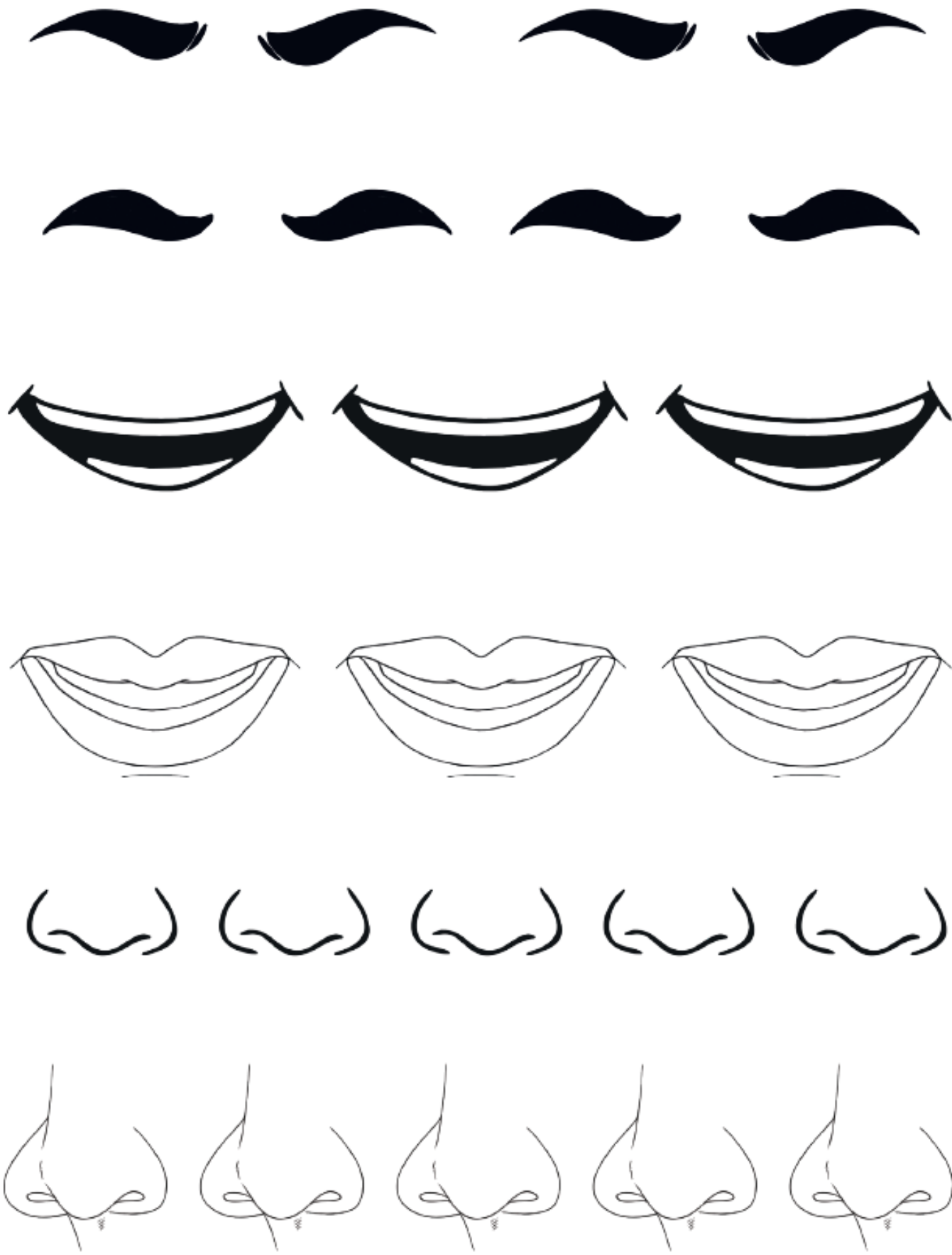
Iemand pakt iets van jou af

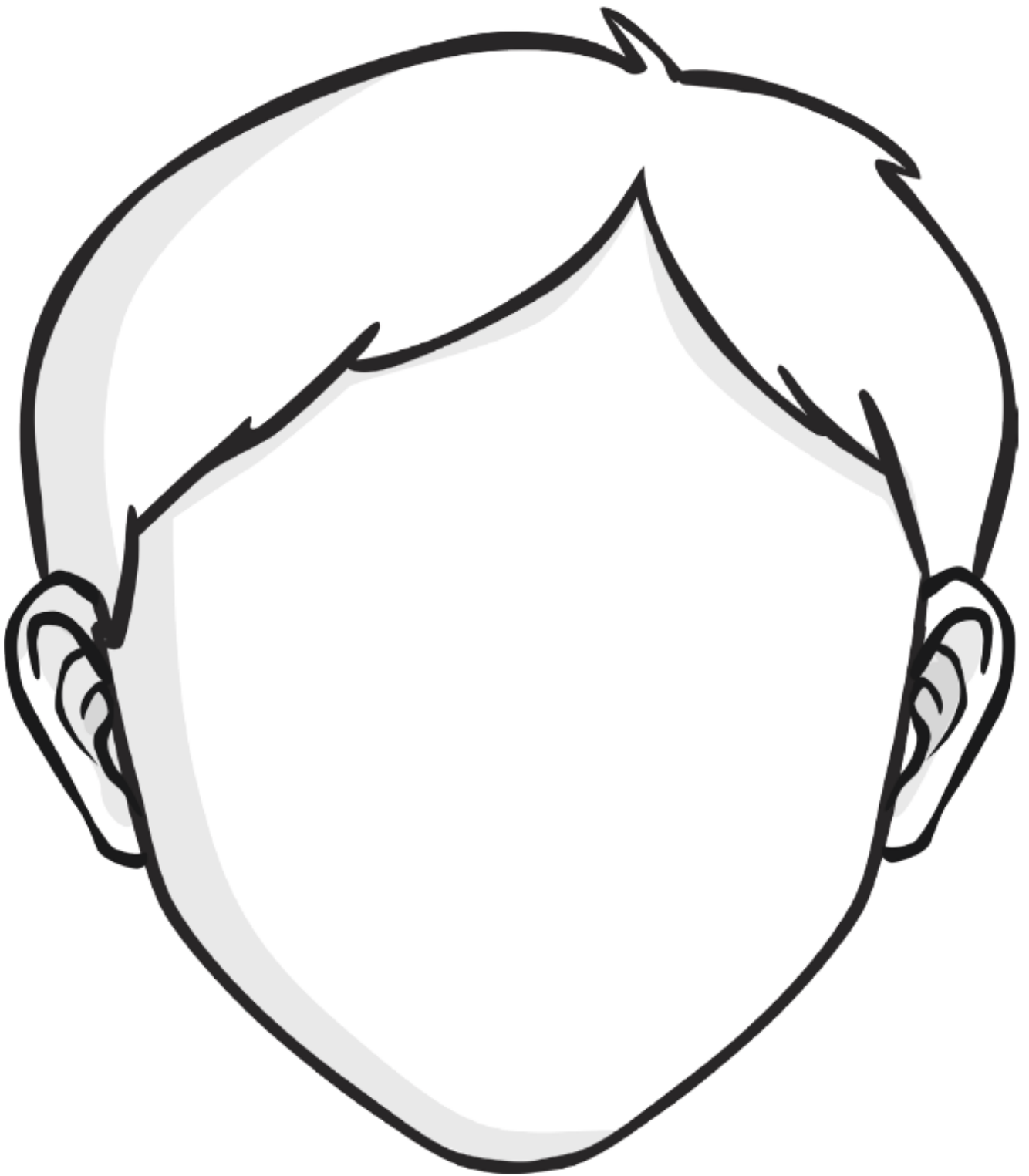

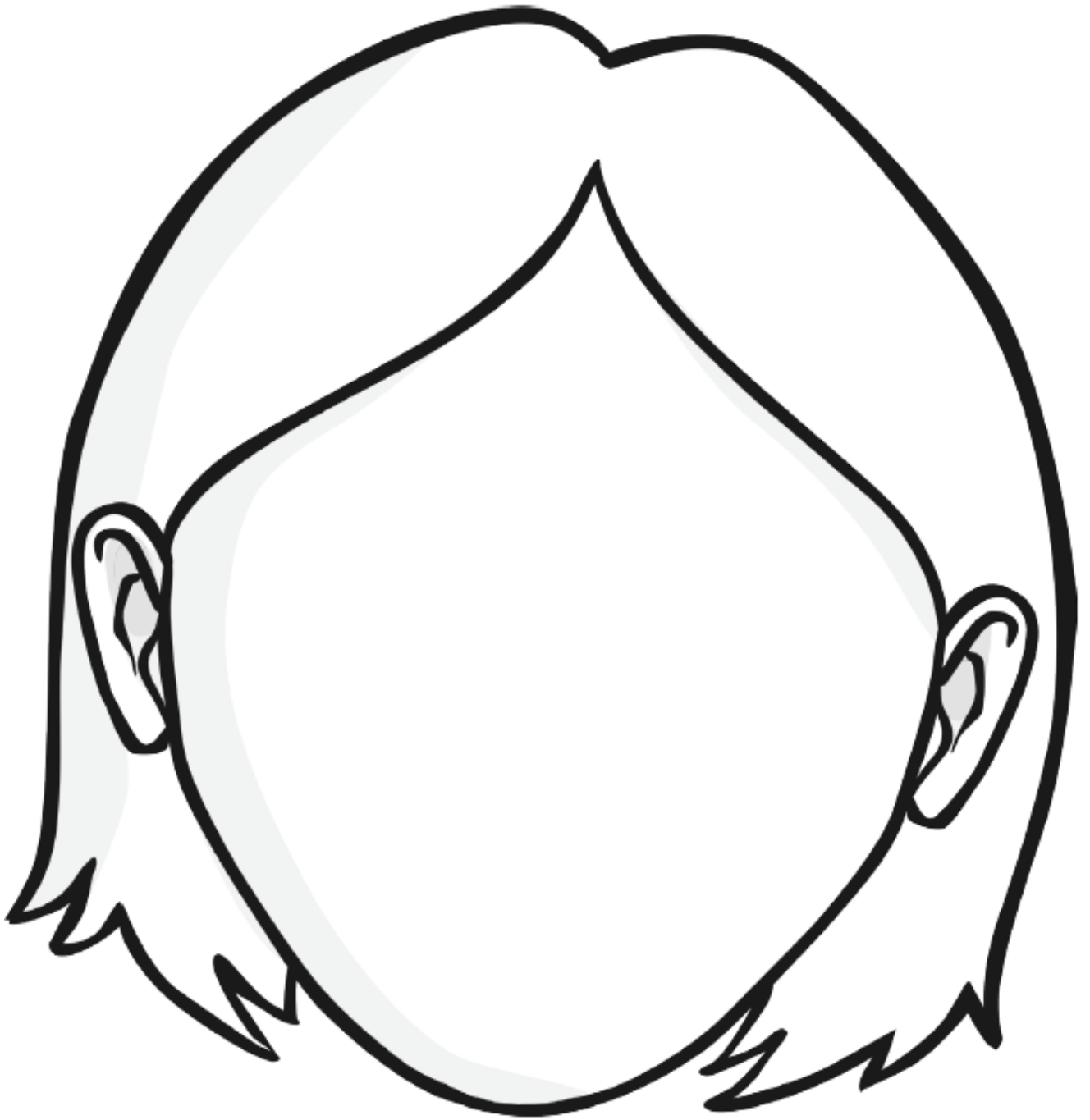
Jij wordt uitgelachen

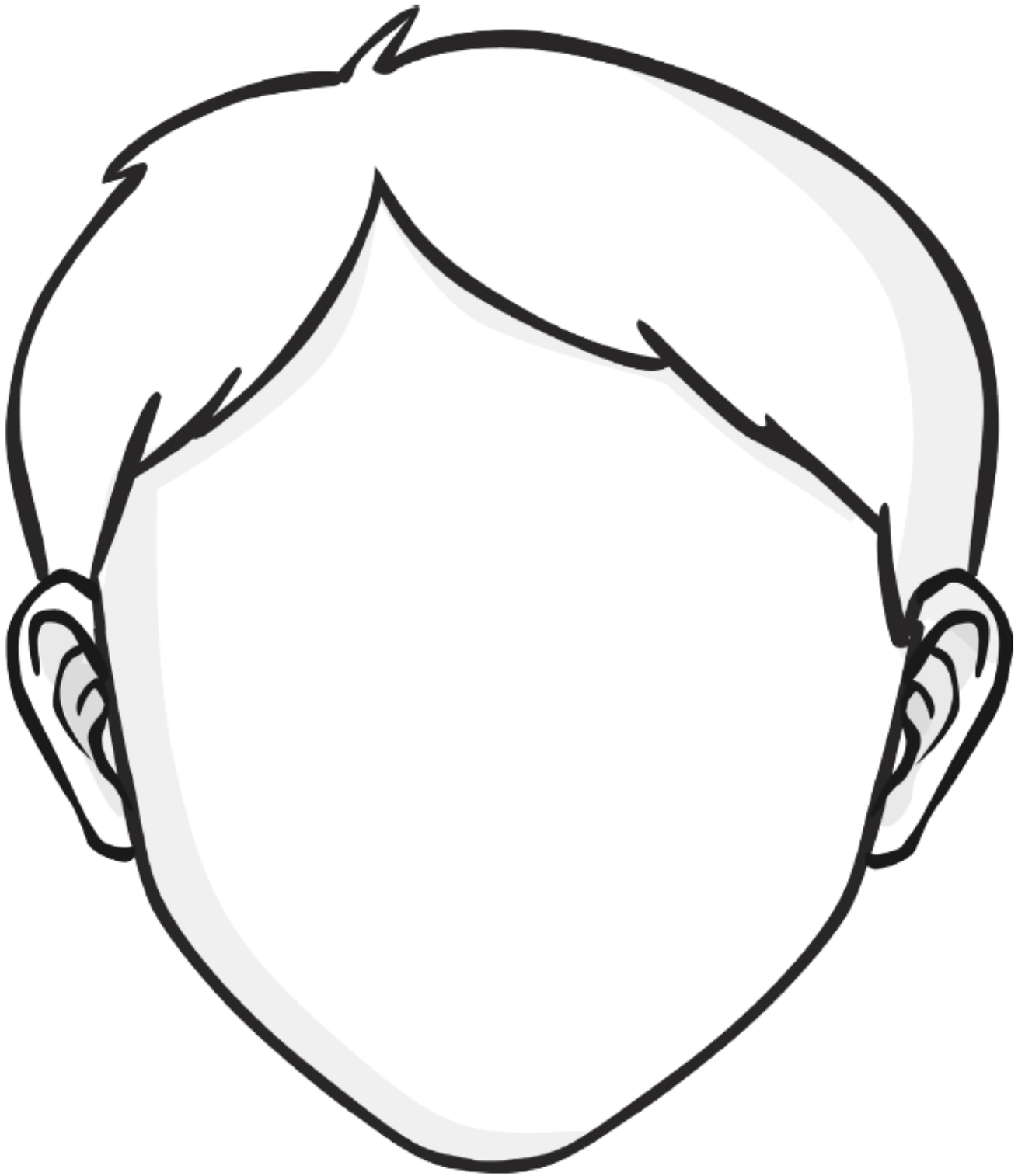
Kopieerblad 11: Mijn gezicht is uniek

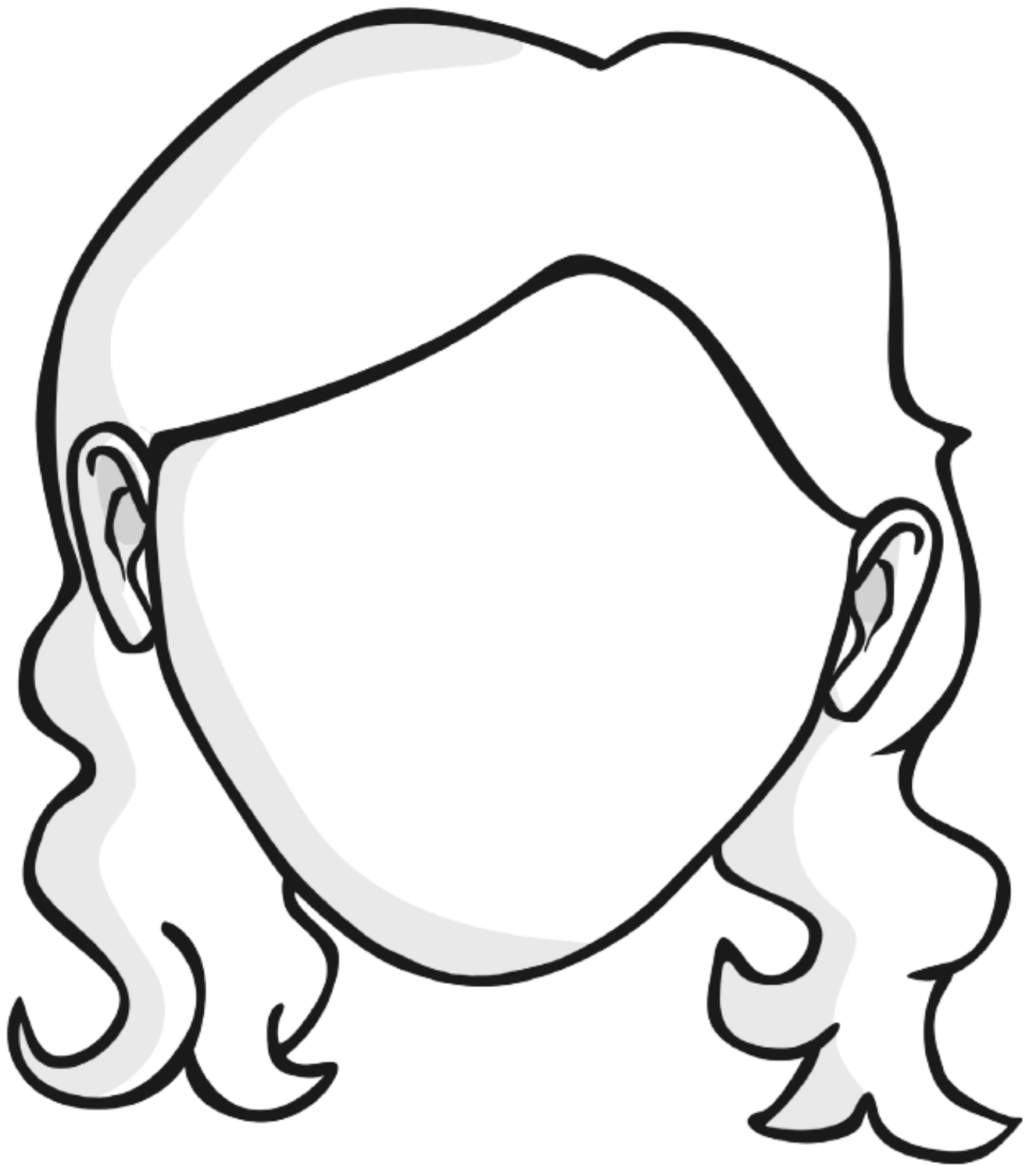

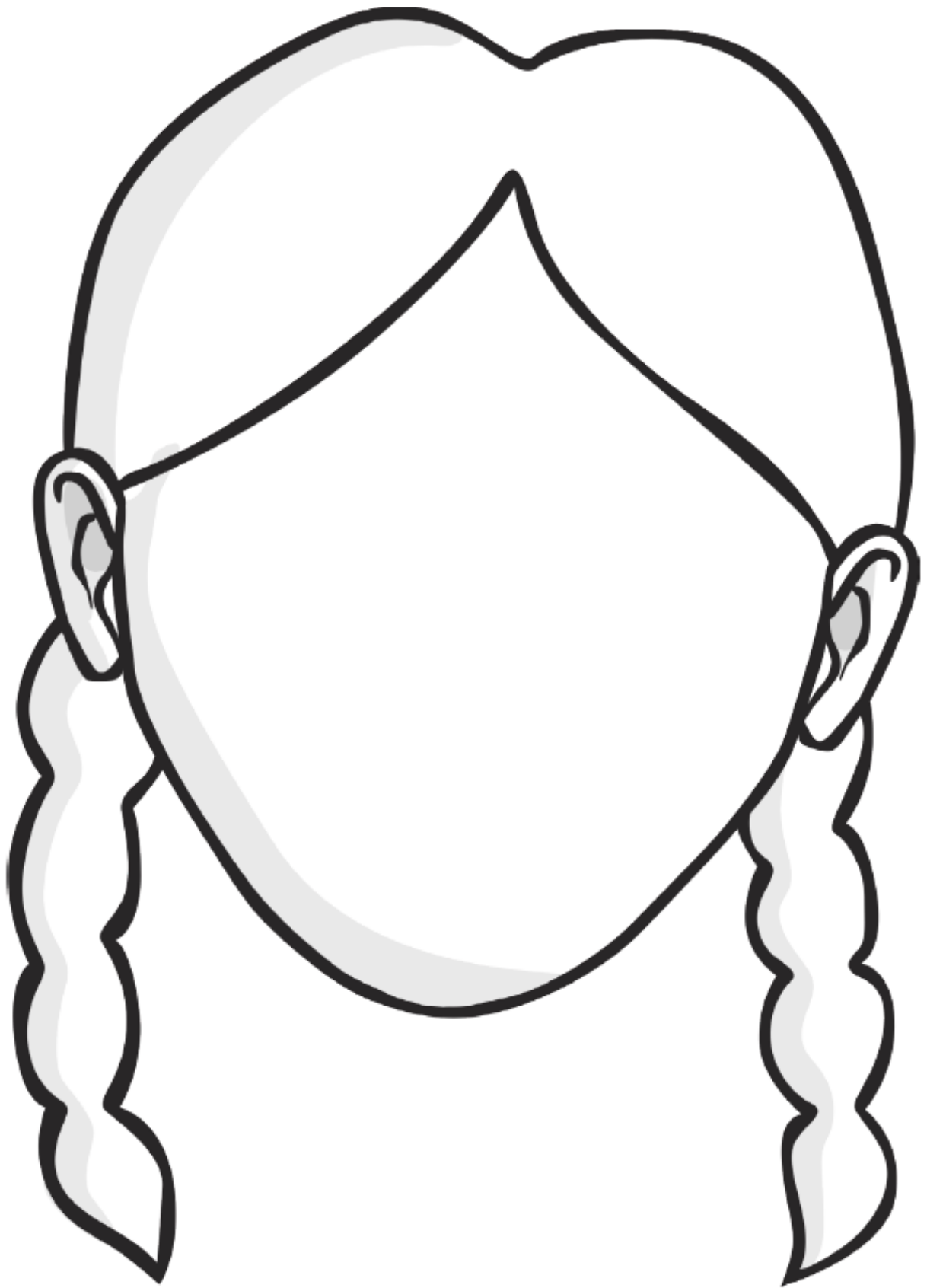

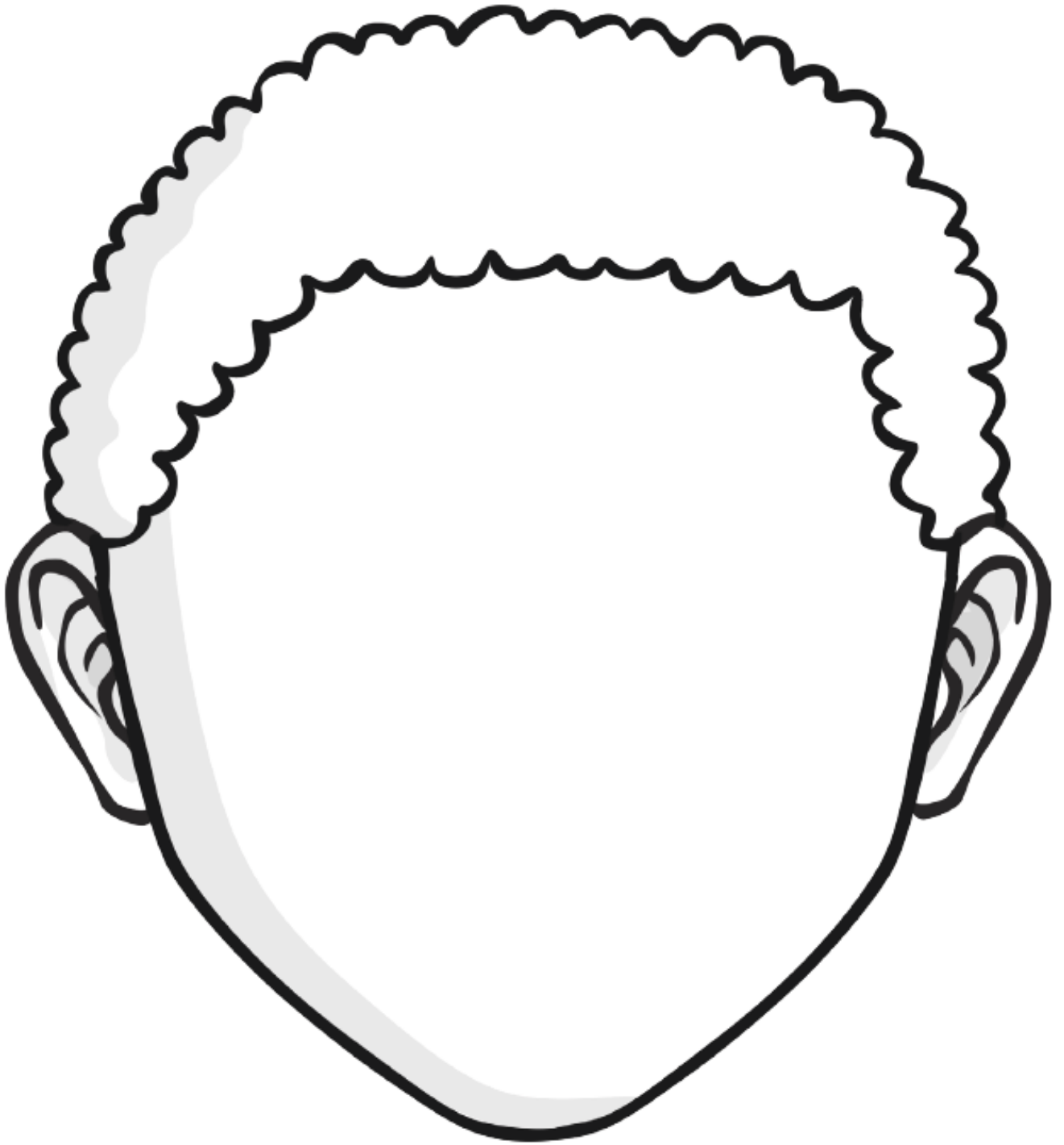

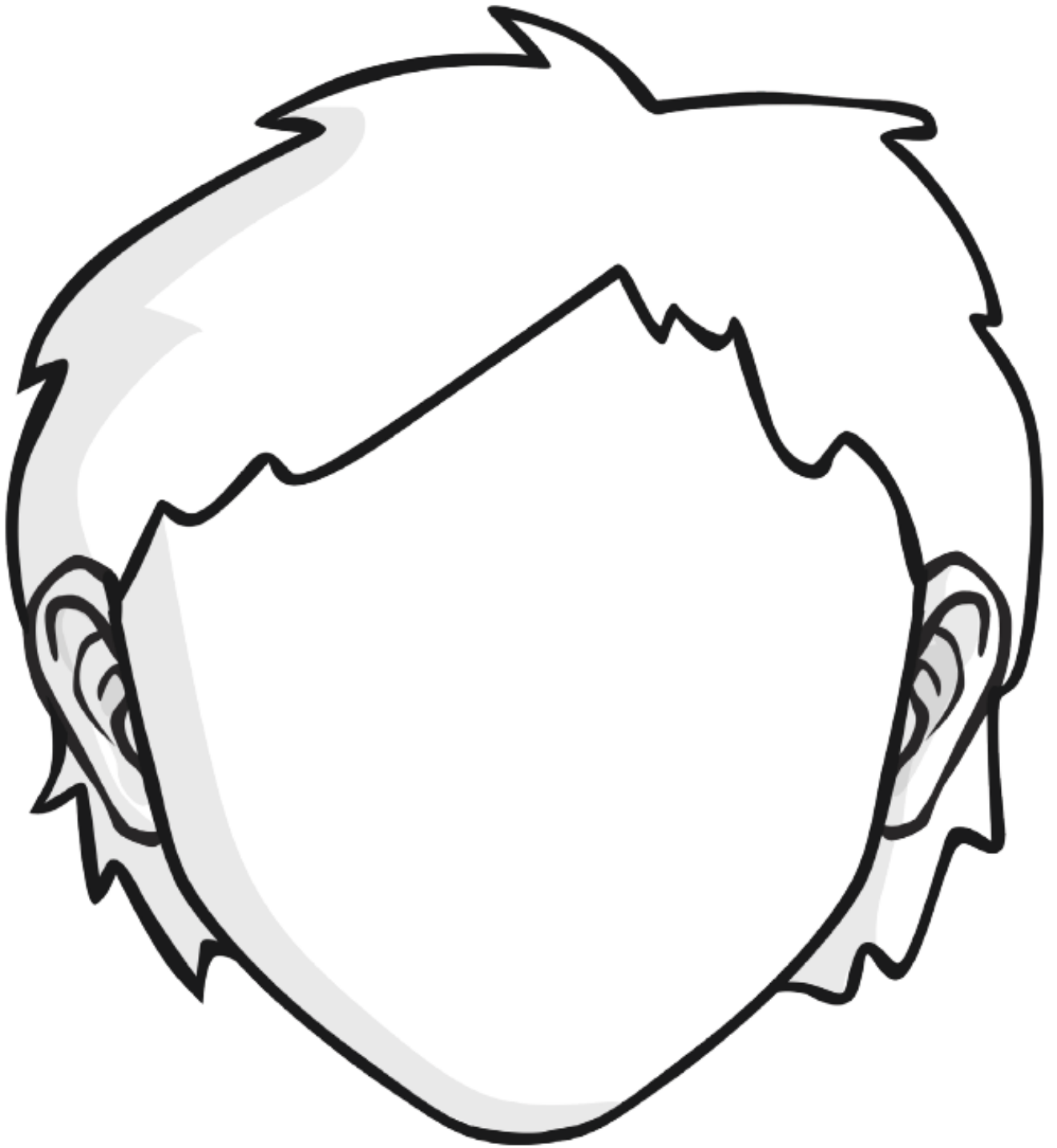

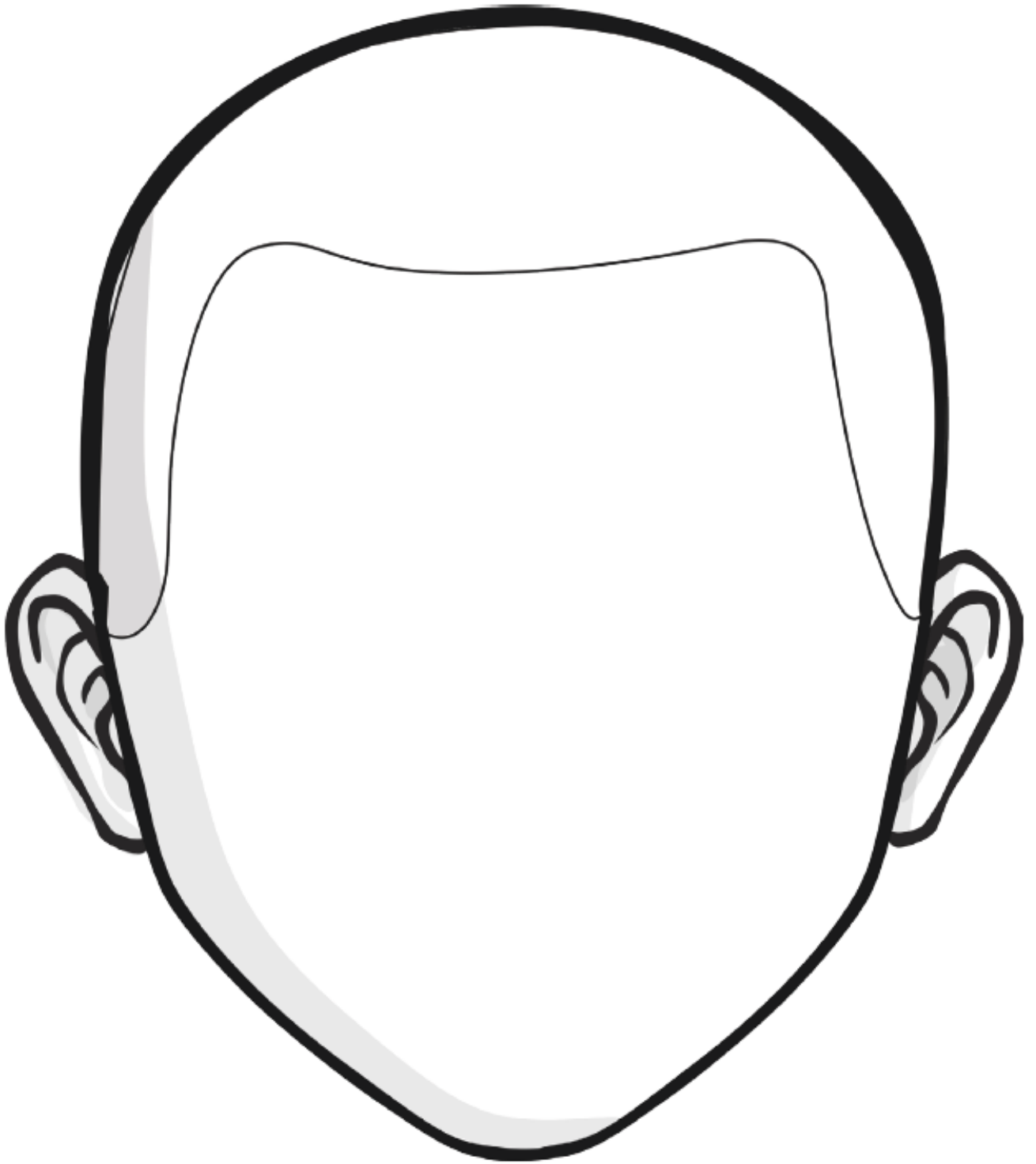

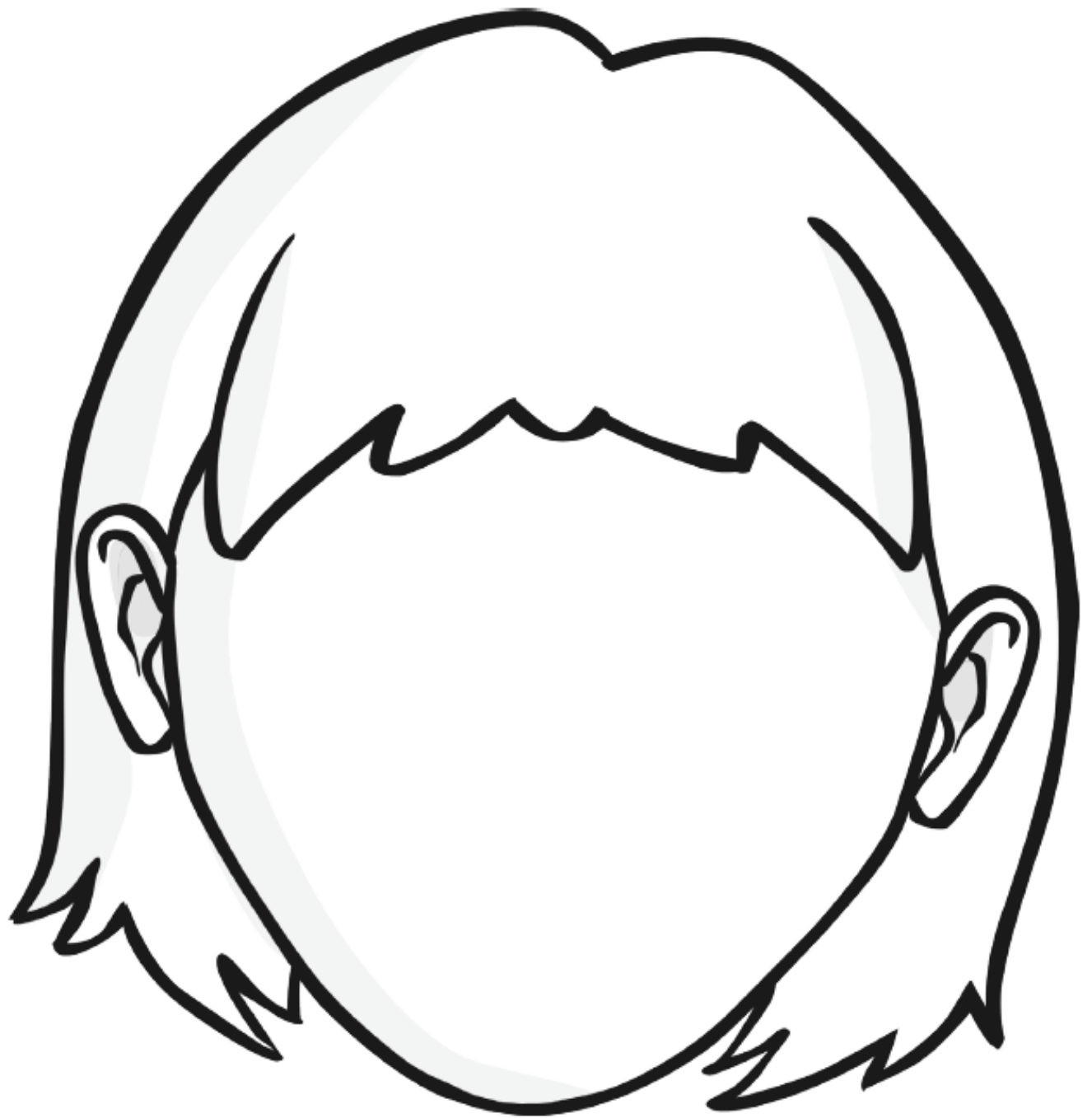

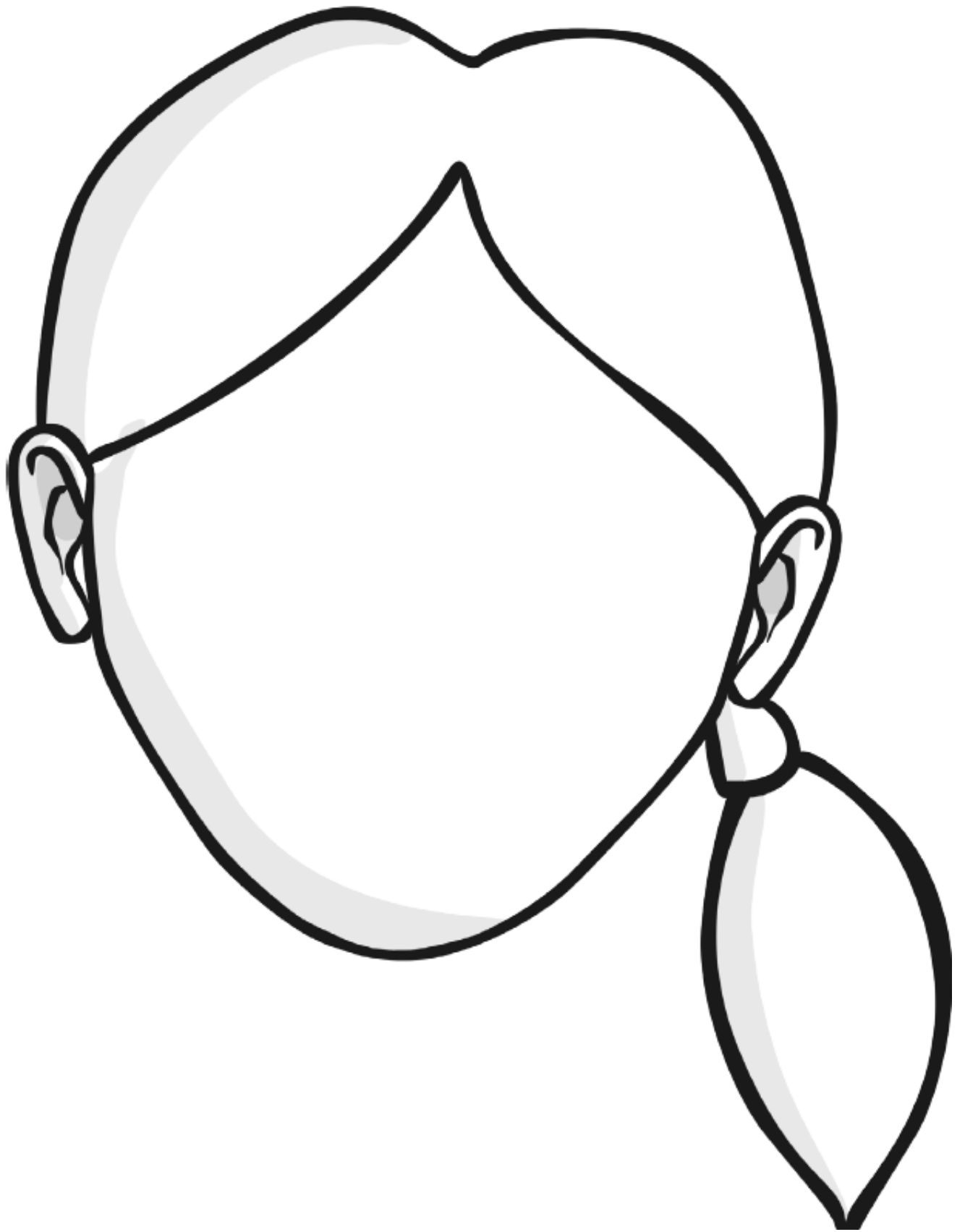

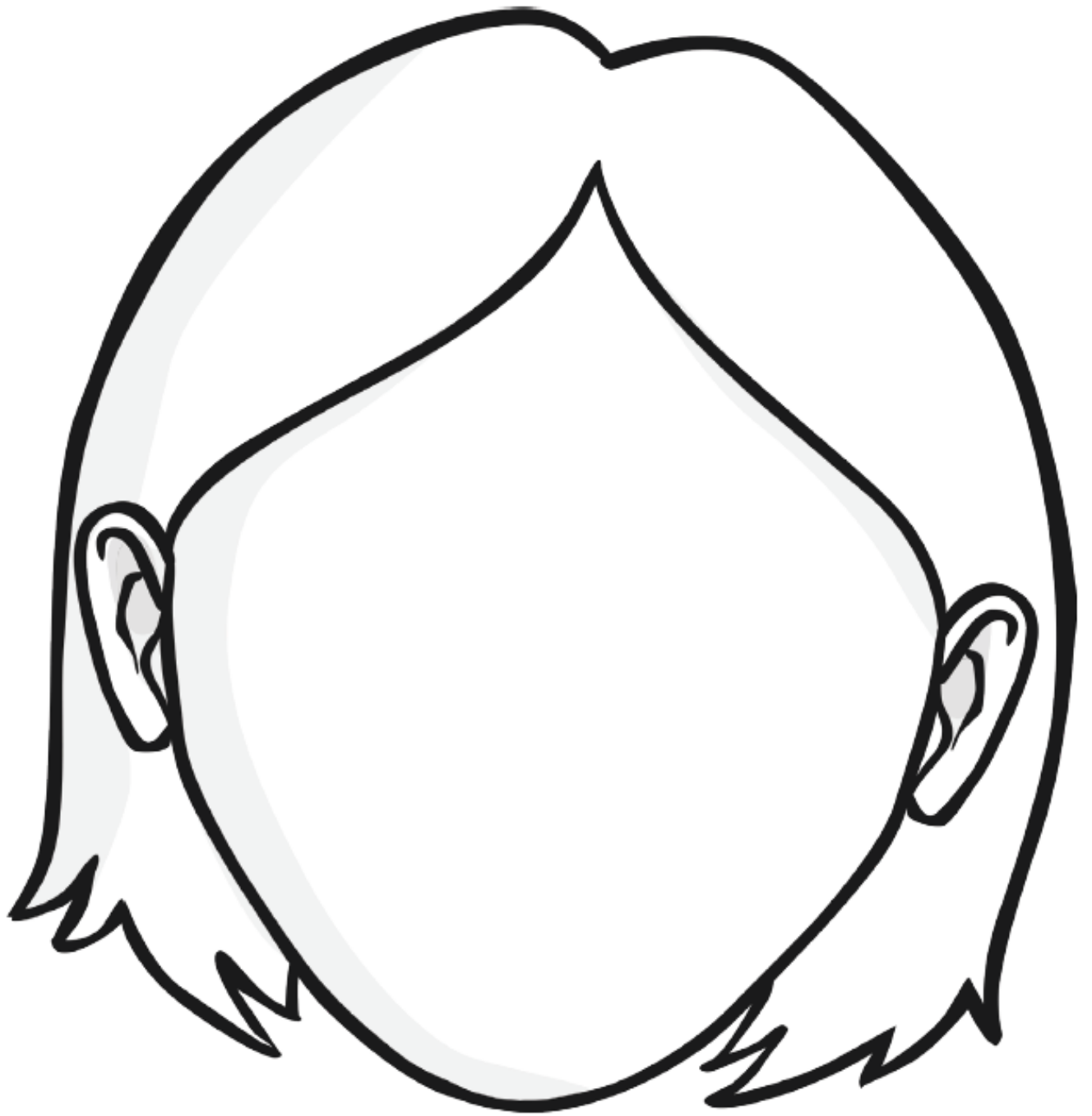

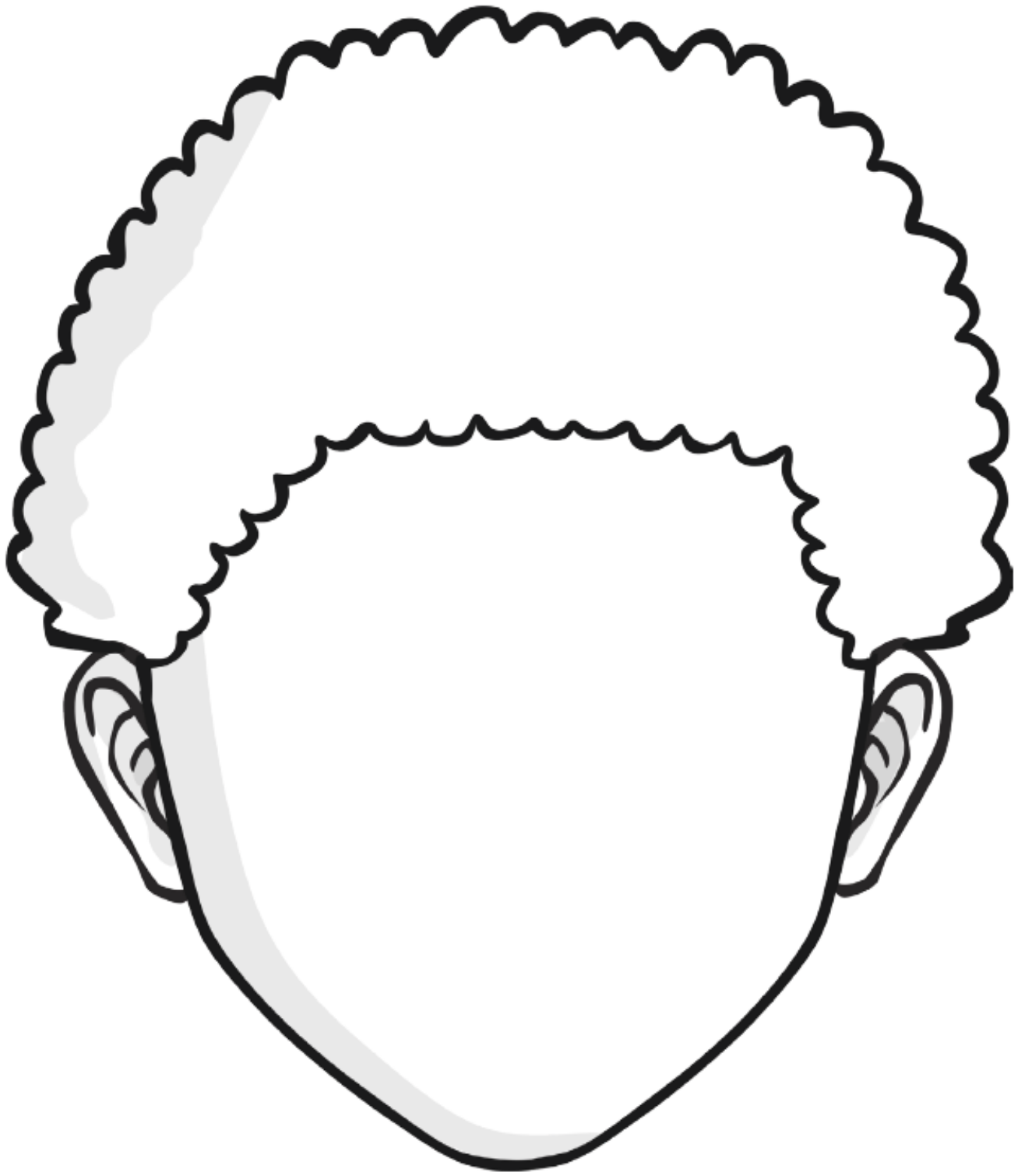

Kopieerblad 12: Foto van Picasso

Kopieerblad 13: Zelfportret van Picasso

Kopieerblad 14: Portretten van Picasso

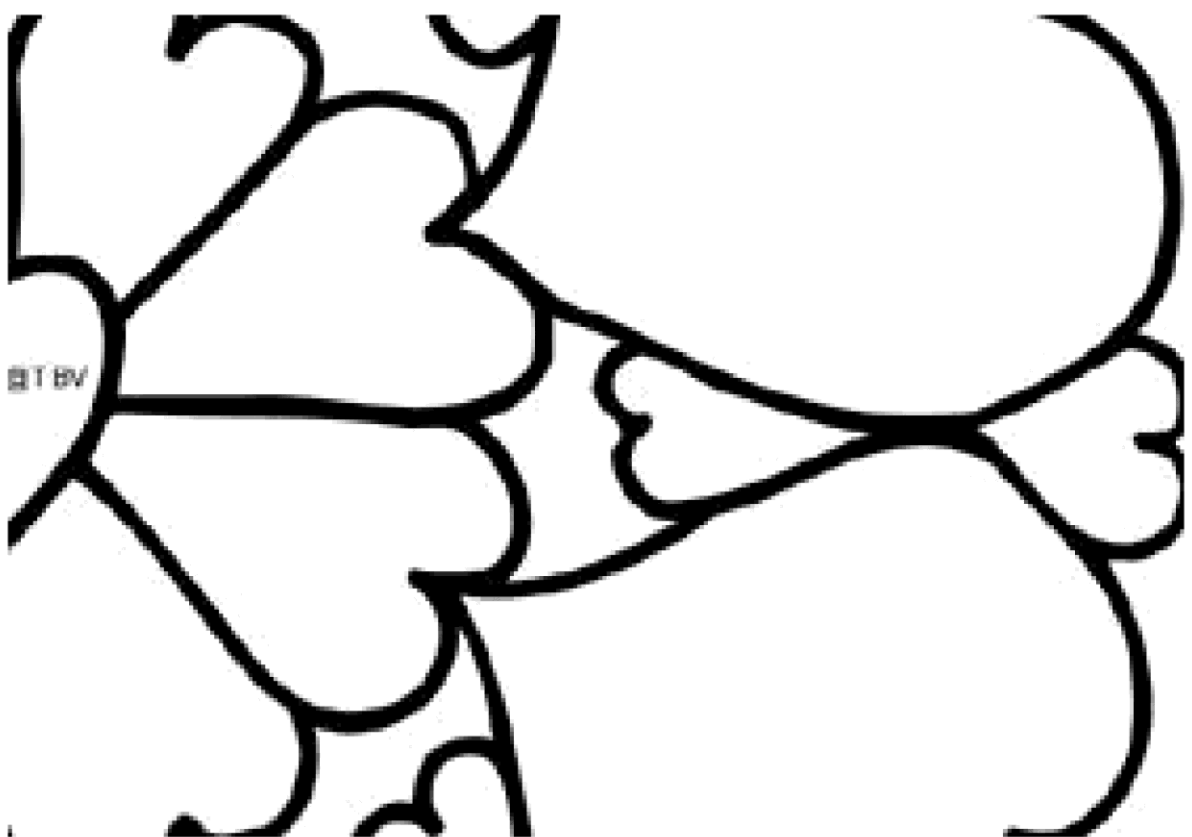

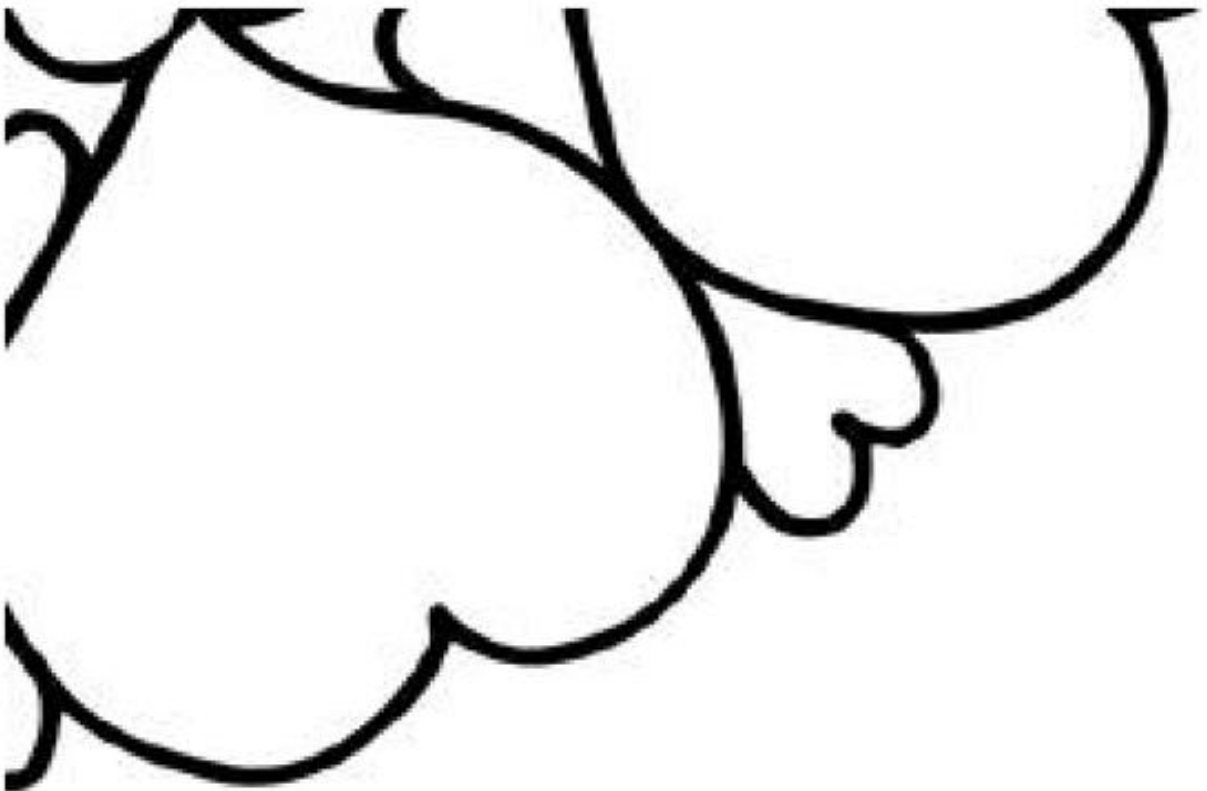
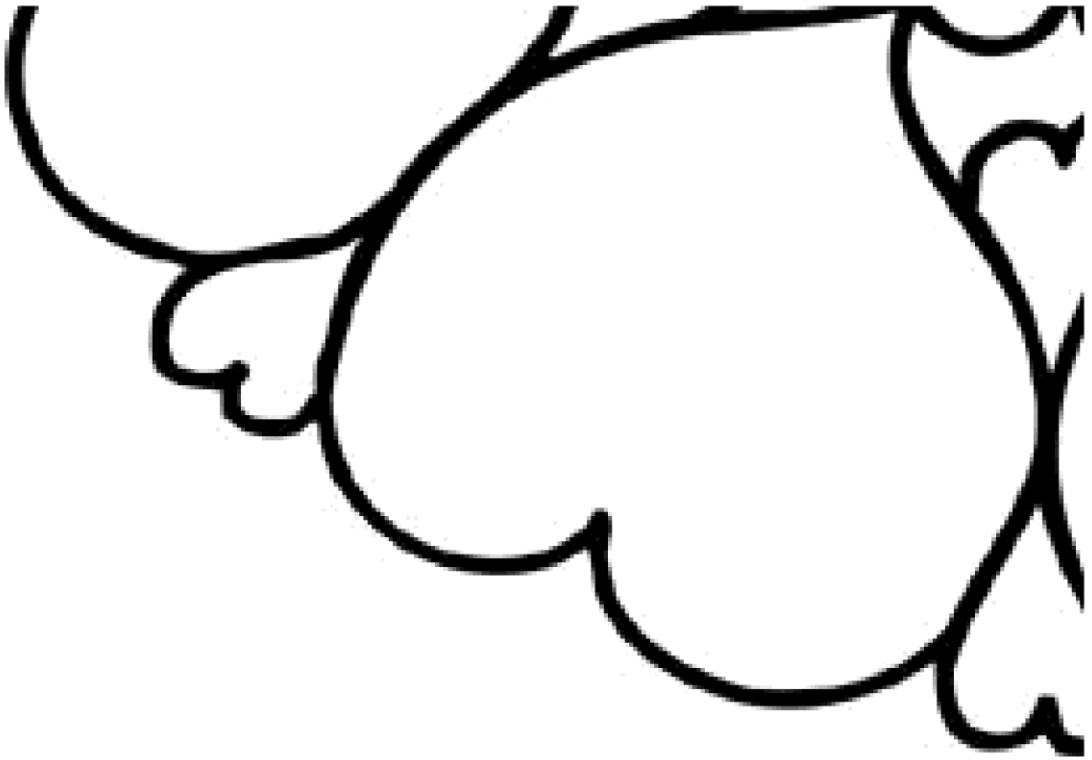

Kopieerblad 15: Mandala

Bijlage 4 Planningsformulier

THEMA 1B	VORMINGSGEBIED								
	WERELDORIËNTATIE				KUNSTZINNIGE VORMING				
Activiteit	PV	M&M	N&T	B&G	Dans	Muziek	Beeldende vorming	Theater	Media
Start									
1.1									
1.2									
1.3									
1.4									
1.5									
2.1									
2.2									
2.3									
2.4									
2.5									
3.1									
3.2									
3.3									
3.4									
3.5									
3.6									
4.1									
4.2									
4.3									
4.4									
4.5									
5.1									
5.2									
5.3									
5.4									
5.5									
Slot									
TOTAAL									

THEMA 1B	21 ^e EEUWSE VAARDIGHEID										
	Communicatie	Computational thinking	Creatief denken	ICT – basis-vaardigheden	Informatie-vaardigheden	Kritische denken	Mediawijsheid	Probleem oplossen	Samenwerken	Sociale en culturele vaardigheden	Zelfregulering
Start											
1.1											
1.2											
1.3											
1.4											
1.5											
2.1											
2.2											
2.3											
2.4											
2.5											
3.1											
3.2											
3.3											
3.4											
3.5											
3.6											
4.1											
4.2											
4.3											
4.4											
4.5											
5.1											
5.2											
5.3											
5.4											
5.5											
Slot											
TOTAAL											